

รายงานประจำปี 2553
แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

10

รายงานฉบับนี้ครอบคลุมระยะเวลาตั้งแต่
เดือนมกราคม – ธันวาคม พ.ศ. 2551

รายงานประจำปี 2553 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล
สถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลก

พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2553 โดย

ฝ่ายเอกสาร แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

สำนักงานเลขานุการ

ปีเตอร์ เบนเนสัน เฮาส์

เลขที่ 1 ถนนอีสตัน

กรุงลอนดอน ดับเบิลยูซี 1 เอ็กซ์ 0 ดับเบิลยู

สหราชอาณาจักร

© สงวนลิขสิทธิ์

ฝ่ายเอกสาร แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล 2553

ดัชนี: POL 10/001/2010

ขอข้อมูลบรรณานุกรมสำหรับหนังสือเล่มนี้ได้จากหอสมุดแห่งชาติ สหราชอาณาจักร

ภาษาต้นฉบับ: ภาษาอังกฤษ

ภาพถ่าย: ภาพถ่ายทั้งหมดระบุแหล่งที่มาพร้อมคำบรรยายไว้ในรายงาน

ผู้แปลฉบับภาษาไทย:

จัดพิมพ์โดย: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์

สงวนลิขสิทธิ์

ห้ามลอกเลียนแบบส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ รวมทั้งการจัดเก็บ ถ่ายทอด

ไม่ว่ารูปแบบหรือวิธีการใดๆ ด้วยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ การถ่ายภาพ

การบันทึก หรือวิธีการอื่นใดโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้พิมพ์

www.amnesty.org

รายงานประจำปี 2553

แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล สถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลก

แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล เป็นขบวนการเคลื่อนไหวระดับโลก ซึ่งมีผู้สนับสนุน สมาชิก และนักกิจกรรม 2.8 ล้านคน ร่วมรณรงค์เพื่อให้เกิดการเคารพและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนที่ได้รับการยอมรับในสากล โดยมีวิสัยทัศน์เพื่อให้บุคคลทุกคนได้รับสิทธิมนุษยชนทั้งหมดตามที่บัญญัติไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และมาตรฐานสิทธิมนุษยชนสากลอื่นๆ

แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล มีภารกิจที่จะทำการค้นคว้าวิจัยและปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันและยุติการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงทั้งปวง ไม่ว่าจะเป็นสิทธิพลเมือง สิทธิทางการเมือง สังคมวัฒนธรรม หรือเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นเสรีภาพในการแสดงออก เสรีภาพในการสมาคม ไปจนถึงความสมบูรณ์ในร่างกายและจิตใจ สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติ ไปจนถึงสิทธิในที่อยู่อาศัย สิทธิทั้งหลายย่อมไม่สามารถแบ่งแยกจากกัน

แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล ได้รับทุนสนับสนุนส่วนใหญ่จากสมาชิกและการบริจาคของสาธารณชนทั่วไป ไม่มีการหาทุนหรือรับทุนจากรัฐบาลใดๆ ในการทำงานตรวจสอบและรณรงค์ต่อต้าน

การละเมิดสิทธิมนุษยชน แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลมีความเป็นอิสระ ไม่ขึ้นกับรัฐบาล อุดมการณ์ทางการเมือง ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ หรือความเชื่อทางศาสนาใดๆ

แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล เป็นขบวนการที่เป็นประชาธิปไตย ผู้แทนจากสำนักงานประจำประเทศทุกแห่งจะเข้าร่วมการประชุมสมัชชานานาชาติ (INTERNATIONAL COUNCIL) ซึ่งจัดขึ้นทุกๆ 2 ปี เพื่อร่วมตัดสินใจนโยบายสำคัญขององค์กร สมาชิกของคณะกรรมการบริหารสากล (INTERNATIONAL EXECUTIVE COMMITTEE) ซึ่งสมัชชานานาชาติได้เลือกตั้งขึ้นมา เพื่อดำเนินการตามนโยบายที่สมัชชานานาชาติลงมติรับรอง ประกอบด้วย เบอรรินาร์ด ซินโทบิน (เบลเยียม เฟลมิส – เฮอร์เธนเบิร์ก), พีโอโตร อันโตนิโอลี (อิตาลี), กัวดาลูเป ริวาส (เม็กซิโก), ทจาลลิง เจ. เอส. เทียมสตรา (เนเธอร์แลนด์- สมาชิกที่แต่งตั้งโดยได้รับความเห็นชอบ), วานูสซี ราชานายากัม วอลเตอร์ (นิวซีแลนด์), จูลิโอ ไทราเลส (ปารากวัย), หลุยส์ เมนดี้ (เซเนกัล), อุนเตีย โกะ (เกาหลีใต้), คริสติน แพมพ์ (สวีเดน – รองประธาน), และปีเตอร์ แพคค์ (อังกฤษ – ประธาน)

ข้อมูลประเทศ

ข้อเท็จจริงที่ปรากฏอยู่บนสุดของรายงานแต่ละประเทศมาจากแหล่งต่างๆ ดังนี้:

ตัวเลขอายุขัยเฉลี่ยและอัตราการรู้หนังสือของผู้ใหญ่มาจากดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index) ของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UN Development Programme: UNDP) ดูรายละเอียดได้จาก http://hdr.undp.org/en/media/HDR_2009_EN_Complete.pdf

ตัวเลขล่าสุดที่มี คืออายุขัยเฉลี่ยเมื่อเกิด (2550) และอัตราการรู้หนังสือของผู้ใหญ่ (คิดเป็นร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 - 2550)

ข้อมูลหมายถึงตัวเลขประมาณการอัตราการรู้หนังสือทั่วประเทศจากการสำมะโนประชากรหรือการสำรวจต่างๆ ที่จัดทำขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2542 – 2550 หากมิได้ระบุเป็นอย่างอื่น ดูข้อมูลเพิ่มเติมจากเว็บไซต์ของยูเอ็นเอสโค หรือ www.uis.unesco.org

ประเทศที่เข้าข่ายประเทศที่มี 'ระดับการพัฒนามนุษย์สูง' ตามการจัดอันดับของยูเอ็นเอสโคปีนั้น ยูเอ็นเอสโคประเมินว่ามีอัตราการรู้หนังสือถึงร้อยละ 99 ในการคิดคำนวณดัชนีการพัฒนามนุษย์ เราจะยกเว้นไม่ระบุตัวเลขในกรณีดังกล่าว

จำนวนประชากรและอัตราการตายของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี เป็นตัวเลขของปี พ.ศ. 2552 ซึ่งมาจากการประเมินระหว่างปี 2548-2553 ได้จากตัวชี้วัดด้านประชาธิปไตย สังคม และเศรษฐกิจของกองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ (UN Fund for Population Activities' Democratic, Social and Economic Indicators) ดูข้อมูลเพิ่มเติมได้จาก http://unfpa.org/swp/2009/en/pdf/EN_SOWP09.pdf

ตัวเลขประชากรระบุไว้เพียงเพื่อบ่งชี้จำนวนบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากประเด็นที่เรากำลังอธิบายเท่านั้น แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลตระหนักว่าตัวเลขดังกล่าวมีข้อจำกัด และไม่ได้แสดงจุดยืนใดๆ ต่อประเด็นคำถาม เช่น ดินแดนที่ยังเป็นความพิพาทกัน หรือการรวมหรือไม่รวมประชากรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

ข้อมูลบางอย่างของประเทศที่อยู่ในรายงานฉบับนี้ไม่ได้มาจากแหล่งข้อมูลข้างต้น การละเว้นข้อมูลดังกล่าวอาจเกิดขึ้นเนื่องจากหลายสาเหตุ รวมทั้งการที่ไม่มีข้อมูลนั้นในฐานบัญชีข้อมูลของสหประชาชาติที่ระบุไว้ด้วย

ตัวเลขเป็นตัวเลขล่าสุดเท่าที่มีในขณะพิมพ์รายงานและนำมาลงไว้เพื่อให้บริบทเท่านั้น เนื่องจากวิธีการและเวลาที่จัดเก็บข้อมูลมีความแตกต่างกันอยู่ การเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างประเทศจึงควรกระทำด้วยความรอบคอบ

สารบัญ

เดินหน้าสู่ความยุติธรรม: เพื่อทุกสิทธิ เพื่อทุกคน <i>โดย คลาวดีโอ คอร์คอน</i>	9
---	---

ส่วนที่ 1: ภาพรวมภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก	23
--	----

ส่วนที่ 2: ข้อมูลประเทศ	37
กัมพูชา	
จีน	
อินเดีย	
อินโดนีเซีย	
ลาว	
มาเลเซีย	
พม่า	
ฟิลิปปินส์	
สิงคโปร์	
ไทย	
ติมอร์-เลสเต	
เวียดนาม	

AMNESTY INTERNATIONAL REPORT 2010

รายงานประจำปี 2553 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

คำนำ

10

คลาวดีโอ คอร์ดอน รักษาการเลขาธิการของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลพูดคุยกับแม่ที่คลอดบุตร ณ ศูนย์อนามัย CMA แห่งเขตเตอร์ที่ 30 อีวากาดู เบอร์กินา ฟาโซ ระหว่างการเยือน ประธานาธิบดีเบลย์ คอมเปา เร ซึ่งให้คำมั่นสัญญาว่าจะขจัดอุปสรรคทางการเงินทั้งหลายที่ขัดขวางการเข้าถึงของสตรีในการเข้ารับการดูแลสุขภาพที่มีมาตรฐานเมื่อตั้งครรภ์

เดินหน้าสู่ความยุติธรรม: เพื่อทุกสิทธิ เพื่อทุกคน

คลาวดีโอ คอร์ดอน

ระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม 2552 ชาวศรีลังการาว 300,000 คนติดอยู่ตามแนวตะเข็บแคบๆ ที่เป็นพื้นที่สู้รบระหว่างกลุ่มพยัคฆ์ทมิฬอีแลม (Liberation Tigers of Tamil Eelam-LTTE) ซึ่งกำลังล่าถอยและกองกำลังทหารศรีลังกาซึ่งรุกคืบเข้ามา ในขณะที่รายงานหลายฉบับนำเสนอสถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนที่รุนแรงมากขึ้นจากทั้งสองฝ่าย อีกทั้งสภาพความมั่นคงแห่งสหประชาชาติก็ไม่ได้เข้าแทรกแซงแต่อย่างใด จึงมีประชาชนอย่างน้อย 7,000 คนถูกเข่นฆ่า ในขณะที่บางแห่งระบุตัวเลขผู้เสียชีวิตสูงถึง 20,000 คน รัฐบาลศรีลังกาเพิกเฉยต่อรายงานทุกฉบับเกี่ยวกับอาชญากรรมสงครามที่เกิดจากกองกำลังของตนเองและปฏิเสธข้อเรียกร้องให้มีการสอบสวนระดับสากล ในขณะที่เดียวกัน รัฐบาลเองก็ไม่ได้จัดให้มีการสอบสวนที่น่าเชื่อถือและเป็นอิสระ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้จัดให้มีวาระพิเศษ แต่ปฏิบัติการทางอำนาจส่งผลให้รัฐสมาชิกอนุมัติแผนการแก้ปัญหาซึ่งร่างโดยรัฐบาลศรีลังกา ซึ่งยืนยันตัวเองในความสำเร็จเหนือกลุ่มพยัคฆ์ทมิฬอีแลม กระทั่งสิ้นปี แม้จะมีหลักฐานอาชญากรรมสงครามและการละเมิดต่างๆ หากแต่ไม่มีการนำตัวผู้ใดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

ไม่ว่าใครก็ตามไม่สามารถที่จะจินตนาการได้ถึงความล้มเหลวอย่างสิ้นเชิงในการทำให้ผู้ที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนแสดงความรับผิดชอบในการกระทำของตน

เมื่อคิดถึงเรื่องนี้ ข้าพเจ้าระลึกถึงคำนำในรายงานประจำปีของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนลปี 2535 ที่ชื่อว่า "อภิสิทธิ์ของฆาตกร" ซึ่งได้ให้ข้อมูลชัดแจ้งถึงประเทศต่างๆ ที่ผู้นำทางการเมืองและผู้นำทหารไม่ต้องรับผิดชอบต่อการสังหารหรือการสังหารใดๆ การบังคับให้สูญหาย การซ้อมขึ้นอย่างเป็นทางการ

ระบบและการปฏิบัติอย่างเลวร้าย ศรีลังกาเป็นตัวอย่างที่ชัดเจน เมื่อรัฐบาล
ไม่ได้นำบรรดาผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อการสังหารและการบังคับให้สูญหาย
ของผู้คนนับหมื่นระหว่างการใช้อำนาจปราบปรามการจลาจลอย่างรุนแรงในปี
2541-2543 เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

ดังนั้น คำถามที่เห็นชัดก็คือ มีความเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้างในช่วงสอง
ทศวรรษที่ผ่านมา และเมื่อมองไปที่ศรีลังกาในปี 2552 หรือสถานการณ์
ในโคลัมเบียและฉนวนกาซ่า ก็น่าจะสรุปได้ว่า ไม่มีความเปลี่ยนแปลงใน
ทางที่ดีขึ้น และหากไม่มีความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว แล้วทำไมต้องเรียกร้อง
ความรับผิดชอบด้วย แต่การสรุปเช่นนี้ ก็จะเป็นการมองข้ามความก้าวหน้า
สำคัญๆที่ได้ดำเนินการในช่วงเกือบ 20 ปีมานี้ แม้ว่าทั้งความท้าทายเก่า
และใหม่จะทำให้มั่นใจว่า ณ ขณะนั้นนั้น เป็นเรื่องยากยิ่งขึ้นที่ผู้กระทำความผิด
ในคดีอาชญากรรมร้ายแรงที่สุดจะได้รับความคุ้มกันให้ไม่ต้องรับโทษ

แน่นอนว่า การบรรลุผลทางกฎหมายยังห่างไกลความสำเร็จ และ
สถานการณ์บางอย่างรอดพ้นไปจากการถูกตรวจสอบอย่างละเอียด อีกทั้ง
กระบวนการยุติธรรมก็ใช้เวลานาน แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีความก้าวหน้า
การเรียกร้องหาความรับผิดชอบมิได้จำกัดอยู่แค่การแก้ไขข้อใช้ต่อการ
สังหารหรือการทรมานซึ่งเป็นเรื่องที่ดีขึ้นเคยกันดี แต่ขยายออกไปถึงการ
ปฏิเสธสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ต่ออาหาร การศึกษา ที่อยู่อาศัยและ
สุขภาพที่ดีซึ่งมนุษย์ทุกคนล้วนปรารถนาสิ่งเหล่านี้เพื่อดำรงชีวิตอยู่อย่างมี
ศักดิ์ศรี

ความรับผิดชอบ – ความสำเร็จ

ในการเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบที่พร้อมให้ตรวจสอบได้นั้น บุคคลต้องม
ความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน หรือหากไม่รับผิดชอบต่อการกระทำ
ดังกล่าวก็จะส่งผลต่อเนื่องไปยังบุคคลอื่น นี่เป็นแนวคิดกว้างๆ ซึ่งอาจจะ
กล่าวถึงความรับผิดชอบทางการเมือง เช่น การเลือกตั้ง หรือความรับผิดชอบ
ทางศีลธรรม ซึ่งอาจวัดได้จากคุณค่าของสังคม

มาตรฐานสิทธิมนุษยชนมุ่งเน้นให้ความสำคัญเบื้องต้นกับความรับผิดชอบ
ทางกฎหมาย สิทธิของประชาชนจะต้องได้รับการคุ้มครองและระบุไว้ใน
กฎหมาย ซึ่งผู้ที่อยู่ในอำนาจมีหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมายเช่นกันถึงการ
ให้การเคารพ และทำให้สิทธิของบุคคลสัมฤทธิ์ผล

การทำให้เกิดความรับผิดชอบนี้มีความสำคัญยิ่ง เพราะเหนือสิ่งอื่นใด
บุคคลที่ได้รับภัยอันตรายมีสิทธิที่จะได้รับทราบความจริงและได้รับความ
ยุติธรรม ผู้เคราะห์ร้ายและญาติๆ ของพวกเขาต้องได้รับรู้และเห็นว่า ผู้ที่
กระทำผิดต่อพวกเขาได้แสดงความรับผิดชอบ การที่ผู้เคราะห์ร้ายได้รับการ
เยียวยาแก้ไข และหาสาเหตุของสิ่งที่เกิดขึ้นมีความสำคัญพอๆ กับการนำ
กระบวนการยุติธรรมมาสู่ผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อการละเมิดสิทธิเหล่านั้น

ความรับผิดชอบยังทำให้เราได้มองไปข้างหน้า ทำให้เกิดมาตรการป้องกัน ผู้ที่อาจก่ออาชญากรรม และเป็นพื้นฐานของการปฏิรูปต่างๆ ของสถาบัน รัฐและสถาบันระหว่างประเทศ กลไกที่มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิด ประสิทธิภาพต่อความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้นั้นช่วยรัฐทั้งหลาย ในการกำหนดนโยบาย กฎหมาย และตรวจสอบผลกระทบต่อชีวิตของ ประชาชน

ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา การรณรงค์ระดับนานาชาติประสบความสำเร็จ ในการก่อให้เกิดบทบาทเพื่อความยุติธรรมสากล ความสำเร็จดังกล่าวได้แก่ การจัดตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศ (International Criminal Court, ICC) ในปี 2541 โดยศาลยุติธรรมระหว่างประเทศเพื่อพิจารณาคดีเกี่ยวกับการ ซ้ำล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมต่อมนุษยชาติและอาชญากรรมสงครามในอดีต ยูโกสลาเวียและรวันดา

ปี 2552 ถือเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญยิ่ง เมื่อผู้นำรัฐประธานาธิบดีโอมาร์ อัล-เบซีร์แห่งซูดานถูกระบุในหมายจับโดยศาลอาญาระหว่างประเทศว่าได้ ก่ออาชญากรรมต่อมนุษยชาติ 5 ประการ (ฆาตกรรม การทำลายล้าง การบังคับเคลื่อนย้ายประชากร การทรมานและการข่มขืน) และขอล่าหว่า ว่าก่ออาชญากรรมสงคราม (ที่มุ่งเป้าไปยังพลเรือน) อีก 2 ข้อหา

สิ้นปี 2552 อัยการของศาลอาญาระหว่างประเทศเปิดการสอบสวน สถานการณ์ 3 สถานการณ์ซึ่งอ้างโดยรัฐที่อาชญากรรมได้ถูกก่อขึ้น ได้แก่ ยูกันดา สาธารณรัฐคองโก และสาธารณรัฐแอฟริกากลาง และอีกหนึ่ง พื้นที่ที่คณะมนตรีความมั่นคงระบุเหตุอาชญากรรม(ดาฟัวร์ ประเทศซูดาน) อัยการยังได้ขออำนาจจากคณะพิจารณาคดีขึ้นต้นเพื่อเปิดการสอบสวน เพิ่มเติม (เคนยา) ศาลอาญาระหว่างประเทศได้ออกหมายเรียกผู้นำกลุ่ม ติดอวูร์ในดาฟัวร์ และออกหมายจับผู้นำทางทหาร ข้าราชการอาวุโสและ ประธานาธิบดีในซูดาน รวมทั้งออกหมายจับผู้นำกลุ่มติดอาวุธในยูกันดา คองโกและสาธารณรัฐแอฟริกากลาง สิ่งเหล่านี้เป็นขั้นตอนสำคัญในการ ปฏิบัติตามหลักการที่ว่า บุคคลที่ก่ออาชญากรรมสงครามและอาชญากรรม ต่อมนุษยชาติต้องรับผิดชอบอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าพวกเขาเหล่านั้นจะอยู่ใน คณะรัฐบาลหรือแม้แต่กองกำลังอื่นๆ

ไม่กี่ปีที่ผ่านมา อัยการของศาลอาญาระหว่างประเทศได้ขยายพื้นที่ ภูมิศาสตร์ในการทำงานออกไป โดยเริ่มจากการสอบสวนเบื้องต้นเกี่ยวกับ สถานการณ์นอกแอฟริกา – อัฟกานิสถาน โคลัมเบีย จอร์เจียและความ ขัดแย้งในฉนวนกาซ่าและอิสราเอลตอนใต้ระหว่างปี 2551-2552

กระบวนการซึ่งรัฐ (จำนวน 110 รัฐ เมื่อสิ้นปี 2552) ได้ให้ภาคยานุวัติ ในธรรมนูญกรุงโรมว่าด้วยศาลอาญาระหว่างประเทศกระตุ้นให้เกิดการ ปฏิรูปกฎหมายภายในประเทศซึ่งทำให้ศาลแห่งชาติสามารถพิจารณาคดี ความเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมสงครามภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศได้

รายงานประจำปี 2553

แอมเนสตี้

อินเตอร์เนชันแนล

ทำให้มีการลงบันทึกผู้ต้องสงสัยทั้งหลายไว้ในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อบุคคลเหล่านี้ไม่ต้องรับโทษในประเทศของตน หากไม่นับความล้มเหลวของการพัฒนาเขตอำนาจรัฐแบบสากลในปี 2552 เช่น การตัดสินคดีในสเปนจะดำเนินการก็ต่อเมื่อมีผู้เสียหายชาวสเปนเท่านั้น ซึ่งทนายความเป็นผู้ริเริ่มคดีและมีความก้าวหน้าไปไกลกว่าศาลแห่งชาติทั่วทวีปอเมริกา ยุโรป และแอฟริกา ที่แอฟริกาใต้ ในเดือนธันวาคม องค์การพัฒนาเอกชน 2 แห่งได้ตั้งคำถามต่อศาลถึงการตัดสินของเจ้าหน้าที่รัฐที่ไม่เปิดให้มีการสืบสวนภายใต้กฎหมายการพิจารณาคดีสากลของแอฟริกาใต้ในข้อหาอาชญากรรมต่อมนุษยชาติที่เกิดขึ้นในซิมบับเวโดยคณะบุคคลที่ทราบกันว่า ได้เดินทางไปแอฟริกาใต้

กระทั่งสิ้นปี มีรัฐกว่า 40 รัฐได้ประกาศใช้การพิจารณาคดีสากลซึ่งมีมาตั้งแต่ปี 2541 เป็นกฎหมาย ซึ่งช่วยดำรงและทำให้การพิจารณาคดีสากลต่ออาชญากรรมภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศมีความเข้มแข็งขึ้น และช่วยเติมเต็มช่องว่างของกระบวนการยุติธรรมสากล

การสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีดังกล่าวก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติของรัฐบาลและสาธารณชนต่ออาชญากรรมภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ นอกเหนือจากนั้น คดีเหล่านี้ถูกพิจารณาอย่างสมควรจะเป็นอาชญากรรมรุนแรงจะได้รับการสืบสวนและพิจารณาคดี ต่างจากประเด็นทางการเมืองที่จะได้รับการแก้ไขโดยช่องทางทางการทูต ข้าราชการและเพื่อนร่วมงานได้ทำการรณรงค์อย่างหนักเพื่อให้อดีตประธานาธิบดีออกุสโตปิโนเชต์ของชิลีเข้าสู่การพิจารณาคดีหลังจากที่เขาถูกจับกุมที่ลอนดอนในปี 2541 การปรับเปลี่ยนมุมมองดังกล่าวนี้ทำให้ข้าพเจ้ามีกำลังใจมากขึ้น

ทั่วทั้งละตินอเมริกา ศาลแห่งชาติและรัฐบาลกำลังเปิดให้มีการสืบสวนคดีอีกครั้งเกี่ยวกับอาชญากรรมที่ได้รับการปกป้องมาอย่างยาวนานโดยกฎหมายนิรโทษกรรม การพัฒนาดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่า แม้เหตุการณ์ต่างๆ จะผ่านมานานนับศตวรรษ พร้อมด้วยกานินโทษกรรมมากมาย และมาตรการการคุ้มกันต่างๆ ที่ถูกออกแบบมาเพื่อสะกิดกั้นการพิจารณาคดีก็ตาม แต่ภาคประชาสังคมจะยังคงต่อสู้เพื่อทำลายอุปสรรคต่างๆ และนำมาซึ่งความจริง ความยุติธรรมและการชดใช้

หนึ่งในการตัดสินคดีที่เป็นหมุดหมายสำคัญ คือการคำวินิจฉัยคดีของอดีตประธานาธิบดีอัลเบอร์โต ฟุจิโมริแห่งเปรู ในเดือนเมษายน ปี 2552 เกี่ยวกับอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ ซึ่งเป็นการเหยี่ยวญาติและครอบครัวของบรรดาผู้ที่ถูกลักพาตัว ถูกทรมานและผู้ที่ถูกวิสามัญฆาตกรรม 3 รายโดยหน่วยสังหารของกองทัพ ในช่วงต้นศตวรรษที่ 1990

ศาลฎีกาแห่งอุรุกวัยพบว่า กฎหมายนิรโทษกรรมที่ประกาศใช้เพื่อให้ความคุ้มกันกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนในปลายทศวรรษที่ 1980 นั้นถือเป็นโมฆะและไม่มีผลทางกฎหมาย เนื่องจากขัดกับข้อผูกพันของอุรุกวัยภายใต้

กฎหมายระหว่างประเทศ และเมื่อใกล้สิ้นปี 2552 คณะอัยการของอาร์เจนตินาได้นำเสนอหลักฐานในการพิจารณาคดีที่สำคัญที่สุดคดีหนึ่งนับแต่การหมดวาระของรัฐบาลทหาร (ปี 2519-2526) ซึ่งเกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่กองกำลังติดอาวุธและตำรวจจำนวน 17 นายที่ถูกจับกุมข้อหาทำการทรมาน บังคับให้บุคคลสูญหายและฆาตกรรมที่โรงเรียนช่างทหารเรือเอสคูเอลา ซูพีเรียร์ เมคานิกา ลา อาร์มาดา (Escuela Superior de Mecánica de la Armada)

การแสวงหาความยุติธรรมถูกขยายออกไปไกลกว่าละตินอเมริกา ตัวอย่างเช่น ในปี 2552 เซียร์ราลีโอนได้เข้าใกล้กระบวนการสมานฉันท์กับอดีตของตน เมื่อการพิจารณาคดีทุกคดีในศาลพิเศษเพื่อเซียร์ราลีโอนมีข้อสันนิษฐานเด็ดขาดทางกฎหมายยกเว้นการไต่สวนคดีของอดีตประธานาธิบดีชาร์ลส์ เทย์เลอร์ของไลบีเรียที่ยังคงดำเนินอยู่ และในเอเชีย หนึ่งในผู้บัญชาการของเขมรแดงผู้เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางนั้น สุดท้ายก็ถูกนำเข้าสู่การพิจารณาคดีอาชญากรรมสงครามและอาชญากรรมต่อมนุษยชาติซึ่งกระทำเมื่อกว่า 30 ปีที่แล้ว นายเค็ง เก็ก เอียบหรือที่รู้จักกันว่า สหายคุด เป็นผู้บัญชาการสำนักความมั่นคง S-21 ซึ่งเชื่อกันว่า มีคนกว่า 14,000 คนถูกทรมานและสังหารในช่วงระหว่างเดือนเมษายน ปี 2518 และมกราคม ปี 2522 ซึ่งนับเป็นการพิจารณาคดีครั้งแรกโดย “ศาลพิเศษแห่งกัมพูชา” (Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia) การไต่สวนแบบชั่วคราวนี้ต้องเปิดทางให้กับระบบยุติธรรมแห่งชาติทำหน้าที่ของตัวเองต่อไปทันทีที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ แต่อย่างน้อยที่สุด สิ่งนี้ก็ทำให้ความทุกข์ทรมานของผู้รอดชีวิตเป็นที่รับรู้

ในปี 2552 แม้แต่รัฐที่มีอำนาจยังพบว่า พวกเขาไม่อาจหลีกเลี่ยงจากกฎหมายได้เสมอไป ในขณะที่บางรัฐในยุโรปเมินเฉยต่อการละเมิดสิทธิต่าง ๆ ภายใต้บริบทของ “สงครามต่อต้านการก่อการร้าย” ซึ่งนำโดยสหรัฐอเมริกา ในเดือนพฤศจิกายน ศาลอิตาลีพิพากษาลงโทษสายลับหน่วยข่าวกรองสหรัฐ (CIA) 22 คน เจ้าหน้าที่กองทัพอากาศ 1 คน และเจ้าหน้าที่หน่วยสืบราชการลับทางทหารของอิตาลี 2 คนโทษฐานมีส่วนร่วมกับการลักพาตัวนักการศาสนา ฮัสซัน มุสตาฟา โอสามา นัสเซอร์ (อาบู โอมาร์) จากถนนในกรุงมิลาน นายอาบู โอมาร์ถูกส่งตัวไปอียิปต์ ที่นั่นเขาถูกควบคุมตัวอย่างลับๆ นานถึง 14 เดือน และสงสัยว่า จะถูกทรมาน การพิจารณาคดีที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มาจากการที่สำนักอัยการมิลานตัดสินใจที่จะบังคับใช้กฎหมาย แม้ว่าได้รับความกดดันจากรัฐบาลให้ยุติการพิจารณาคดีนี้ และถึงแม้ว่าไม่มีสายลับสหรัฐถูกจับกุมหรือแสดงตัวในศาลเลยแม้แต่คนเดียวก็ตาม

การดำรงอยู่ของศาลอาญาระหว่างประเทศเป็นแรงบันดาลใจสำหรับความรับผิดชอบในรัฐที่ผู้กระทำความผิดคิดว่า ตัวเองไม่ต้องรับโทษเพราะรัฐไม่ได้อยอมรับอำนาจของศาล

รายงานประจำปี 2553

แอมเนสตี้

อินเตอร์เนชันแนล

คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้จัดตั้งคณะทำงานอิสระ ค้นหาข้อเท็จจริง นำโดยผู้พิพากษาชาวแอฟริกาใต้ ริชาร์ด โกลด์สโตน อดีตอัยการของศาลอาญาระหว่างประเทศสำหรับรวันดาและอดีตนายกเสนาบดี เพื่อสืบสวนข้อสงสัยการละเมิดสิทธิในช่วง 22 วันแห่งความขัดแย้งในกาซา และทางตอนใต้ของอิสราเอลซึ่งยุติลงในเดือนมกราคม 2552 รายงานของ โกลด์สโตนพบว่า ทั้งกองกำลังอิสราเอลและฮามาส (และกลุ่มปาเลสไตน์ อื่นๆ) ล้วนก่ออาชญากรรมสงคราม และอาจจะเป็นไปได้ว่า เป็นอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ รายงานนี้ยืนยันผลการค้นพบของคณะทำงาน ภาคสนามของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลในกาซาและอิสราเอลตอนใต้ ระหว่างความขัดแย้งและผลที่เกิดตามมาอย่างฉับพลัน

รายงานของโกลด์สโตนระบุว่า “สถานการณ์อันยืดเยื้อของการคุมกันไม่ต้องรับโทษทำให้กระบวนการยุติธรรมอยู่ในภาวะวิกฤติ” รายงานเสนอว่า หากทั้งสองฝ่ายไม่จัดให้มีการสอบสวนและสร้างความเชื่อมั่นต่อความรับผิดชอบ คณะมนตรีความมั่นคงควรใช้อำนาจของตนและส่งเรื่องต่อไปยังศาลอาญาระหว่างประเทศ ในเดือนพฤศจิกายน ปี 2552 สมัชชาแห่งสหประชาชาติให้เวลาทั้งฝ่ายอิสราเอลและปาเลสไตน์ 3 เดือนเพื่อแสดงให้เห็นว่า ทั้งสองฝ่ายเต็มใจและสามารถจัดให้มีการสอบสวนที่เป็นไปตามมาตรฐานสากล

กรณีตัวอย่างของการการตอบรับอย่างทันที่วงที่โดยประชาคมนานาชาติคือ องค์การสหประชาชาติได้จัดตั้งคณะกรรมการสอบสวนสากล (International Commission of Inquiry) เพื่อสืบสวนกรณี 28 กันยายนที่ คอนากรี (Conakry) กิเนีย ซึ่งมีคนกว่า 150 คนถูกฆ่าและผู้หญิงถูกข่มขืนในที่สาธารณะ เมื่อกองกำลังความมั่นคงเข้าปราบปรามการประท้วงที่ดำเนินไปอย่างสันติบริเวณสนามกีฬาแห่งหนึ่งอย่างรุนแรง คณะกรรมการสอบสวนสากลค้นพบในเดือนธันวาคมว่า ได้มีการก่ออาชญากรรมต่อมนุษยชาติ และได้ส่งเรื่องต่อไปยังศาลอาญาระหว่างประเทศ ซึ่งได้ดำเนินการตรวจสอบเบื้องต้น

ท้ายที่สุด เราได้เห็นการเติบโตที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องในโลกที่ “ความยุติธรรมช่วงเปลี่ยนผ่าน” ตลอดระยะเวลาสองทศวรรษมานี้ ซึ่งประเทศต่างๆ พยายามฟื้นตัวขึ้นจากการสู้รบหรือการปราบปรามทางการเมืองที่ยืดเยื้อยาวนานเพื่อเผชิญหน้ากับอดีตของตนในรูปแบบของความรับผิดชอบที่แตกต่างกันออกไป ระหว่างปี 2552 กระบวนการต่างๆ เพื่อเสาะหาข้อเท็จจริงและสร้างความสมานฉันท์ รวมทั้งการติดตามผลมีความก้าวหน้าในไลเบอเรีย หมู่เกาะโซโลมอนและโมร็อกโค/ซาฮาราตะวันตก ซึ่งเป็นเพียงประเทศเดียวในตะวันออกกลางและภูมิภาคแอฟริกาเหนือที่เผชิญกับการละเมิดในอดีตเช่นนี้ ถึงแม้ว่า จะไม่มีองค์ประกอบความยุติธรรมทางอาญารวมอยู่ด้วยก็ตาม เนื่องจากพวกเขาได้รวบรวมรายงานต่างๆ ของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยในกระบวนการเหล่านี้ ซึ่งเอกสารเหล่านี้ครอบคลุมการศึกษาวิจัยแต่ละกรณีนานนับทศวรรษ จึงชัดเจน

สำหรับพวกเราทุกคนว่า ความความรับผิดชอบต้องมาพร้อมกับการบอกเล่าความจริง หากต้องการให้เกิดความสมานฉันท์บนพื้นฐานของความยุติธรรม แม้จะมีความพยายามที่จะ “ลืมสิ่งที่ผ่านไปแล้ว” แต่อดีตที่ผ่านมาก็แสดงให้เห็นว่า การยอมให้ผู้กระทำผิดได้รับ “อภิลิขิต” นั้นนำมาซึ่งสันติภาพที่คลอนแคลนและประวาบ

อำนาจและการทำให้เป็นการเมือง – อุปสรรคต่อความยุติธรรม

ในขณะที่ปัจจุบัน ความรับผิดชอบทางกฎหมายต่ออาชญากรรมภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศมีความเป็นไปได้มากกว่าที่เคยเป็นมา เหตุการณ์ต่างๆ ในปี 2552 ยืนยันว่า มีอุปสรรคสองประการก้ำกัอยู่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ควรได้รับการดำเนินการ หากพวกเราหวังให้ความรับผิดชอบทางกฎหมายมีความหมายแท้จริงและขยายผลได้ ประการแรกคือความจริงที่ว่า รัฐมหาอำนาจทั้งหลายยังคงยืนอยู่เหนือกฎหมายและอยู่นอกขอบเขตการตรวจสอบสากลที่มีประสิทธิภาพ

ประการที่สองคือ รัฐมหาอำนาจควบคุมกฎหมายเพื่อปกป้องพันธมิตรของตนจากการตรวจสอบ และจะสร้างแรงกดดันก็ต่อเมื่อมีผลประโยชน์ทางการเมืองเท่านั้น ในการกระทำดังกล่าวนี้ รัฐมหาอำนาจกลายเป็นตัวอย่างสำหรับรัฐอื่นหรือกลุ่มประเทศอื่นในการใช้ระบบยุติธรรมเพื่อประโยชน์ทางการเมือง

ถึงแม้ว่า ในปลายปี 2552 มีรัฐ 110 รัฐได้ให้ภาคยานุวัติในธรรมนูญกรุงโรมว่าด้วยศาลอาญาระหว่างประเทศ แต่มีเพียง 12 ประเทศจากกลุ่มจี 20 เท่านั้นที่นำไปปฏิบัติจริง บรรดาประเทศอื่นๆ จีน อินเดีย อินโดนีเซีย รัสเซีย ตุรกีและสหรัฐอเมริกาต่างก็ถอยห่างไปจากกระบวนการสร้างความยุติธรรมระหว่างประเทศหรือไม่ก็บั่นทอนความพยายามนี้อย่างจริงจัง

เมื่อเอาตัวเองออกห่างจากขอบเขตอำนาจของศาลอาญาระหว่างประเทศ สหรัฐอเมริกาก็ไม่ต้องเผชิญกับแรงกดดันภายนอกมากนักต่อการละเมิดต่างๆ ที่กระทำในบริบทยุทธศาสตร์รับมือกับการก่อการร้าย เมื่อประธานาธิบดีบารัค โอบามาเข้ารับบริหารประเทศและสั่งปิดสถานกักกันอ่าวกวนตานาโมภายใน 1 ปี รวมทั้งยุติโครงการกักกันลับและการใช้สิ่งที่เรียกว่า “เทคนิคการสอบปากคำเพิ่มเติม” สัญญาเหล่านี้นำมาซึ่งความหวัง อย่างไรก็ตาม สิ้นปี 2552 สถานกักกันกวนตานาโมยังคงดำเนินการอยู่และมีความก้าวหน้าเพียงน้อยนิดในการหาผู้รับผิดชอบต่อการละเมิดต่างๆ ที่เกิดขึ้นที่นั่นรวมทั้งในกรณีของ “สงครามต่อต้านการก่อการร้าย” ซึ่งนำโดยสหรัฐอเมริกา

จีนก็ปิดปิดการกระทำของตนจากการตรวจสอบของนานาชาติเช่นเดียวกัน ในเดือนกรกฎาคม ปี 2552 ความโกลาหลรุนแรงเกิดขึ้นจากการปราบจลาจลของตำรวจในการประท้วงอย่างสันติโดยชาวอุยกูร์ในอุรุมชี (Urumqi)

รายงานประจำปี 2553

แอมเนสตี้

อินเตอร์เนชันแนล

ในเขตปกครองตนเองซินเจียงอุยกูร์ รัฐบาลจีนจำกัดการเข้าถึงข้อมูล จับกุม ผู้ประท้วงอย่างสันติ และจัดให้มีการไต่สวนคดีอย่างรวบรัด และไม่เป็น ธรรม คนจำนวนมากถูกตัดสินประหารชีวิต และมีผู้ถูกประหารชีวิต 9 คนใน ช่วงหลายเดือนของความรุนแรง ในเดือนธันวาคม มีผู้ถูกตัดสินประหารชีวิต อีก 13 คน และถูกจับ 94 คน การที่นักข่าวได้รับการอนุญาตให้เข้าไปทำ ขาวภายหลังเหตุการณ์ความรุนแรงเพียงช่วงเวลาสั้นๆ และถูกควบคุมการ เข้าถึงข้อมูล ทำให้ข่าวหรือข้อมูลที่ได้อาจไม่สมารถใช้ในการไต่สวนระหว่าง ประเทศที่เหมาะสมได้ จีนไม่ได้ตอบรับในการร้องขอจากผู้เสนอรายงาน พิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการทรมานเข้าเยี่ยมพื้นที่ คำกล่าวอ้าง ต่างๆ ของรัฐบาลที่จะสร้างความเชื่อมั่นถึงความรับผิดชอบนั้นมิอาจเชื่อถือ ได้เมื่อความรับผิดชอบดังกล่าวถูกซ่อนเป็นความลับและความเร่งรีบในการ ประหารชีวิต

ถึงแม้ว่าข้อเรียกร้องอิสระของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนยุโรปสรุปว่า ให้ทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องในกรณีความขัดแย้งระหว่างจอร์เจียกับรัสเซียในปี 2551 รับผิดชอบต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนและกฎหมายสิทธิมนุษยชน แต่ทั้งรัสเซีย และจอร์เจียก็ไม่ระบุตัวผู้รับผิดชอบจนกระทั่งสิ้นปี และผู้คนอีก 26,000 ชีวิตก็ยังไม่สามารถกลับบ้านได้ เป็นที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นว่า รัสเซียจะใช้ อำนาจของตนคุ้มครองทั้งทหารและแคว้นเข้าที่ออสเซเทีย (และอับคาเซีย) ของจอร์เจียที่พยายามแยกตัวเป็นเอกราชจากการสอบสวนระหว่าง ประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รัสเซียต่อต้านการขยายเวลาทำหน้าที่ของชุด สังเกตการณ์ระหว่างประเทศซึ่งมีความสำคัญยิ่ง 2 คณะในจอร์เจีย ซึ่งสังกัด องค์กรเพื่อความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (Organization for Security and Co-operation in Europe) และองค์การสหประชาชาติ ทำให้ คณะสังเกตการณ์แห่งสหภาพยุโรปเป็นหน่วยงานสังเกตการณ์ระหว่าง ประเทศเพียงหน่วยงานเดียวที่ยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ในจอร์เจียและไม่สามารถเข้าไปยังพื้นที่ควบคุมโดยรัสเซียหรือโดยพฤตินัยคือหน่วยงาน ราชการของแคว้นเข้าที่ออสเซเทียและอับคาเซียในพื้นที่หลังความขัดแย้งได้

อินโดนีเซีย เป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีอิทธิพลในฐานะสมาชิกของกลุ่ม 20 ดั้มเหลวมานานกว่า 10 ปีในการสร้างความรับผิดชอบต่อผู้ถูกละเมิดสิทธิ มนุษยชนซึ่งเกิดขึ้นระหว่างการลงประชามติเพื่อแยกตัวเป็นเอกราชของ ทิมอร์-เลสเต ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากองค์การสหประชาชาติ ในปี 2542 รวมทั้งตลอดระยะเวลา 24 ปี ที่ติมอร์-เลสเตอยู่ภายใต้การปกครองของ อินโดนีเซีย แม้ว่าจะมีการพัฒนากระบวนการยุติธรรมซึ่งได้รับการสนับสนุน จากทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศมายาวนานกว่าทศวรรษ แต่ผู้ที่ ถูกสงสัยว่า ก่ออาชญากรรมต่อมนุษยชาติในปี 2542 ยังคงลอยนวล ส่วนผู้ ที่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีในอินโดนีเซีย ก็ถูกตัดสินให้พ้นโทษแล้วทั้งสิ้น

อุปสรรคประการที่สองคือ การทำให้ความยุติธรรมระหว่างประเทศเป็นเรื่อง ทางการเมือง ทำให้กระบวนการติดตามเพื่อนำมาซึ่งความรับผิดชอบนั้น ต้องยอมจำนนต่อวาระทางการเมืองของการสนับสนุนพันธมิตรและพันธมิตร

รายงานประจำปี 2553
แอมเนสตี้
อินเตอร์เนชันแนล

ฝ่ายตรงข้าม เช่น สหรัฐอเมริกาและรัฐต่างๆ ในสหภาพยุโรปใช้ตำแหน่งของตนในคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติเพื่อปกป้องอิสราเอลจากมาตรการอันเข้มงวดในการแสดงความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติการณ์ในกาซา ในการแสดงให้เห็นถึงการต่อสู้กับความลำเอียงทางการเมืองที่คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติมีมติให้สืบสวนเพียงข้อกล่าวหาของการละเมิดสิทธิชาวอิสราเอลเท่านั้น จากผลงานของผู้พิพากษาริชาร์ด โกลด์สโตน ซึ่งต่อมาได้รับการแต่งตั้งให้ควบคุมการสืบสวนยืนยันว่า คณะเจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงแห่งสหประชาชาติ (UN Fact-Finding Mission) ควรตรวจสอบการละเมิดสิทธิที่กระทำโดยทั้งอิสราเอลและกลุ่มฮามาส เช่นเดียวกัน ในคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ไม่มีประเทศในเอเชียหรือแอฟริกาประเทศใดออกเสียงคัดค้านการลงมติที่สนับสนุนให้รัฐบาลศรีลังกาดำเนินสงครามกับกลุ่มพยัคฆ์ตีลัม (LTTE)

การที่ผู้ทรงอำนาจไม่ยอมใช้มาตรฐานแบบเดียวกันกับตนเองและพันธมิตรทางการเมืองนำไปสู่การสร้างความชอบธรรมให้กับระบบสองมาตรฐานของตนเอง ซึ่งบางครั้งบิดเบือนไปว่า เป็น “ความร่วมมือแห่งภูมิภาค” โดยมองข้ามความร่วมมือกับผู้เคราะห์ร้าย ไม่มีที่ไหนจะเห็นได้ชัดเจนไปกว่าการดำเนินกรในขั้นต้นของรัฐแอฟริกาต่างๆ ต่อมาัยจับประธานาธิบดีอัลบาเซออร์จากศาลอาญาระหว่างประเทศ แม้ว่า จะมีข้อกล่าวหาถึงอาชญากรรมร้ายแรง แต่ในเดือนกรกฎาคม สมัชชาแห่งสหภาพแอฟริกา (Assembly of the African Union) ซึ่งมีประเทศลิเบียเป็นประธานกล่าวย้าคำเรียกร้องต่อคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติให้ยุติการดำเนินการใดๆ ต่อประธานาธิบดีแห่งซูดาน และสมัชชาตัดสินใจว่า รัฐสมาชิกของสมัชชาแห่งสหภาพแอฟริกาจะไม่ให้ความร่วมมือกับศาลอาญาระหว่างประเทศในการจับกุมและการมอบตัวของประธานาธิบดีซูดาน และยังได้เรียกร้องให้คณะกรรมการแอฟริกัน (African Commission) เรียกประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมในการหารือเพื่อแก้ไขบทบัญญัติธรรมนูญโรมะ (Rome Statute) ที่จะต้องนำเสนอในการประชุมเพื่อการทบทวนปี 2553 (2010 Review Conference)

หลังจากการเดินทางอย่างเสรีในหลายประเทศที่มีได้เป็นรัฐภาคีของธรรมนูญโรมะ ประธานาธิบดีอัล บาซีร์ได้รับเชิญให้ไปเยือนตุรกี ไนจีเรีย ยูกันดาและเวเนซุเอล่า อย่างไรก็ตาม หลังจากการคัดค้านอย่างรุนแรงจากภาคประชาสังคม กระแสก็เริ่มเปลี่ยน ประเทศแอฟริกาได้กล่าวว่า ประเทศตนจะบรรลุมาระหน้าที่ในฐานะรัฐภาคีต่อธรรมนูญโรมะ เช่นเดียวกับบราซิล เซเนกัลและบอตสวานาซึ่งต่างแสดงท่าทีอย่างชัดเจนว่า พร้อมจะจับกุมประธานาธิบดีอัล บาซีร์หากเดินทางมายังประเทศของตน แต่ถึงอย่างนั้น ถึงสิ้นปี 2552 ประธานาธิบดีอัล บาซีร์ก็ยังคงลอยนวลและปกป้องว่า ความพยายามที่จะดำเนินคดีกับตนนั้นเป็นเพียงแรงจูงใจทางการเมืองและอคติต่อแอฟริกา สำหรับคนพลัดถิ่นนับแสนในดาร์ฟูร์แล้ว ฝันร้ายต่อความรุนแรงและการละเมิดสิทธิยังคงดำเนินต่อไป ขณะเดียวกัน ก็มีความเป็นไปได้ว่า สงครามในทางตอนใต้ของซูดานตอนใต้จะปะทุขึ้นอีกครั้งและความ

ทนทุกข์ก็จะยิ่งทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น

ความท้าทายที่รออยู่เบื้องหน้า – ความรับผิดชอบสำหรับทุกสิทธิ

อุปสรรคต่างๆ ในการดำเนินการเพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อความโหดร้ายใดๆ ระหว่างความขัดแย้งหรือการปราบปรามทางการเมืองต่อผู้คนจำนวนมากนั้นมียุติธรรม แต่อย่างน้อยก็ไม่มีใครปฏิเสธหลักการที่ว่าอาชญากรรมสงครามหรืออาชญากรรมต่อมนุษยชาติและการถูกบังคับให้สูญหายจะต้องได้รับการลงโทษ กระนั้น ในกรณีการละเมิดสิทธิด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมต่อผู้คนจำนวนมาก กลับไม่มีความพยายามใดๆ ที่เปรียบเทียบกันได้ในกรณีกฎหมายและความรับผิดชอบใดๆ ออกมา หลายคนอาจพูดว่า นี่เป็นกรณีต่างกัน ซึ่งก็จริง การสังหารหมู่พลเรือนนั้นแตกต่างจากการปฏิเสธสิทธิทางการศึกษาของประชากร แต่การปฏิเสธสิทธิเหล่านี้เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายระหว่างประเทศและส่งผลกระทบต่อชีวิตของประชาชน ดังนั้น การละเมิดสิทธิใดๆ จะต้องถูกดำเนินการผ่านความรับผิดชอบระหว่างประเทศ

สิ่งที่ต้องทำคือ การสร้างความตระหนักให้แก่ผู้นำโลกว่า วิกฤตทางสิทธิมนุษยชนมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าปัญหาความขัดแย้งในดาร์ฟูร์เลย

เมื่อพิจารณาถึงสิทธิในสุขภาพอนามัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสูญเสียที่เกิดจากการตายของมารดา ทุกๆ ปี ผู้หญิงมากกว่าครึ่งล้านเสียชีวิตจากภาวะการตั้งครรภ์ หากจะยกตัวอย่างประเทศสองสามแห่งที่แอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนลจับตามองในปี 2552 พบว่า อัตราการตายของมารดาในเซียร์ราลีโอน เปรู เบลารุส ฟาโซและนิคารากัวล้วนได้รับผลกระทบโดยตรงจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน ข้าพเจ้าได้ประจักษ์ด้วยตัวเองในเซียร์ราลีโอนและเบลารุส ฟาโซว่า รัฐบาลของประเทศเหล่านี้ต่างก็รับรู้ถึงปัญหาและกำลังดำเนินการเพื่อแก้ไขดังกล่าว แต่รัฐบาลและภาคประชาสังคมจะต้องพยายามมากขึ้นอย่างยิ่งในการดำเนินการกับประเด็นสิทธิมนุษยชนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอัตราการเสียชีวิตที่ป้องกันซึ่งเพิ่มสูงขึ้น เช่น การเลือกปฏิบัติทางเพศ การแต่งงานในเด็ก การปฏิเสธสิทธิทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ของผู้หญิงรวมทั้งอุปสรรคในการเข้าถึงการดูแลสุขภาพที่พึงได้รับ ซึ่งสิทธิเหล่านี้จะต้องได้รับการสนับสนุนจากประชาคมนานาชาติ

กฎหมายสิทธิมนุษยชนตระหนักว่า ทรัพยากรที่เพียงพอเป็นปัจจัยสำคัญในการเข้าถึงสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่แท้จริง ดังนั้น “การทำงานแบบก้าวหน้า” จึงมีความจำเป็นยิ่งเพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่าจะ “มีการเข้าถึงสิทธิมากที่สุดบนพื้นฐานของทรัพยากรที่มีอยู่” แต่รัฐบาลไม่สามารถใช้ข้อจำกัดทางทรัพยากรมาเป็นข้อแก้ตัว อัตราการเสียชีวิตของมารดาซึ่งป้องกันได้ภายในประเทศมิได้เป็นเพียงการสะท้อนอย่างผิวเผินว่าประเทศนั้นจนหรือรวยเพียงใด ตัวอย่างเช่น แองโกลามีอัตราการตายของมารดาสูงกว่าโมซัมบิก ซึ่งความจริงก็คือโมซัมบิกนั้นจนกว่าแองโกลามาก

หรือหากจะพิจารณาที่กัวเตมาลา ซึ่งมีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากรสูงเกือบสองเท่าหากเปรียบเทียบกับนิคารากัว แต่กัวเตมาลา มีสัดส่วนการตายของมารดาสูงกว่า

เมื่อพิจารณาถึงสิทธิในที่อยู่อาศัย ปี 2552 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ได้หยิบยกสถานการณ์ความทุกข์ยากของผู้คนนับแสนที่ถูกทิ้งให้ไร้บ้านในกรุงเฮนจาเมนา สาธารณรัฐซาด หลังจากถูกบังคับไล่อ้อ เช่นเดียวกับชาวสลัมในกรุงไคโร ประเทศอียิปต์ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตจากแผ่นดินถล่มหรืออันตรายอื่นๆ เพราะหน่วยงานภาครัฐไม่สามารถจัดหาที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมให้ได้ ในกรุงไนโรบี ประเทศเคนย่า แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เดินทางบวรณรงค์ร่วมกับชาวบ้านจากคิเบอราซึ่งเป็นสลัมที่ใหญ่ที่สุดในแอฟริกา และผู้คนจากสลัมอื่นๆ เพื่อเรียกร้องสิทธิในการมีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมและการเข้าถึงบริการ ที่กาซ่า หนึ่งในผลกระทบที่ตามมาจากความขัดแย้งระหว่างปี 2551-2552 ซึ่งแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งคือ การทำลายบ้านเรือนอย่างมหาศาลพร้อมทั้งการถูกปิดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อมิให้วัสดุก่อสร้างใดๆ ถูกนำเข้ามาในกาซ่า การปิดล้อมซึ่งอิสราเอลกระทำต่อชุมชนที่นั่นส่งผลกระทบต่อสุขภาพกับกลุ่มคนที่อ่อนแอที่สุด และถือเป็นอาชญากรรมภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ

สิ่งที่ผู้คนในสถานการณ์ข้างต้นมีส่วนร่วมมากกว่าสิ่งไหนๆ ก็คือความยากจน สิ่งที่ชัดเจนที่สุดก็คือ คนจนถูกเลือกปฏิบัติและเป็นผู้ที่ต้องได้รับการคุ้มครองสิทธิทุกประการตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน การเลือกปฏิบัติเป็นสาเหตุหลักของความยากจน และมักจะสะท้อนออกมาในการจัดสรรงบประมาณและนโยบายของรัฐ และคนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่ในความยากจนของโลกใบนี้ ต้องทนทุกข์กับการเลือกปฏิบัติทั้งในทางกฎหมายและชีวิตประจำวันคือผู้หญิง การตั้งครรภ์อย่างปลอดภัย บ้านอันมั่นคง การเดินทางที่ปราศจากอันตรายเพื่อไปโรงเรียนหรือทำงาน ทั้งหลายเหล่านี้ไม่ควรถูกจัดสรรไว้ให้เฉพาะผู้ชายหรือคนร่ำรวยเท่านั้น

มีความก้าวหน้าด้านบวกเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อความรับผิดชอบทางกฎหมายในการปฏิเสธสิทธิขั้นพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ศาลแห่งชาติกำลังแทรกแซงเพื่อคุ้มครองสิทธิเหล่านี้มากขึ้นและเพื่อเรียกร้องให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับนโยบาย เพื่อที่ว่า อย่างน้อยที่สุด สิทธิพื้นฐานด้านสุขภาพ ที่อยู่อาศัย การศึกษาและอาหารจะได้รับการตอบสนองยิ่งไปกว่านั้น สิทธิเหล่านี้ก็ยังคงได้รับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นผ่านกลไกระหว่างประเทศ

การตัดสินใจที่ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงก้าวใหม่เกิดขึ้นในเดือนพฤศจิกายนปี 2552 เช่น ศาลยุติธรรมชุมชนของประชาคมเศรษฐกิจแห่งรัฐแอฟริกันตะวันตก (Economic Community of West African States - ECOWAS) ในอาบูจา ประกาศว่า การศึกษาคือสิทธิมนุษยชนซึ่งชาวไนจีเรียทุกคนจะต้องได้รับ ศาลยังกล่าวอีกว่า สิทธิทางการศึกษามีการบังคับ

รายงานประจำปี 2553

แอมเนสตี้

อินเตอร์เนชั่นแนล

ใช้ได้ในทางกฎหมายและยกเลิกคำคัดค้านทั้งหมดของรัฐบาลที่ว่า การศึกษาคือ “นโยบายสั่งการของรัฐเท่านั้นและมีได้เป็นสิทธิตามกฎหมายของพลเมือง”

ตัวอย่างที่สอง เกิดขึ้นในเมือง Miercurea Ciuc ของประเทศโรมาเนีย ชุมชนชาวโรมาที่อาศัยอยู่ในกระท่อมและเพิงที่ทำจากเศษโลหะซึ่งตั้งอยู่ใกล้ๆ กับโรงงานบำบัดน้ำเสียตั้งแต่ปี 2547 หลังจากที่ถูกบังคับไล่ออกจากอาคารเก่าแก่ผู้พักใจกลางเมือง พวกเขาอยู่ในอุทธรณ์ต่อศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปในเดือนธันวาคมปี 2551 เมื่อชุมชนซึ่งได้รับการสนับสนุนจากองค์กรพัฒนาเอกชนท้องถิ่นพากันหมดหวังกับการชดเชยของรัฐ เนื่องจากคำตัดสินของศาลแพ่งจะไม่มี ความหมายอะไรในทางปฏิบัติเลย

ความรับผิดชอบในระดับนานาชาติต่อสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมพัฒนาไปเร็วมากในเดือนกันยายนปี 2552 ด้วยการเปิดให้ลงนามในพิธีสารเลือกรับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม นับเป็นครั้งแรกที่พิธีสารได้ก่อให้เกิดไถ่ถอนระหว่างประเทศเพื่อการร้องทุกข์รายบุคคล ทั้งนี้ยังเป็นการสนับสนุนความพยายามภายในประเทศเพื่อสร้างความเชื่อมั่นถึงการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้เสียหาย

ความรับผิดชอบที่เพิ่มมากขึ้นในการปฏิเสสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมมีความสำคัญยิ่งขึ้นกว่าเดิมเมื่อมีการผนวกผลกระทบจากวิกฤติด้านอาหาร พลังงานและการเงิน ซึ่งได้คาดการณ์ว่า วิกฤติจะผลักดันให้ผู้คนนับล้านเข้าสู่ความยากจน การเคารพสิทธิมนุษยชนทั้งหมด รวมทั้งสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมจะต้องเป็นองค์ประกอบที่ขาดเสียมิได้ในการแก้ปัญหาในระดับประเทศและระดับนานาชาติต่อวิกฤติทั้งหลาย

แต่รัฐบาลก็มีได้มีบทบาทแต่ผู้เดียวต่อวิกฤติดังกล่าว ธุรกิจโลกกำลังเติบโตขึ้นทั้งในทางอำนาจและอิทธิพล การตัดสินใจและการใช้สิทธิพลของบริษัทต่างๆ ส่งผลกระทบอย่างใหญ่หลวงต่อสิทธิมนุษยชน บริษัทหลายต่อหลายแห่งแสวงหาผลประโยชน์จากการขาดกฎข้อบังคับทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ หรือสมคบคิดกับรัฐบาลที่บริหารงานในทางที่ผิดและทุจริตอันนำมาซึ่งความสูญเสียเงินเกินเยียวยา

ในช่วง 15 ปีที่ผ่านมา พวกเราเห็นกฎหมายปกป้องกลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น โดยผ่านการลงทุนระหว่างประเทศและข้อตกลงทางการค้าซึ่งได้รับการหนุนเสริมจากกลไกด้านกฎหมายต่างๆ ขณะที่กลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจสามารถทำให้กฎหมายเป็นประโยชน์แก่พวกเขา แต่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำเหล่านี้กลับเห็นว่า เป็นความเสียหายของกฎหมายในนามของอำนาจของบริษัท

เดือนธันวาคม ปี 2552 เป็นวันครบรอบ 25 ปีของเหตุการณ์ที่สารเคมี

อันตรายถึงแก่ชีวิตจากโรงงานผลิตยาฆ่าแมลงของบริษัทยูเนียน คาร์ไบด์ (Union Carbide) ในเมืองโภปาล (Bhopal) ประเทศอินเดียรั่วไหลออกมาอย่างรุนแรง มีผู้เสียชีวิตนับพันและจนถึงทุกวันนี้ ผู้คนอีกราว 100,000 คน ยังคงได้รับความทุกข์ทรมานจากผลสืบเนื่องต่อสุขภาพอันเกิดจากการรับเอาสารพิษเข้าสู่ร่างกาย แม้ว่าจะมีความพยายามของผู้รอดชีวิตจากหายนะในโภปาลดำเนินการเรียกร้องความยุติธรรมผ่านกระบวนการศาลทั้งในอินเดียและสหรัฐอเมริกา แต่หลังจากเหตุการณ์ผ่านมา 25 ปี การฟื้นฟูที่จำเป็นยังคงมีเพียงน้อยนิดและไม่มีผู้ใดถูกดำเนินการให้แสดงความรับผิดชอบต่อการรั่วไหลและผลกระทบที่ตามมาของสารเคมีในครั้งนั้น

รายงานประจำปี 2553

แอมเบสตี

อินเตอร์เนชันแนล

ความรับผิดชอบที่มีความหมายอย่างแท้จริงสำหรับองค์กรธุรกิจนั้นหาได้ยากเหลือเกิน ความพยายามที่จะเรียกร้องความเป็นธรรมถูกขวางกั้นด้วยระบบกฎหมายที่ไร้ประสิทธิภาพ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การที่บริษัทเข้ามาก้าวก่ายระบบกฎหมายและข้อบังคับทางกฎหมาย การทุจริต และการสร้างพันธมิตรระหว่างรัฐและภาคธุรกิจอันทรงอำนาจ ถึงแม้ว่า ธุรกิจข้ามชาตินั้น โดยนิยามแล้ว ดำเนินกิจการข้ามพรมแดน แต่อุปสรรคการดำเนินงานของการพิจารณาคดีและกฎหมายเพื่อจะทำให้ศาลเอาผิดต่อบริษัทที่อยู่ต่างประเทศนั้นมีอยู่อย่างเห็นได้ชัด ธุรกิจระดับโลกดำเนินงานในเศรษฐกิจระดับโลก แต่ปราศจากกฎหมายระดับโลกใดๆ รองรับ

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะมีความท้าทายอันใหญ่หลวงก็ตาม แต่ปัจเจกบุคคลและชุมชนต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบจากบรรษัทข้ามชาติต่างดำเนินการฟ้องคดีทางแพ่งเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้บริษัทต้องแสดงความรับผิดชอบและชดเชยค่าเสียหาย ในประเทศไนจีเรีย บริษัทน้ำมันดำเนินการมาเป็นเวลา 50 ปี โดยปราศจากการควบคุมทางกฎระเบียบที่มีประสิทธิภาพ ผลพวงที่ตามมาคือ ความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมและสิทธิมนุษยชนที่กระจายตัวออกไปในวงกว้าง ความยุติธรรมในไนจีเรียพิสูจน์ให้เห็นภาพลวงตาต่อชุมชนส่วนใหญ่ซึ่งชีวิตและวิถีการดำเนินชีวิตของพวกเขาถูกทำลาย ในเดือนธันวาคม ปี 2552 ศาลเนเธอร์แลนด์เห็นพ้องให้มีการดำเนินคดีแพ่งต่อบริษัทเชลล์ซึ่งชาวไนจีเรีย 4 คนเรียกร้องค่าชดเชยจากการที่น้ำมันรั่วไหลและได้ทำลายวิถีชีวิตของพวกเขา

การฟ้องร้องทางแพ่งที่ได้รับความสนใจอย่างมากในอังกฤษ ปี 2552 คือการที่บริษัทค้าน้ำมันทราฟิกูรา (Trafigura) ยอมตกลงตามที่ศาลสั่งให้จ่ายเงินจำนวน 45 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบจำนวน 30,000 คนจากการทิ้งกากสารพิษลงในเมืองอาบิเดจัน (Abidjan) ประเทศโกตดิวัวร์ (Côte d'Ivoire) ของเสียดังกล่าวถูกนำมาทิ้งที่อาบิเดจันตั้งแต่ปี 2549 โดยเรือโพรโบ โคอาลา (Probo Koala) ซึ่งบริษัททราฟิกูราเป็นผู้เช่าเหมาลำ และนำกากของเสียมาทิ้งในหลายบริเวณรอบๆ เมือง ซึ่งทำให้มีคนมากกว่า 100,000 คนต้องไปรักษาตัวจากปัญหาสุขภาพ และมีรายงานว่า มีผู้เสียชีวิตจำนวน 15 คน

การจ่ายค่าชดเชยตามศาลสั่งดังกล่าวอาจทำให้เกิดมาตรการเลิกๆ ของ ความยุติธรรมสำหรับผู้เสียหาย แต่ก็มักจะเกี่ยวข้องกับข้อจำกัดที่หนักหนา และการไม่จ่ายค่าชดเชยเต็มจำนวนหรือไม่มีการแสดงความรับผิดชอบ ในกรณีของโกตตีวีร์ หลักเกณฑ์สำคัญ ของผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนกรณีการทิ้งกากของเสียยังไม่เคยมีการหยิบยกขึ้นมากล่าวถึง มีความ จำเป็นหลายประการที่ต้องดำเนินการเพื่อปิดช่องว่างทางกฎหมายและ กระบวนการศาลยุติธรรมซึ่งในปัจจุบันนี้ยังคงเอื้อให้บริษัทรอดพ้นจากการ ถูกลงโทษ มีบริษัทจำนวนมากขึ้นยอมรับผิดชอบต่อความผูกพันด้านสิทธิมนุษยชนซึ่งก็ ควรส่งเสริมความพยายามดังกล่าวอย่างจริงจัง

แผนโลกฉบับต่อไป - ความรับผิดชอบสำหรับทุกๆ สิทธิ

ผู้นำโลกจะมารวมตัวกัน ณ องค์การสหประชาชาติในเดือนกันยายน ปี 2553 เพื่อทบทวนความก้าวหน้าของคำมั่นสัญญาที่ได้ให้ไว้ว่า จะ ปรับปรุงชีวิตคนยากจนของโลก ซึ่งระบุไว้ในเป้าหมายการพัฒนาแห่ง สหัสวรรษ (Millennium Development Goals -MDGs) จากหลักฐานที่มีอยู่ เรายังอยู่ห่างไกลจากเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ว่า จะไปถึงในปี 2558 ความล้มเหลวนี้รื้อถอนสิทธิการมีชีวิตอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีของคนนับร้อยล้านคน - นั่นคือ นอกเหนือจากการมีเสรีภาพทางการเมืองแล้ว ยังสามารถเข้าถึงอาหาร ที่อยู่ อาศัย การดูแลสุขภาพ การศึกษาและความปลอดภัยตามที่ได้บัญญัติไว้ใน ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ควรมีความพยายามดุจเดียวกันกับความอุตสาหะในการก่อตั้งศาลอาญา ระหว่างประเทศ และกลไกระหว่างประเทศต่างๆ เพื่อสร้างความเป็นธรรม และเพื่อนำมาซึ่งความรับผิดชอบที่เพิ่มมากขึ้นในระเบียบเศรษฐกิจและ สังคมโลกไม่ได้้นำการละเมิดสิทธิมนุษยชนเข้าสู่กระบวนการพิจารณา ความ คิดริเริ่มใหม่ๆ เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เป้าหมายการพัฒนาแห่ง สหัสวรรษไม่สามารถเป็นได้เพียงแค่อำนาจสัญญา สิ่งเหล่านี้ต้องตั้งอยู่บน พื้นธสัญญาทางกฎหมายที่รัฐบาลให้ไว้เพื่อที่จะบรรลุสิทธิมนุษยชนขั้น พื้นฐาน และด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นต้องมีกลไกต่างๆ เพื่อให้รัฐบาลต้องรับผิดชอบในการทำให้คำมั่นสัญญานั้นสัมฤทธิ์ผล และควรมีแนวทางแก้ไขที่มี ประสิทธิภาพหากรัฐไม่ได้ดำเนินการดังกล่าว

ความรับผิดชอบจะถูกยกระดับให้ดีขึ้นหากความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ นั้นได้ผนวกเอาทัศนคติของผู้ที่อยู่ในความ ยากจนเข้าไปด้วย ปัจจุบันบุคคลทั้งหลายมีสิทธิเข้าไปมีส่วนร่วมและเข้าถึง ข้อมูลได้อย่างเสรีเกี่ยวกับการตัดสินใจต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อชีวิตของพวกเขา การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของผู้ทรงสิทธิในเป้าหมายการพัฒนา แห่งสหัสวรรษเกิดขึ้นเพียงน้อยนิดเท่านั้น และกระบวนการการพัฒนาแห่ง สหัสวรรษนั้นจะต้องมีการตรวจสอบอย่างถี่ถ้วนต่อรัฐบาลต่างๆ ซึ่งเป็นผู้ กำหนดนโยบายแห่งชาติ รวมทั้งประเทศที่สร้างผลกระทบระหว่างประเทศ- ซึ่งเป็นผู้บั่นทอนการดำเนินการเพื่อให้สิทธิขั้นพื้นฐานตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษสัมฤทธิ์ผล ทุกรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐบาลใน

กลุ่มจี 20 ซึ่งอ้างถึงบทบาทในการเป็นผู้นำโลกควรรับผิดชอบต่อนโยบายของตนที่ว่า จะปรับปรุงชีวิตคนยากไร้ของโลกใบนี้ให้ดีขึ้น

ในความพยายามที่จะคุ้มครองสิทธิมนุษยชนสำหรับทุกคนนั้น ภาครัฐและภาคส่วนอื่นๆควรได้รับการกระตุ้นเตือนอย่างต่อเนื่องถึงหน้าที่และความรับผิดชอบทางกฎหมายที่พวกเขามี นักกิจกรรมสิทธิมนุษยชน องค์กรชุมชน หน่วยงาน และกลุ่มอื่นๆ ต่างร่วมมือกันมากกว่าที่ผ่านมา ทั้งทำงานร่วมกับกลุ่มผู้มีอำนาจเมื่อมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน หรือไม่เช่นนั้น ก็จะทำทลายกลุ่มอำนาจเหล่านั้นโดยแสวงหาหามาตรการความรับผิดชอบทั้งในระดับสถาบันและระดับบุคคล ขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิมนุษยชนได้พัฒนาไปสู่การเคลื่อนไหวระดับโลกและมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น มีการติดต่อข้ามพรมแดนและเชื่อมโยงประเด็นที่เกี่ยวข้องกันมากขึ้น เพื่อดำเนินโครงการด้านสิทธิมนุษยชน

ในฐานะที่เราก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่สองของการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลกำลังดำเนินงานร่วมกับพันธมิตรต่างๆ ในการเคลื่อนไหวระดับโลก และแสวงหาแนวทางในการยื่นหยัดเพื่อคุณค่าสิทธิมนุษยชนสากล เพื่อแสดงให้เห็นว่า สิทธิมนุษยชนไม่สามารถแบ่งแยกหรือบั่นส่วนได้ และเพื่อให้เห็นว่า สิทธิมนุษยชนเกี่ยวเนื่องโดยตรงกับประสบการณ์ชีวิตทั้งชีวิตของผู้คนอย่างไรบ้าง ในกรณีนี้ พวกเราให้คำมั่นสัญญาแก่ตัวเราเองอีกครั้งว่า วัตถุประสงค์สิทธิมนุษยชนของเราคือ นอกเหนือจากรัฐ กลุ่มติดอาวุธและบริษัทแล้ว -ปัจเจกบุคคลทุกคนคือผู้ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้วยสิทธิและหน้าที่รับผิดชอบ พวกเราทุกคนมีสิทธิที่จะเรียกร้องความเคารพนับถือ การปกป้อง และการเติมเต็มจากรัฐและสังคม รวมทั้งมีหน้าที่ความรับผิดชอบที่จะเคารพสิทธิของผู้อื่นและให้ความร่วมมือกับบุคคลและภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้บรรลุพันธะสัญญาที่ให้ไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

รายงานประจำปี 2553
แอมเนสตี้
อินเตอร์เนชั่นแนล

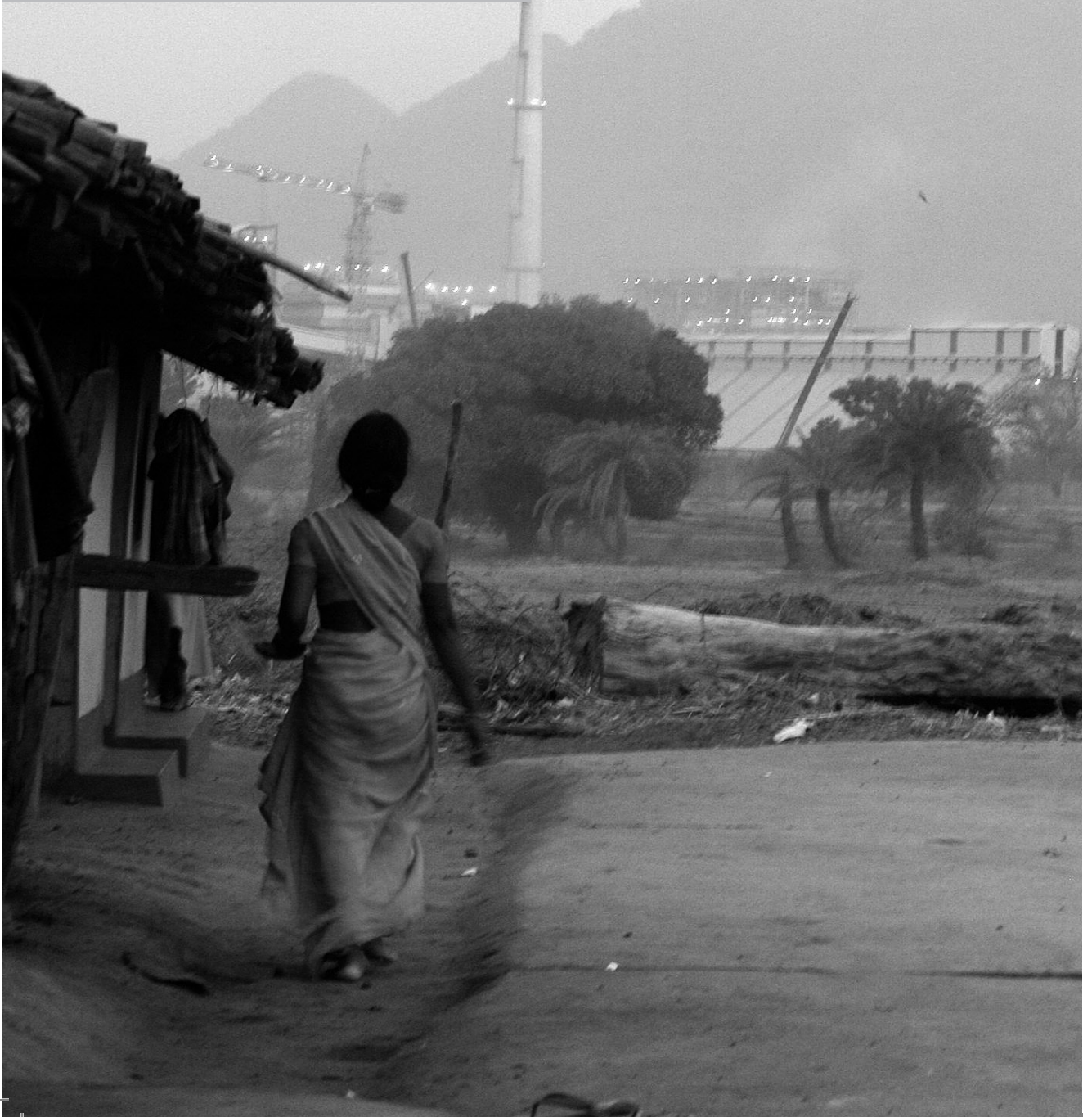
AMNESTY INTERNATIONAL REPORT 2010

รายงานประจำปี 2553 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

ส่วนที่ 1: ภาพรวมภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

10

โรงงานสกัดออกไซด์จากอะลูมิเนียมของเวดานตา (Vedanta) ที่ลันจีการห์ (Lanjigarh) เมื่อมองจากหมู่บ้านเคนดูกูดา (Kenduguda) รัฐโอริสสา (Orissa) ประเทศอินเดีย ในเดือนมีนาคม ปี 2552 ชุมชนชายขอบรวมทั้งชาวนาไร่ที่ดินและชาวอดิวาซี (Adivasis) ในหลายรัฐถูกคุกคามโดยการบังคับไล่อพยพเพื่อนำพื้นที่มาใช้รองรับโครงการด้านอุตสาหกรรมและธุรกิจต่างๆ

เอเชีย-แปซิฟิก

*“พวกเราทิ้งทุกสิ่งไว้เบื้องหลัง ตอนนี้เราไม่เหลืออะไรเลย... พวกตาลีบัน
ใจร้ายกับเรามากเหลือเกิน แล้วตอนนี้รัฐบาลก็เริ่มทิ้งระเบิด พวกเราก็เลย
ต้องหนีมาพร้อมกับข้าวของที่พอจะเอาติดตัวมาได้ แล้วเราจะพึ่งใครได้เล่า”*

คุณครูพูดกับแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลขณะที่เธอกำลังหลบหนีจากการ
สู้รบที่ทวีความดุเดือดและบังคับให้ผู้คนกว่า 2 ล้านคนอพยพออกจากบ้าน
เรือนของตนในพื้นที่ชายแดนภาคตะวันตกเฉียงเหนือ (North West Frontier
Province) และในพื้นที่ชนพื้นเมืองที่ส่วนกลางบริหาร (the Federally
Administered Tribal Areas, FATA) ในปากีสถานซึ่งอยู่ติดกับชายแดน
อัฟกานิสถาน

ความสะเทือนใจของเธอไม่ต่างกับผู้คนที่นับล้านทั่วภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก
ซึ่งถูกบังคับ ไม่ว่าจะเพราะความไม่มั่นคงหรือความจำเป็นทางเศรษฐกิจให้
ต้องจากบ้านเรือน และในอีกหลายๆ กรณี ต้องออกจากประเทศของตน

ตอนต้นปี ชาวปากีสถานเกือบครึ่งล้านต้องกลายเป็นคนพลัดถิ่น ถึงแม้ว่า
ชุมชนต่างๆ ที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้พูดคุยด้วยนั้นเคยเป็นเหยื่อ
การปฏิบัติอันโหดร้ายจากกลุ่มตาลีบัน เช่น การประหารชีวิตในที่สาธารณะ
การทรมาน และข้อจำกัดที่รุนแรงต่อสตรีและเด็กผู้หญิงในการเข้าถึงการ
ดูแลสุขภาพและเข้าโรงเรียน เกือบทั้งหมดนี้สามารถอธิบายได้ว่า พวกเขา
หลบหนีจากปฏิบัติการอันโหดร้ายต่อผู้ก่อความไม่สงบของรัฐบาล ในเดือน
เมษายน เมื่อกลุ่มตาลีบันได้ขยายการควบคุมของตนอย่างแข็งกร้าวมายัง
พื้นที่ที่ง่ายต่อการเข้าถึงทางรถยนต์ของกรุงอิสลามาบาด รัฐบาลทำการจู่โจม
ครั้งใหญ่อีกครั้ง ส่งผลให้คนอีก 2 ล้านคนต้องหลบหนีในพื้นที่

รัฐบาลปากีสถานรับมือกับความขัดแย้งที่ยืดเยื้อยาวนานบริเวณชายแดน
ตะวันออกเฉียงเหนือติดกับอัฟกานิสถานตั้งอยู่ระหว่างนโยบายผ่อนปรนและ

การใช้ความรุนแรงอย่างสุดโต่ง ไม่มีกลยุทธ์ใดที่ระบุว่า รัฐบาลยี่ดมั่นที่จะพิทักษ์สิทธิของชาวปาเลสไตน์ ในความเป็นจริง มีความเชื่อมโยงที่ชัดเจนระหว่างความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเป็นระยะๆ กับการที่รัฐบาลปาเลสไตน์ซึ่งครองตำแหน่งมานานนับทศวรรษเพิกเฉยต่อสิทธิของคนนับล้านที่อาศัยอยู่ในดินแดนตุรกันดารทางตะวันตกเฉียงเหนือของปาเลสไตน์ รัฐบาลเลี่ยงความรับผิดชอบต่อการละเมิดที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอดีต แม้กระทั่งตอนนี้ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในดินแดนชนเผ่าติดกับชายแดนฉัฟกาเนียสถานก็ไม่มีสิทธิเท่าเทียมกับพลเมืองอื่นๆ ของปาเลสไตน์ ข้อกำหนดอาชญากรรมชายแดน (Frontier Crimes Regulation) ปี 2444 ซึ่งมีมาตั้งแต่สมัยยุคล่าอาณานิคมยังคงควบคุมการปกครองและกระบวนการยุติธรรมต่างๆ ของผู้คนในแถบนั้น พวกเขาอยู่นอกกรอบบทบัญญัติและกระบวนการยุติธรรมของรัฐบาลปาเลสไตน์ ชาวปาเลสไตน์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชายแดนภาคตะวันตกเฉียงเหนือเป็นเป้าหมายที่ถูกต้องตามกฎหมายของการลงโทษร่วมกัน นั่นคือ รัฐบาลสามารถลงโทษใครก็ได้หรือแม้แต่ทุกคนที่เป็นสมาชิกของเผ่าหากเกิดอาชญากรรมในดินแดนของพวกเขา หรือ สำหรับ “การแสดงกิริยาที่เป็นปรปักษ์หรือไม่เป็นมิตร” หรือในกรณีต่างๆ ที่เป็นการสนับสนุนผู้กระทำความผิดหรือกรณีไม่ส่งมอบหลักฐานการก่ออาชญากรรม ขณะเดียวกัน ผู้ที่อาศัยอยู่ในดินแดนแถบนี้ก็ทนทุกข์กับอัตราการเสียชีวิตของมารดาที่เพิ่มขึ้นถึงจุดสูงสุด การเสียชีวิตในทารก และการไม่รู้หนังสือ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กผู้หญิงและผู้หญิง) ทั่วทั้งภูมิภาค

สิ้นปี 2552 ผู้คนนับล้านทั่วภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกยังคงคอยให้รัฐบาลปกป้องสิทธิของพวกเขา ไม่ว่าจะเป็นที่บ้านหรือในที่พักพิงชั่วคราว การแสดงความรับผิดชอบต่อความอยุติธรรมที่พวกเขาเผชิญอยู่ยังคงเป็นอุดมคติที่ถูกกล่าวขวัญถึงบ่อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับคนชายขอบและผู้ไร้อำนาจ แต่สำหรับผู้พลพยายถิ่น ไม่ว่าจะข้ามพรมแดนระหว่างประเทศในฐานะผู้ลี้ภัย ผู้ขอลี้ภัย และแรงงานอพยพ หรือการเดินทางภายในพรมแดนประเทศของตนเองอันเนื่องมาจากการพลัดถิ่นหรือการงานทำ ไม่มีใครแสดงความรับผิดชอบต่อพวกเขา พวกเขาขาดโอกาสที่จะเรียกร้องสิทธิมนุษยชน และต้องเผชิญกับการถูกละเมิดสิทธิในทุกรูปแบบ ทั้งการละเมิดสิทธิพลเรือน การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

ความขัดแย้ง

ผู้พลัดถิ่นจากการพิพาทกันด้วยอาวุธส่วนใหญ่แสวงหาแหล่งพักพิงตามแนวชายแดนประเทศของตน ส่วนมากโชคดีพอที่จะได้รับความช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรมเพื่อจัดภาวะขาดอาหารอย่างเฉียบพลันหรือโรคที่นำไปสู่ความตาย แต่ก็มีผู้พลัดถิ่นอีกจำนวนมหาศาลที่ต้องทนทุกข์กับการขาดแคลนสุขอนามัย การดูแลสุขภาพและการศึกษา พวกเขาไม่มีช่องทางที่จะพุดถึงสถานการณ์ของตนหรือได้รับการชดเชยสำหรับความผิดพลาดที่ทำให้ต้องกลายเป็นผู้พลัดถิ่น

ชาวศรีลังการาว 300,000 คนติดอยู่ในบริเวณชายฝั่งแคบๆ ทางภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศตั้งแต่เดือนมกราคมถึงกลางเดือน พฤษภาคม ระหว่างกลุ่มพยัคฆ์ทมิฬอีแลม (Liberation Tigers of Tamil Eelam-LTTE) ซึ่งกำลังล่าถอยและกองกำลังทหารศรีลังกาซึ่งรุกคืบเข้ามา กลุ่มพยัคฆ์ทมิฬอีแลมขัดขวางไม่ให้ชาวบ้านหนีในหลายๆ กรณี ขณะที่รัฐบาลก็ระดมยิงกระสุนเหนือพื้นที่นั้น ส่งผลให้มีผู้คนเสียชีวิตหลายพันคน

มีสัญญาณเล็กๆ ที่บ่งบอกว่า ทางทหารศรีลังกาจะรับผิดชอบต่อการกระทำ อันโหดร้ายจากทั้งสองฝ่ายระหว่างการสู้รบ โดยเฉพาะการนองเลือดในช่วง สุดท้าย นอกเหนือจากคำสั่งสัญญาที่ให้ไว้กับนายบัน คี มุน เลขาธิการองค์การ สหประชาชาติ

รัฐบาลศรีลังกายังให้คำมั่นสัญญาด้วยว่า จะยอมให้ชาวทมิฬศรีลังกาหลาย แสนคนที่รอดชีวิตจากสงครามได้กลับบ้าน แต่ในความเป็นจริง กระทั่งสิ้นปี ชาวทมิฬกว่า 10,000 คนยังคงติดอยู่ในค่ายพักพิงที่ดูแลโดยทหารและ ถูกปฏิเสธเสรีภาพในการเคลื่อนย้าย ชาวทมิฬจำนวนมากตกอยู่ในสภาวะ ลำบากแสนเข็ญนานนับเดือนก่อนหน้านั้นเมื่อพวกเขาถูกบังคับให้เดินทางไป กับกองกำลังกลุ่มพยัคฆ์ทมิฬอีแลม ซึ่งขู่เชิญให้พลเรือน รวมทั้งเด็กๆ เข้าร่วม กองกำลัง และในบางครั้งก็ใช้ผู้คนเหล่านี้เป็นโล่ห่มมนุษย์ รัฐบาลศรีลังกา อ้างถึงข้อกังวลเกี่ยวกับความมั่นคงหลายข้อ ซึ่งขัดขวางการตรวจสอบอิสระ ต่อสภาพความเป็นอยู่ของผู้ที่ถูกกักกัน ข้อจำกัดนี้ขัดขวางความพยายามใน การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการละเมิดกฎหมายมนุษยธรรมในช่วงความ ขัดแย้งที่ยาวนาน และตามมาด้วยการปิดกั้นการแสดงความคิดเห็น

ชาวอัฟกานิสถานนับแสนกลายเป็นผู้พลัดถิ่นจากความรุนแรงที่เพิ่มขึ้นโดย กลุ่มตาลีบันรวมทั้งความไร้ประสิทธิภาพของรัฐบาลกลางและพันธมิตร ระหว่างประเทศที่จะปรับปรุงสถานการณ์ทางการเมืองและเศรษฐกิจของ ประเทศ สมาชิกตาลีบันเชื้อสายอัฟกันรับผิดชอบต่อ 2 ใน 3 ของการเสียชีวิต ของพลเรือนกว่า 2,400 คนในช่วงที่มีการปะทะรุนแรงที่สุดเมื่อกลุ่มตาลีบัน พยายามสร้างสถานการณ์รบกวนการเลือกตั้งประธานาธิบดี

แม้ว่าจะมีการโจมตีจากกลุ่มตาลีบัน แต่ชาวอัฟกันนับล้านกลับออกมา ใช้สิทธิในการเลือกตั้ง แต่การเลือกตั้งเป็นเพียงความล้มเหลวของรัฐบาล อัฟกานิสถานและผู้สนับสนุนนานาชาติที่ช่วยสร้างกลไกการปกป้องสิทธิ มนุษยชน ผู้สนับสนุนของผู้สมัครหลักรวมทั้งประธานาธิบดีฮามิด การ์ไซซิมูญู และคุกคามนักกิจกรรมทางการเมืองและผู้สื่อข่าวทั้งก่อน ระหว่างและหลัง การเลือกตั้ง ผู้สังเกตการณ์อิสระวิจารณ์ว่า การลงคะแนนเต็มไปด้วยความ ข้อฉ้อ และกระบวนการตรวจสอบผลการเลือกตั้งก็ถูกลากยาวออกไปหลาย เดือน ซึ่งยิ่งเป็นการทำลายความชอบธรรมของการเลือกตั้งและทำลายสิทธิ ของประชาชนชาวอัฟกันในการมีส่วนร่วมเพื่อดำเนินการต่อปัญหาสาธารณะ

ผู้หญิงอัฟกันต้องสูญเสียครั้งใหญ่อีกครั้งในช่วงความขัดแย้ง เมื่อกลุ่มตาลีบัน พุ่งเป้ามายังผู้หญิงที่เป็นนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนและนักกิจกรรมสิทธิ

ภาพรวมภูมิภาค เอเชีย-แปซิฟิก

*ผู้หญิงอัฟกันต้องสูญเสีย
ครั้งใหญ่อีกครั้งในช่วง
ความขัดแย้ง เมื่อกลุ่ม
ตาลีบันพุ่งเป้ามายังผู้หญิง
ที่เป็นนักต่อสู้เพื่อสิทธิ
มนุษยชนและนักกิจกรรม
สิทธิมนุษยชน รวมทั้ง
โรงเรียนและคลินิกสุขภาพ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานที่
สำหรับเด็กผู้หญิงและสตรี*

มนุษยชน รวมทั้งโรงเรียนและคลินิควิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานที่สำหรับเด็กผู้หญิงและสตรี ในขณะที่ความรุนแรงที่ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง กัดกร่อนชัยชนะอันน้อยนิดที่ผู้หญิงชาวอัฟกันได้รับนับตั้งแต่การล่มสลายของรัฐบาลตาลีบัน

ที่หมู่เกาะมินดาเนาของฟิลิปปินส์ ประชาชนต้องทนทุกข์ทรมานกับความขัดแย้ง พลเมืองกว่า 200,000 คนยังคงอาศัยอยู่ในค่ายหรือที่พักพิงชั่วคราว บางครั้งก็ถูกล้อมรอบไปด้วยกองกำลังทหารจำนวนมาก ถึงแม้ว่าจะมีการหยุดยิงในเดือนกรกฎาคมระหว่างกองทัพของฟิลิปปินส์และกลุ่มแนวร่วมปลดปล่อยอิสลามโมโร (Moro Islamic Liberation Front) ก็ตาม องค์ประกอบสำคัญของการสู้รบคือการเพิกเฉยต่อกฎหมายของกลุ่มแนวร่วมและกองกำลังพลเรือนซึ่งถูกควบคุมและได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากนักการเมืองท้องถิ่น กลุ่มคนเหล่านี้ทำการสู้รบโดยปราศจากความรับผิดชอบใดๆ ทางกฎหมาย

ประวัติศาสตร์ของการได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับโทษของบรรดากองกำลังเหล่านี้ก่อให้เกิดสถานการณ์การสังหารที่น่าสะพรึงกลัวต่อผู้เคราะห์ร้ายอย่างน้อย 57 คน รวมทั้งนักข่าว 37 คน ในเดือนพฤศจิกายนก่อนวันลงคะแนนเลือกตั้งผู้ว่าการท้องถิ่น อาชญากรรมอันโหดร้ายทำให้รัฐบาลบังคับใช้กฎอัยการศึกชั่วคราวเพื่อให้มีการออกหมายศาลและยื่นข้อหาแก่สมาชิกของครอบครัวอัมปาตวน (Ampatuan) อันทรงอิทธิพลและมีอำนาจเหนือการเมืองของจังหวัดมานาบันบัตวราช

การปราบปรามผู้มีความเห็นต่าง

ในพื้นที่อื่นๆ ของภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันไม่ได้ผลักดันให้ผู้คนต้องย้ายถิ่นฐานและเผชิญกับการถูกปฏิเสธสิทธิ หากแต่เป็นเพราะการปราบปรามที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องต่างหาก

ผู้คนนับแสนหลบหนีออกจากประเทศเกาหลีเหนือและพม่าเพื่อไปให้พ้นจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบโดยรัฐบาลชาวเกาหลีเหนือส่วนใหญ่เสาะหาหนทางหลบหนีไปจากการปราบปรามทางการเมืองและวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศ โดยการข้ามพรมแดนจีนอย่างผิดกฎหมาย หากถูกทางการจีนจับได้ พวกเขาจะถูกส่งตัวกลับ และถูกกักกัน ถูกบังคับใช้แรงงานรวมทั้งถูกทรมาน บางรายเสียชีวิตในระหว่างการควบคุมตัว

จีนเห็นว่า ชาวเกาหลีเหนือทุกรายที่ไม่มีเอกสารแล้วแต่เป็นผู้อพยพทางเศรษฐกิจ มิใช่ผู้ลี้ภัย และยังคงขัดขวางอย่างต่อเนื่องไม่ให้หน่วยงานด้านผู้ลี้ภัยของสหประชาชาติ หรือสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) เข้าถึงชาวเกาหลีเหนือเหล่านั้น ในปี 2552 ผู้เสนอรายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติ (UN Special Rapporteur) ต่อสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลีกล่าวว่า

ชาวเกาหลีเหนือส่วนใหญ่ที่ข้ามพรมแดนไปยังประเทศจีนนั้นมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ เนื่องจากการคุกคามและการลงโทษปราบปรามผู้มีความเห็นต่าง

หน่วยงานราชการของเกาหลีเหนือยังคงขัดขวางไม่ให้พลเมืองของตนเดินทางอย่างเสรีภายในประเทศ ประชาชนต้องได้รับการอนุญาตอย่างเป็นทางการถึงจะเดินทางได้ ถึงแม้จะมีรายงานว่า หน่วยงานราชการเหล่านี้ไม่ค่อยเข้มงวดกับกฎดังกล่าวนักในภาวะที่ผู้คนจำนวนมากต้องละทิ้งบ้านเรือนเพื่อไปหาอาหารหรือหาโอกาสทางเศรษฐกิจ แต่ประชาชนก็ยังอยู่ในสภาวะอ่อนแอภายใต้กฎหมายปัจจุบันและมักจะถูกซู่รีดเอารัดเอาเปรียบจากเจ้าหน้าที่รัฐ

คนนับแสนในพม่ากลายเป็นผู้พลัดถิ่นเมื่อกองกำลังติดอาวุธของรัฐบาลละเมิดกฎหมายสงครามที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอในการรณรงค์ต่อต้านกลุ่มติดอาวุธฝ่ายตรงข้ามซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยต่างๆ รัฐบาลปราบปรามผู้มีความเห็นต่างทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง มีนักโทษการเมืองจำนวน 2,100 คนถูกคุมขัง ผู้ถูกคุมขังที่โดดเด่นที่สุดคือ ออง ซาน ซู จี ซึ่งถูกคุมขังถึง 13 ครั้งในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา โดยส่วนใหญ่เป็นการถูกกักขังในบ้านพัก ในวันที่ 11 สิงหาคม ออง ซาน ซู จี ถูกตัดสินให้ถูกกักขังในบ้านพักเพิ่มขึ้นอีก 18 เดือน จากการพิจารณาไต่สวนคดีอันไม่เป็นธรรมโดยศาลเรือนจำอินเส่งในกรุงย่างกุ้ง ข้อกล่าวหาที่สืบเนื่องมาจากการที่ชายอเมริกันที่ไม่ได้รับเชิญคนหนึ่งว่ายนํ้าข้ามไปยังบ้านของเธอและพักค้างคืน 2 คืนตอนต้นเดือนพฤษภาคม

ปีนี้เป็นประจักษ์พยานในเหตุการณ์อันน่าเจ็บปวดที่เกิดกับชาวพม่าเชื้อสายโรฮิงญา ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยชาวมุสลิมที่ถูกกดขี่ข่มเหงในภาคตะวันตกของพม่า ชาวโรฮิงญาจำนวนมากหลบหนีเข้าประเทศไทยและมาเลเซียทางเรือ ด้วยความตั้งใจที่จะป้องกันการทะเลาะวิวาทเข้ามาของผู้อพยพ กองกำลังรักษาความมั่นคงของไทยจึงผลักดันชาวโรฮิงญานับร้อยกลับสู่ทะเลปล่อยให้พวกเขาลอยเคี้ยวอยู่ในเรือซึ่งไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอสำหรับการล่องทะเล กับอาหารและน้ำจำนวนน้อยนิดหรือไม่มีเลย

ตอนสิ้นปี ทางของไทยผลักดันชาวลาวเชื้อสายม้งประมาณ 4,500 คน รวมทั้งผู้ลี้ภัยที่ได้รับการรับรองอีกจำนวน 158 คนและคนอื่นๆ ที่หลบหนีการดำเนินคดีกลับสู่ประเทศลาว รัฐบาลลาวปฏิเสธข้อเรียกร้องของสหประชาชาติและหน่วยงานอื่นๆ ในการเข้าไปตรวจสอบสภาพความเป็นอยู่ของชาวลาวเชื้อสายม้งเหล่านี้ภายหลังถูกส่งตัวกลับประเทศ

ในเดือนธันวาคม รัฐบาลจีนประสบความสำเร็จในการกดดันให้ทางการกัมพูชาส่งกลับผู้ลี้ภัยชาวอุยกูร์จำนวน 20 คน ซึ่งหลบหนีจากการปราบปรามอย่างรุนแรงหลังเหตุการณ์ไม่สงบในเดือนกรกฎาคมในเขตปกครองตนเองซินเจียง อุยกูร์(Xinjiang Uighur Autonomous Region, XUAR) ปฏิบัติการครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การกดดันมิให้ประเทศอื่นๆ

รายงานประจำปี 2553 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

ภาพรวมภูมิภาค เอเชีย-แปซิฟิก

**การเลือกปฏิบัติซึ่ง
แรงงานอพยพเผชิญอยู่
ทั่วทั้งภูมิภาค แม้แต่ใน
ประเทศของตนนั้น ก่อให้
เกิดสถานการณ์การจลาจล
ที่เลวร้ายที่สุดครั้งหนึ่งใน
เขตปกครองตนเองซินเจียง
อุยกูร์ของจีน**

สนับสนุนเสียงที่แตกต่างภายในประเทศของตนเอง รัฐบาลจีนเพิ่มแรงกดดันไปทั่วทุกความท้าทายภายในประเทศ มีการกักกันและคุกคามทนายความและนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทางการจีนพุ่งเป้าไปที่ผู้ลงนามในแถลงการณ์กฎบัตร 51 (Charter 08) ซึ่งมีเนื้อหาเรียกร้องการเคารพสิทธิมนุษยชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน

จีนยังคงรักษาตำแหน่งของตนในฐานะผู้สำเร็จโทษแนวหน้าของโลก แม้ว่าขอบเขตที่แน่ชัดของปัญหายังคงมีความคลุมเครือเนื่องด้วยกฎหมายว่าด้วยความลับแห่งชาติของจีน

ความกังวลทางเศรษฐกิจ

คนส่วนใหญ่ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกที่ต้องจากบ้านเรือนของตนนั้นก็เพราะถูกผลักดันด้วยความจำเป็นทางเศรษฐกิจ คนนับล้านในจีนที่ย้ายไปยังศูนย์กลางทางเศรษฐกิจต่างถูกบีบบังคับให้ย้ายกลับบ้านของตนในชนบท เป็นที่รับรู้กันมากขึ้นว่า ไม่มีความเสมอภาคระหว่างเศรษฐกิจใหม่กับชาวจีนอีกนับล้านที่มีชีวิตอยู่กับบริการด้านสุขภาพและการศึกษาที่ด้อยคุณภาพ

ปี 2552 ก็เฉกเช่นเดียวกับปีอื่นๆ ที่ผ่านมา ผู้คนนับล้านละทิ้งบ้านเรือนของตนในบ้านเกิดเมืองนอน เช่นที่ฟิลิปปินส์ เนปาล อินโดนีเซียและบังคลาเทศ เพื่อหาเลี้ยงชีพในประเทศอื่น เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่นและมาเลเซียหรือแม้กระทั่งไปยังประเทศที่ไกลออกไป แม้จะมีการปรับปรุงกรอบกฎหมายภายในประเทศและกฎหมายทวิภาคีเกี่ยวกับการว่าจ้าง การเดินทางและการปฏิบัติต่อแรงงานอพยพ แต่ผู้ที่อยู่ในกระแสไหลบ่าอันมหาศาลระดับโลกของแรงงานอพยพอาจยินดีกับสิทธิของตนได้อย่างเต็มที่ ในหลายๆ กรณี เป็นผลมาจากการปฏิบัติงานของรัฐบาล แต่บ่อยครั้งที่แรงงานอพยพเองพบว่า พวกเขาเป็นเป้าหมายของการเหยียดผิวอย่างรุนแรงและความเกลียดกลัวชาวต่างชาติในห้วงเวลาของความยากลำบากทางเศรษฐกิจ

การเลือกปฏิบัติซึ่งแรงงานอพยพเผชิญอยู่ทั่วทั้งภูมิภาคแม้แต่ในประเทศของตนนั้น ก่อให้เกิดเหตุการณ์จลาจลที่เลวร้ายที่สุดครั้งหนึ่งของในเขตปกครองตนเองซินเจียงอุยกูร์ของจีน การประท้วงเริ่มขึ้นด้วยการชุมนุมอย่างสันติเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ดำเนินการใดๆ หลังเหตุการณ์รุนแรงที่โรงงานในเส้ากวน (Shaoguan) จังหวัดกวางตุ้ง (Guangdong province) ซึ่งส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 2 ราย

ในวันที่ 26 มิถุนายน คนงานชาวอุยกูร์นับร้อยปะทะกับคนงานชาวจีนอันหลายพันคนในโรงงานที่ชาวอุยกูร์ถูกจ้างมาจากเขตปกครองตนเองซินเจียงอุยกูร์ ในต้นเดือนกรกฎาคม การประท้วงในเขตปกครองตนเองซินเจียงอุยกูร์ กลายเป็นการจลาจลเต็มรูปแบบ พร้อมรายงานว่ามีผู้เสียชีวิตกว่า 190 คน อาจจะไม่ใช่วินิจฉัยประหลาดใจนักหากพิจารณาถึงการเลือกปฏิบัติและการลดความสำคัญต่อชุมชนชาวอุยกูร์อย่างเป็นทางการมานานนับทศวรรษ ทางการจีนกล่าวโทษนักเคลื่อนไหวชาวอุยกูร์ถึงความรุนแรง โดยไม่อนุญาต

ให้มีการตรวจสอบอิสระหรือการได้ส่วนคนที่เหมาะสม รัฐบาลประหารชีวิตชาวอุยกูร์อย่างน้อย 9 คนภายในช่วงเวลาไม่กี่เดือน และทางการยืนยันที่จะใช้ไม้แข็งเพื่อตอบโต้ความเคลื่อนไหวในครั้งต่อไป

กรณีตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนนที่สุดเหตุการณ์หนึ่งของการละเมิดสิทธิแรงงานอพยพเกิดขึ้นที่มาเลเซีย ประเทศที่มีแรงงานต่างชาติมากถึง 5 เท่าของแรงงานทั้งหมด รายงานของทางการที่เปิดเผยออกมาในปีนี้แสดงให้เห็นว่าระหว่างปี 2545-2551 ทางการมาเลเซียเซ็นผู้อพยพถึงเกือบ 35,000 คน ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย นับเป็นการลงโทษที่โหดร้ายและทำให้เสื่อมเสียศักดิ์ศรีอย่างใหญ่หลวง นอกจากนี้ ทั้งคนงานที่ปราศจากเอกสารรองรับ คนงานที่มีเอกสารแต่นายจ้างเก็บหนังสือเดินทางเอาไว้ ผู้ขอลี้ภัยและผู้ลี้ภัยต่างก็เสี่ยงกับการถูกเซ็นทั้งสิ้น แรงงานอพยพนับพันถูกปล่อยทิ้งอยู่ในสถานกักกันซึ่งขาดมาตรฐานสากล และบ่อยครั้งที่แทบไม่มีการดำเนินการหรือการคุ้มครองทางกฎหมายใดๆ

แม้แต่ในที่ที่แรงงานอพยพได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายที่ดีกว่า สถานภาพคนชายขอบก็ยังทำให้พวกเขามีความเปราะบางต่อการถูกเอารัดเอาเปรียบเกาหลีได้เป็นหนึ่งในประเทศแรกๆของเอเชียที่รับรองสิทธิของแรงงานอพยพในทางกฎหมาย แต่รัฐก็ยังไม่ได้ให้การคุ้มครองสิทธิของแรงงานอพยพจากการถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้าง การถูกขายเพื่อประโยชน์ทางเพศ และการถูกปฏิเสธไม่จ่ายค่าจ้างเป็นเวลาต่อเนื่องยาวนาน

ที่อยู่อาศัย – การบังคับไล่ออกที่

ในอีกหลายๆ กรณี แรงจูงใจทางเศรษฐกิจกระตุ้นให้ทางการบังคับไล่ออกที่ชาวบ้านออกไปจากบ้านเรือนของพวกเขาในทันที ทางการกัมพูชาดำเนินการบังคับไล่ออกที่ครอบครัวผู้มียาได้ต่ำให้ออกไปจากพื้นที่ที่จะพัฒนาใหม่ใจกลางกรุงพนมเปญหลังจากคุกคามและข่มขู่ครอบครัวเหล่านั้นนานถึง 3 ปี อีกตัวอย่างคือ ทางการกัมพูชาไล่ออกครอบครัวของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์จำนวน 31 ครอบครัวในกรุงพนมเปญ แล้วส่งครอบครัวเหล่านี้ไปยังที่อยู่ใหม่ที่ ไม่เหมาะสมและไม่สามารถเข้าถึงบริการด้านสุขภาพที่จำเป็นได้

ในอินเดีย การพัฒนาเมืองแร่อะลูมิเนียมและอุปกรณ์การถลุงแร่ในรัฐโอริสสา ทางภาคตะวันออกของอินเดียคุกคามคนพื้นเมืองที่นับถือว่า พื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ให้ต้องย้ายออกไป ตลอดระยะเวลา 2 ปีของการดำเนินกิจการโรงงานถลุงแร่อะลูมิเนียมของเวตันตา (Vedanta) ในลันจิการ์ห์ (Lanjigarh) ชุมชนท้องถิ่นต้องต่อสู้กับสภาพที่น้ำมีสารปนเปื้อน มลภาวะทางอากาศ ฝุ่นและเสียงดังที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ และแผนการที่จะเปิดเหมืองแร่ในหุบเขาเนยาม์กิริ (Niyamgiri Hills) ได้คุกคามชีวิตและการดำรงชีพของชาวบ้านในดอนเกรีย คอนธ์ (Dongria Kondh) ซึ่งเป็นชุมชนชาวพื้นเมืองชาวอดิวาสี (Adivasi)

ในเดือนเมษายนปี 2552 ทางการอินเดียอนุญาตให้บริษัทสเตอร์โลด์

อินดีสตรี อินเดียน จำกัด (Sterlite Industries India Ltd) และโอริสสา ไมนิ่ง คอร์ปอเรชั่น (Orissa Mining Corporation) ซึ่งรัฐเป็นเจ้าของทำการขุดแร่บอกไซต์ในพื้นที่เก่าแก่ของดอนเกรีย คอนธต์ต่ออีกเป็นเวลา 25 ปี

ในป่าปัววินก็นี่ ตำรวจดำเนินการบังคับไล่ออกจากบ้านประมาณ 100 หลังคาเรือนที่อยู่ใกล้กับเหมืองแร่โพเกอร์ (Porgera) ซึ่งดำเนินการโดยบริษัทสาขาของบริษัทแบร์ริค โกลด์ (Barrick Gold) บริษัทข้ามชาติแคนาดา

ในเวียดนาม กลุ่มผู้ชนซึ่งดูเหมือนว่าจะได้รับการหนุนหลังจากทางการทำการบังคับไล่ออกจากบ้านประมาณ 200 ไร่ออกจากวัดในเวียดนามตอนกลาง กลุ่มพระสงฆ์และแม่ชีพำนักอยู่ที่นั่นนับตั้งแต่ถูกขับไล่ออกจากวัดอีกแห่งหนึ่งในเดือนกันยายนโดยกลุ่มผู้ชนแบบเดียวกันนี้ ทางการปฏิเสธความเกี่ยวข้องใดๆ แต่ก็ไม่ได้ดำเนินการคุ้มครองพระสงฆ์และแม่ชีหรือกระทำการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่พระสงฆ์และแม่ชีเหล่านี้ว่า จะจัดหาที่พักอาศัยที่เหมาะสมให้

ในหลายๆ กรณี แรงจูงใจทางเศรษฐกิจกระตุ้นให้ทางการบังคับไล่ออกจากบ้านให้ออกไปจากบ้านเรือนของพวกเขาในทันที

ในแต่ละกรณี การทำลายถิ่นฐานบ้านเรือนได้บั่นทอนความสามารถของผู้ทรงสิทธิที่จะใช้สิทธิของพวกเขาและดำเนินการแก้ไขปัญหาการถูกละเมิดสิทธิของตัวเองและครอบครัว

ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม

ในปีที่การประชุมสุดยอดด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ณ กรุงโคเปนเฮเกนไม่ได้พบกับความสำเร็จในข้อตกลงร่วมกันทั่วโลกในการดำเนินการกับการเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อม เป็นเรื่องง่ายที่จะเห็นผลกระทบขนาดใหญ่ในสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ รัฐบาลมัลดีฟส์ได้จัดประชุมคณะรัฐมนตรีได้นำก่อนการประชุมที่โคเปนเฮเกนเพียงไม่กี่วัน การประชุมได้นำนี้ฉายภาพชัดเจนถึงความเป็นไปได้จริงๆ ที่ว่า ประเทศหมู่เกาะเล็กๆ จะจมอยู่ใต้มหาสมุทรอินเดียในไม่ช้า ประเทศหลายประเทศในมหาสมุทรแปซิฟิกต่างประกาศว่า พวกเขาหวาดกลัวที่จะต้องจมอยู่ใต้น้ำ

ในทิเบตและเนปาลซึ่งเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำบางสายที่สำคัญมากที่สุดของโลก และในบังคลาเทศ โอกาสการเกิดหายนะภัยแล้งหรือน้ำท่วมรุนแรงทำให้ผู้คนต้องย้ายถิ่นฐานในทันทีและเผชิญความไม่มั่นคงทางการเมือง ดังนั้น ข้อกังวลทางสิ่งแวดล้อมจึงนำไปสู่ความท้าทายด้านสิทธิมนุษยชนเนื่องจากในหลายกรณี ชุมชนชายขอบและชุมชนที่ยากจนที่สุดเป็นผู้ที่ได้รับผลมากกว่าใครจากการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของสภาพแวดล้อมและมีโอกาสน้อยมากที่พวกเขาจะได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล

สรุป

ประเทศส่วนใหญ่ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกมิได้ดำเนินการอย่างสมควรเป็นต่อข้อเรียกร้องเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้คนที่ต้องทิ้งบ้านเรือนไว้ข้างหลัง ประเทศส่วนใหญ่ไม่แม้แต่จะให้สัตยาบันในอนุสัญญาว่าด้วยผู้ลี้ภัย ค.ศ. 1951 หรือพิธีสารของอนุสัญญาว่าด้วยผู้ลี้ภัย ค.ศ. 1967 ที่บัญญัติสิทธิของบุคคลซึ่งหลบหนีออกจากประเทศของตนอันเนื่องมาจากการประหัตประหารหรือภัยอันตรายที่ชัดแจ้ง

กรอบการทำงานเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้พลัดถิ่นภายในประเทศยังไม่ได้ได้รับการพัฒนามากนัก เมื่อเปรียบเทียบกับกรอบทางกฎหมายระหว่างประเทศเพื่อการปฏิบัติต่อผู้ลี้ภัยและผู้ขอลี้ภัย แต่ความท้าทายที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในการคุ้มครองผู้ที่ต้องอพยพย้ายถิ่นฐานในเอเชีย-แปซิฟิกยังคงเป็นเรื่องการแสดงความรับผิดชอบของรัฐบาลต่างๆ ในภูมิภาคนี้ซึ่งอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจนัก

ไม่มีกรณีไหนที่จะเห็นได้ชัดไปกว่ากรณีของศรีลังกา ในวันที่ 27 พฤษภาคม คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UN Human Rights Council) ได้ผ่านมติเห็นชอบที่บกพร่องอย่างที่สุดต่อรัฐบาลศรีลังกา ซึ่งมตินี้ไม่เพียงแต่เพิกเฉยการเรียกร้องให้มีการสืบสวนระหว่างประเทศเกี่ยวกับความโหดร้ายระหว่างความขัดแย้ง แต่ยังสรรเสริญรัฐบาลศรีลังกาอีกด้วย การเมืองระดับโลกมีหลายประเด็นที่สำคัญกว่าความสงบสุขของชาวศรีลังกา นับแสนประชาคมนานาชาติยังคงละเลยต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนครั้งรุนแรงซึ่งผลักดันให้พลเมืองของประเทศต้องละทิ้งบ้านเรือนของตนต่อไป

ดูเหมือนว่า จีนและอินเดียกำลังแข่งขันกันเพื่อให้เข้าถึงทรัพยากรของพม่า และไม่ได้ใช้สิทธิพลทางการเมืองและเศรษฐกิจของตนในการระงับการกระทำของรัฐบาลพม่าซึ่งกีดกันผู้วิพากษ์วิจารณ์ที่อยู่ภายในประเทศ เช่น ออง ซาน ซู จี หรือยุติการปราบปรามชนกลุ่มน้อยต่างๆ แม้กระทั่งภาพชาวโรฮิงญาที่ลอยอยู่กลางทะเลถูกรายงานออกไปอย่างกว้างขวางต่อสาธารณชน แต่ไม่มีมาตรการที่เหมาะสมจากประเทศเพื่อนบ้านของพม่าในกลุ่มสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations, ASEAN) แต่อย่างใด

ในที่สุด ประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศก็ได้ให้สัตยาบันต่อกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ซึ่งมีบทบัญญัติหลายประการที่กล่าวถึงสิทธิมนุษยชน รวมทั้งข้อเรียกร้องให้จัดตั้งหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชน แต่กระนั้น ประเทศสมาชิกส่วนใหญ่ก็ยังมีได้ลงนามในสนธิสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนสากลหลักๆ หลายฉบับ ทั้งนี้ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเชื่อว่า อาเซียนเล็งความรับผิดชอบที่จะสร้างกรอบปฏิบัติการระดับภูมิภาคที่ชัดเจนต่อปัญหาการไหลบ่าของผู้คนข้ามพรมแดนที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือปัญหาสิทธิมนุษยชนที่เป็นตัวการให้เกิดการเคลื่อนย้ายดังกล่าว

ภาพรวมภูมิภาค เอเชีย-แปซิฟิก

มีตัวชี้วัดชัดเจนว่า อัตราการเคลื่อนย้ายของผู้คนทั่วโลกทั้งภายในประเทศ และข้ามพรมแดนกำลังเพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะมาจากสาเหตุความขัดแย้ง ความจำเป็นทางเศรษฐกิจ หรือผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อม แต่กระนั้น ก็ยังไม่มีสัญญาณว่า ประชาคมโลกกำลังแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนกรอบ โครงสร้างทางกฎหมายที่มีในปัจจุบันเพื่อดำเนินการกับปัญหาดังกล่าว สิ่งที่สำคัญคือการรับรู้ที่ผู้คนละทิ้งบ้านด้วยเหตุผลหลายประการ แต่ไม่ว่าจะเป็นด้วยเหตุผลใดก็ตาม มนุษย์ทุกคนมีสิทธิเต็มที่จะเข้าถึง สิทธิมนุษยชนในทุกๆ ด้านของพวกเขา

รัฐเพียงรัฐเดียวมีอาจแก้ปัญหาการอพยพของประชาชนของตนได้ เพราะว่ ขนาดการเคลื่อนย้ายภายในประเทศนั้นใหญ่มหาศาล และเพราะการอพยพ นั้นก้าวข้ามพรมแดนระดับภูมิภาคและระดับโลก ความเข้าใจดังกล่าวนี้ เติบโตขึ้นในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา แต่ก็ต้องเร่งสร้างความเข้าใจเพิ่มขึ้น ไปอีกเพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นจริงของการเคลื่อนย้ายของประชากรโลก

มีตัวชี้วัดชัดเจนว่า อัตราการเคลื่อนย้ายของผู้คนทั่วโลกทั้งภายในประเทศ และข้ามพรมแดนกำลังเพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะมาจากสาเหตุความขัดแย้ง ความจำเป็นทางเศรษฐกิจ หรือผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อม

ประชาชนของภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกเป็นองค์ประกอบหลักของสัดส่วนประชากรโลกที่เป็นแรงงานอพยพ ผู้ลี้ภัย ผู้ขอลี้ภัย และผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ พวกเขากำลังรอคอยให้รัฐบาลของภูมิภาคและกลุ่มระดับภูมิภาคต่างๆ ติดตามและสนับสนุนแนวโน้มเหล่านี้

AMNESTY INTERNATIONAL REPORT 2010

รายงานประจำปี 2553 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

ส่วนที่ 2: ข้อมูลรายประเทศ

10

กัมพูชา

ราชอาณาจักรกัมพูชา

ประมุขแห่งรัฐ

หัวหน้าฝ่ายบริหาร

โทษประหารชีวิต

ประชากร

อายุขัยเฉลี่ย

อัตราการตายของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี (ชาย/หญิง)

อัตราการรู้หนังสือของผู้ใหญ่

พระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดม สีหมุนี

สมเด็จพระฮุนเซน

ยกเลิกแล้วสำหรับความผิดทุกประเภท

14.8 ล้านคน

60.6 ปี

92/85 ต่อ 1,000

ร้อยละ 76.3

การบังคับใช้ที่บังคับยังคงส่งผลกระทบต่อครอบครัวหลายพันครอบครัวทั่วประเทศ โดยเฉพาะผู้ที่อาศัยอยู่ในความยากจนจะได้รับผลกระทบหนักมากกว่าใคร นักเคลื่อนไหวจากชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการไล่ออกจากชุมชนที่ถูกเวนคืนที่ดินระดมกำลังเพื่อประท้วงและอุทธรณ์ต่อรัฐบาล การดำเนินการทางกฎหมายต่างๆ เพื่อต่อต้านนักต่อสู้เพื่อสิทธิในที่อยู่อาศัย นักข่าวและเสียงวิพากษ์วิจารณ์ปิดกั้นเสรีภาพในการแสดงออก มีการพิจารณาไต่สวนคดีครั้งแรกต่อการกระทำอันโหดร้ายของเขมรแดง จำเลยหรือสหราชอาณาจักรตัดสินว่า มีความผิดตามข้อกล่าวหา แต่ต่อมาเขายื่นอุทธรณ์เพื่อให้พ้นโทษ

ภูมิหลัง

มีคนงานโรงงานทอผ้าอย่างน้อย 45,000 คนตกงานเนื่องจากวิกฤติเศรษฐกิจและบริษัทจำนวนหนึ่งลดเงินเดือนพนักงานลง การสำรวจชี้ว่า อัตราการว่างงานของคนหนุ่มสาวมีเพิ่มมากขึ้น คนหนุ่มสาวราว 300,000 คนเผชิญกับปัญหาการว่างงานภายหลังที่จบชั้นมัธยมปลายและปริญญาตรี เป็นครั้งแรกที่กรรมการสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติได้พิจารณารายงานของรัฐบาลกัมพูชาซึ่งทางการกัมพูชาจัดส่งล่าช้าจนถึง 14 ปี คณะกรรมการระบุปัญหาการไม่ปฏิบัติตามภาระหน้าที่ต่ออนุสัญญาหลายฉบับ รวมทั้งภาระหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับระบบยุติธรรม ที่อยู่อาศัยและความเท่าเทียมทางเพศสภาพ รายงานสิทธิมนุษยชนของกัมพูชาได้รับการพิจารณาภายใต้กระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน แห่งสหประชาชาติ

(UN Universal Periodic Review) ในเดือนธันวาคม

การบังคับใช้ที่

การบังคับใช้ที่บังคับยังคงส่งผลกระทบต่อชีวิตประชาชนชาวกัมพูชานับแสนคน อย่างน้อย การไล่ออกจำนวน 26 ครั้งทำให้ผู้คนซึ่งส่วนใหญ่มาจากชุมชนยากจนประมาณ 27,000 คนต้องย้ายถิ่นฐาน ในเดือนกรกฎาคม บรรดาประเทศผู้บริจาคจำนวนหนึ่งเรียกร้องให้ยุติการบังคับใช้ที่ "จนกว่าจะมีกลไกการแก้ปัญหาข้อพิพาทที่ดินที่เป็นธรรมและโปร่งใส รวมทั้งนโยบายการตั้งถิ่นฐานใหม่ที่รอบคอบรัดกุม"

- ในวันที่ 16 และ 17 กรกฎาคม กองกำลังความมั่นคงทำการไล่ออกที่กลุ่ม 78 (Group 78) ซึ่งเป็นชุมชนในกรุงพนมเปญหลังจากกระบวนการทางกฎหมายที่เต็มไปด้วยช่องโหว่มากมาย ครอบครัว 60 ครอบครัวสุดท้ายไม่มีทางเลือกอื่นใด นอกจากต้องรื้อถอนบ้านเรือนตนเอง และยอมรับค่าชดเชยที่ป้องกันไม่ให้พวกเขา กลับเข้ามาอยู่ใกล้บริเวณบ้านและที่ทำงานเดิม ครอบครัวส่วนใหญ่ถูกย้ายออกไปนอกเมือง พร้อมกับโอกาสการทำงานอันน้อยนิด

หลังจากการวิพากษ์วิจารณ์ของภาคประชาสังคม ธนาคารโลกพยายามที่จะทำให้มาตรการป้องกันในโครงการบริหารและจัดการที่ดินซึ่งได้รับการสนับสนุนจากผู้บริจาคหลายรายมีความเข้มแข็งขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิถือครองที่ดินสำหรับคนที่อาศัยอยู่ในเขตสลัมเมืองและพื้นที่เปราะบางอื่นๆ ให้มีความมั่นคงขึ้น ต้นเดือนกันยายน รัฐบาลได้ตอบโดยการยกเลิกสัญญาที่มีไว้กับธนาคารโลก

นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน

คนรวยและคนที่มีอำนาจยังคงละเมิดกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเพื่อปิดปากผู้ที่ประท้วงต่อต้านการบังคับใช้รัฐประหารและการฉกฉวยที่ดินมาครอบครอง ตำรวจจับนักเคลื่อนไหวอย่างน้อย 149 คนที่ดำเนินกิจการเรียกร้องอย่างสงบเพื่อสิทธิในที่อยู่อาศัย

- วันที่ 22 มีนาคม กองกำลังรักษาความมั่นคงยิงชาวบ้านที่ปราศจากอาวุธในจังหวัดเสียมเรียบบาดเจ็บอย่างน้อย 4 คน ชาวบ้านเหล่านี้มาจากอำเภอชีกเรง (Chikreng district) และกำลังประท้วงต่อการสูญเสียพื้นที่ทางการเกษตรซึ่งกลายเป็นกรณีพิพาท กระทั่งสิ้นปียังไม่มีความคืบหน้า คนใดสืบสวนหาสาเหตุการยิง แต่ตำรวจจับกุมชาวบ้านอย่างน้อย 12 คน และชาวบ้าน 2 คนถูกตั้งข้อหาว่าลัทธิพวักจากการที่พยายามเก็บเกี่ยวข้าวของพวกเขาเองที่ปลูกไว้ในพื้นที่กรณีพิพาท ส่วนชาวบ้านอีก 7 คนพ้นผิดแต่ก็ยังคงถูกกักขังโดยพลการระหว่างที่อัยการเตรียมอุทธรณ์เพื่อดำเนินคดีต่อ

ตัวแทนอย่างไม่เป็นทางการจากชุมชนในจังหวัดเกือบทุกแห่งได้รวมตัวกันเพิ่มมากขึ้นเป็นเครือข่ายรากหญ้า พวกเขาได้รวมกันส่งเสียงความกังวลต่อการถูกบังคับใช้รัฐประหารและการข่มขู่คุกคาม

ความยุติธรรมระหว่างประเทศ

ในเดือนมีนาคม การพิจารณาคดีครั้งประวัติศาสตร์ครั้งแรกของศาลพิเศษแห่งกัมพูชา (Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia, ECCC หรือ ศาลพิจารณาคดีเขมรแดง) เริ่มต้นด้วยการพิจารณาไต่สวนคดีของนายเค็ง เก็ก เอียบ (ที่รู้จักกันว่า สหายดัจ) สหายดัจเคยเป็นผู้บัญชาการเรือนจำ S-21 อันลือเลื่องตลอดทั้ง 72 วันของการพิจารณาคดีไต่สวนคดี ผู้รอดชีวิตและเหยื่อผู้เคราะห์ร้ายจากความเหี้ยมโหดของเขมรแดงได้ประจักษ์หลักฐานเป็นครั้งแรกจาก “ผู้ที่ต้องรับผิดชอบมากที่สุด” สหายดัจยอมรับในความรับผิดชอบต่อการก่ออาชญากรรมที่เรือนจำ S-21 รวมทั้งการสังหารคนอื่นกราว 15,000 ศพ

การพิจารณาไต่สวนคดีของผู้นำเขมรแดงอาวุโสทั้ง 4 คนอยู่ในระหว่างการเตรียมการ และอัยการร่วมระหว่าง

ประเทศ (International Co-Prosecutor) ได้ยื่นคำร้องขอให้เปิดการพิจารณาไต่สวนผู้ต้องสงสัยเพิ่มอีก 5 ราย รัฐบาลกัมพูชากล่าวว่าการไต่สวนเพิ่มเติมดังกล่าวด้วยเหตุผลว่า จะก่อให้เกิดความไม่สงบตามมา ซึ่งเห็นได้ชัดถึงความพยายามที่จะใช้อิทธิพลแทรกแซงศาลยุติธรรม

ในเดือนกรกฎาคม ตุลาการสืบสวนร่วมตกลงใจที่จะยอมให้ “คำสารภาพ” ที่ได้มาจากการทรมานใช้เป็นหลักฐานได้ในกรณีของเลง ธิริธ (Leng Thirith) นี่เป็นการฝ่าฝืน “กฎที่ห้ามนำเสนอพยานหลักฐานประเภทใดประเภทหนึ่ง” ตามมาตรา 15 ของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานแห่งสหประชาชาติซึ่งผูกพันกับศาลพิเศษแห่งกัมพูชา

เสรีภาพในการแสดงออก

การลงโทษผู้วิพากษ์วิจารณ์นโยบายของรัฐบาลอย่างต่อเนื่องส่งผลกระทบต่อเสรีภาพในการแสดงออก

- ศาลตัดสินจำคุกนายฮ็อง จักรา (Hang Chakra) บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ กับผู้อำนวยการองค์การพัฒนาเอกชนแห่งหนึ่ง จากการแสดงทัศนคติอย่างสันติ ทั้งคู่มีสายสัมพันธ์กับพรรคการเมืองฝ่ายค้านสมรังสี (Sam Rainsy Party, SRP)
- ศาลกรุงพนมเปญตัดสินลงโทษนางมุ ซุกฮัว (Mu Sochua) เลขาธิการพรรคสมรังสีข้อหาหมิ่นประมาทนายกรัฐมนตรี เธอไม่มีที่ปรึกษาทางกฎหมายเพราะทนายความถอนตัวออกจากคดีนี้หลังจากที่ถูกข่มขู่ว่า จะถูกดำเนินการทางกฎหมายหากพูดถึงเรื่องนี้ในการแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน นางมุ ซุกฮัวได้รับโทษสถานเบา

วันที่ 10 กรกฎาคมหนังสือพิมพ์ Moneaksekar Khmer (สำนึกเขมร) ซึ่งเป็นหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันที่เหลืออยู่ไม่กี่ฉบับที่มีสายสัมพันธ์กับพรรคฝ่ายค้านได้ยุติการพิมพ์ คำ สิธ (Dam Sith) บรรณาธิการออกแถลงการณ์ขอโทษต่อบทความต่างๆ ที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ รัฐบาลให้เสรีการไต่สวนทางอาญาเนื่องจากเห็นว่าเป็น “การยั่ววุ่น”

- กระทั่งสิ้นปี 2552 ตำรวจก็ยังไม่มีความก้าวหน้า

ในการสืบสวนคดีการตายของนายchim ซัมบอร์ (Khim Sambor) ผู้สื่อข่าวของ Moneaksekar Khmer ซึ่งถูกสังหารโดยไม่ทราบตัวผู้ร้ายในชื่อของการเลือกตั้งเดือนกรกฎาคม

พัฒนาการทางกฎหมาย, รัฐธรรมนูญและสถาบัน

วันที่ 12 ตุลาคม รัฐสภาเห็นชอบผ่านการรับรองประมวลกฎหมายอาญาระบบใหม่ ซึ่งยังคงเห็นว่า การหมิ่นประมาทเป็นโทษทางอาญา

สมาชิกรัฐสภาฝ่ายค้านและกลุ่มภาคประชาสังคมวิจารณ์กฎหมายฉบับใหม่เกี่ยวกับการเดินขบวนประท้วงโดยสงบซึ่งผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาในเดือนตุลาคม ทางกรไม่อนุญาตให้มีการเดินขบวนและหากมีการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว จะยิ่งสร้างความชอบธรรมให้รัฐบาลในการจำกัดสิทธิ

ความรุนแรงต่อสตรีและเด็กผู้หญิง

การดำเนินคดีกับผู้กระทำชำเรายังคงยากยิ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไร้ประสิทธิภาพ การทุจริตในศาลต่างๆ และการจ่ายเงินเพื่อขอมความนอก

ศาลซึ่งกระทำกันอย่างแพร่หลาย การขอมความโดยทั่วไปซึ่งดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายซึ่งกำหนดเงื่อนไขให้ผู้เสียหายถอนฟ้องคำร้องทุกข์คดีอาญาต่างๆ รายงานระบุว่า การข่มขืนสตรี เด็กผู้หญิงและผู้มีอาชีพบริการมีอัตราเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่อายุของผู้เสียหายต่ำลง

การเยี่ยม/รายงานของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

☑ คณะผู้แทนของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเดินทางไปที่กัมพูชาในเดือนมีนาคม/พฤษภาคม, กันยายน และตุลาคม/ธันวาคม

☐_ Cambodia: Urban development or relocating slums? (ASA 23/002/2009)

☐_ Cambodia: After 30 years Khmer Rouge crimes on trial (ASA 23/003/2009)

☐_ Cambodia: Briefing for the UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights: 42nd session, May 2009 (ASA 23/004/2009)

☐_ Cambodia: Borei Keila – Lives at risk (ASA 23/008/2009)

จีน

สาธารณรัฐประชาชนจีน

ประมุขแห่งรัฐ

หัวหน้าฝ่ายบริหาร

โทษประหารชีวิต

ประชากร

อายุขัยเฉลี่ย

อัตราการตายของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี (ชาย/หญิง)

อัตราการรู้หนังสือของผู้ใหญ่

หู จิ้นเทา

เวิน เจียเป่า

ยังใช้อยู่

1,345.8 ล้านคน

72.9 ปี

25/35 ต่อ 1,000

ร้อยละ 93.3

รัฐบาลยังคงมีความเข้มงวดเป็นอย่างยิ่งต่อเสรีภาพในการแสดงออก การชุมนุมและการสมาคม ซึ่งเห็นได้จากการดำเนินการต่อวันครบรอบเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองที่เป็นประเด็นอ่อนไหว รวมทั้งการฉลองครบรอบ 60 ปีของสาธารณรัฐประชาชนจีนในวันที่ 1 ตุลาคม นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนถูก

กักกัน ลงโทษ กักบริเวณในบ้านพักและมีแนวโน้มว่า จะถูกบังคับให้สูญหาย การควบคุมอินเตอร์เน็ตและสื่อยังคงพบเห็นได้ทั่วไป การรณรงค์ “ปราบปรามอย่างหนัก” ส่งผลให้มีการกวาดต้อนจับกุมในเขตปกครองตนเองซินเจียงอุยกูร์ โดยเฉพาะความรุนแรงและการจลาจลที่ตามมาในเดือนกรกฎาคม มีการ

ป้องกันมิให้เกิดการตรวจสอบสิทธิมนุษยชน โดยอิสระในภูมิภาคที่มีชาวทิเบตอาศัยอยู่ ทางการยังคงควบคุมข้อกำหนดตัวตรีปฏิบัติ ทางศาสนาอย่างเข้มงวด กลุ่มชาวคริสต์นิกาย โรมันคาทอลิกและโปแตสแตนท์ที่ปฏิบัติออก จากกรอบที่ถูกกำหนดขึ้นมาอย่างเป็นทางการ จะถูกคุกคาม กักกันและบางครั้งถูกกักขัง การ ครอบงำ 10 ปีเพื่อต่อต้านลัทธิฝ่าหลุนกงยังคง ดำเนินไปอย่างรุนแรงและเป็นระบบ

ภูมิหลัง

จีนถูกมองมากขึ้นว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในกิจการ โลก รวมทั้งมีบทบาทต่อประเด็นต่างๆ อาทิ พม่า เกาหลีเหนือ อิหร่าน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โลกและการฟื้นฟูเศรษฐกิจโลก ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนขัดแย้ง กับความไม่มั่นคงของบทบาทรัฐบาลในประเทศซึ่งเป็นผลมาจากอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดลง การว่างงานที่เพิ่มขึ้น และความตึงเครียดทางสังคมที่ เชื่อมโยงอยู่กับการทุจริตในวงกว้าง การขาดการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพที่เหมาะสม ความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและสังคม และการปราบปรามกลุ่มประชาสังคม ต่างๆ ขณะที่เศรษฐกิจของจีนยังคงมีความเติบโต ช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจนก็ขยายกว้างขึ้นด้วย

เสรีภาพในการแสดงออก – ผู้สื่อข่าว/ อินเทอร์เน็ต

เนื่องจากการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างแพร่หลายเพื่อ กระจายข้อมูลข่าวสารและอภิปราย ทางกรจึง พยายามควบคุมการใช้อินเทอร์เน็ตโดยจำกัดการ รายงานข่าวและปิดสื่อสิ่งพิมพ์และเว็บไซต์ รวมทั้ง พวกที่ “ใส่ร้ายป้ายสีระบบการเมืองของประเทศ” “บิดเบือนประวัติศาสตร์ของพรรค” “ประชาสัมพันธ์ ลัทธิฝ่าหลุนกงและลัทธิชั่วร้ายอื่นๆ” และ “ยุยง ส่งเสริมให้เกิดการแบ่งแยกทางชาติพันธุ์” รัฐบาล ปิดกั้นการเข้าถึงเนื้อหาและบันทึกกิจกรรมของบุคคล โดยโปรแกรมคัดกรองชนิดใหม่ เช่น Blue Shield

ตามมาด้วยแถลงการณ์กฎบัตร 51 (Charter'08) ใน เดือนธันวาคม ปี 2551 ซึ่งมีเนื้อหาเรียกร้องการปฏิรูป ทางการเมืองและการเคารพสิทธิมนุษยชน ตำรวจตั้ง ข้อสงสัยกับผู้ลงนามในแถลงการณ์และเฝ้าจับตามอง พวกเขาอย่างใกล้ชิดเป็นเวลาหลายเดือน

รายงานประจำปี 2553 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

- นายหลิว เสี่ยวปอ (Liu Xiaobo) ปัญญาชนผู้ มีชื่อเสียงซึ่งได้ลงนามในกฎบัตรถูกควบคุมตัวใน เดือนธันวาคมปี 2551 และถูกตัดสินจำคุก 11 ปี ในข้อหา “ยุยงให้เกิดการล้มล้างอำนาจรัฐ” ในวันที่ 25 ธันวาคม ทนายความของเขามีเวลาเพียง 20 นาทีสำหรับการว่าความในการพิจารณา ใต้สวนคดีซึ่งใช้เวลาทั้งหมดไม่ถึง 3 ชั่วโมง

นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน

นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนได้แก่ นายความ ผู้สื่อข่าว นักเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อมและผู้สนับสนุนให้มีการปฏิรูปประชาธิปไตยต่างถูกกักขังหน่วงเหนี่ยวโดย พลังการ ถูกข่มขู่คุกคามและเป็นเป้าหมายที่จะถูกกัก บริเวณ ถูกกักกันไม่ให้ติดต่อกับโลกภายนอกและถูก คุมขัง ทางการทำทารุณกรรมและปฏิบัติอย่างเลวร้าย ต่อบรรดานักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนหลายต่อหลาย คนในระหว่างการควบคุมตัว สมาชิกในครอบครัวของ นักต่อสู้ รวมทั้งลูกๆ ของพวกเขาต่างก็ถูกเพ่งเล็งและมีแนวโน้มว่า จะถูกกักบริเวณให้อยู่แต่ในบริเวณบ้าน พักระยะยาว รวมทั้งมีการหน่วงเหนี่ยวและคุกคามใน รูปแบบต่างๆ

ตำรวจและกองกำลังความมั่นคงควบคุมตัว ข่มขู่ และละเมิดสิทธิทนายความที่เป็นตัวแทนของเหล่านักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนที่เปราะบางทางการเมือง ผู้สนับสนุนลัทธิฝ่าหลุนกง ชาวนาที่กล่าวหาว่าราชการ ท้องถิ่นเกี่ยวกับเรื่องสิทธิที่ดินและการทุจริต รวมทั้งผู้ที่ สนับสนุนการปฏิรูปสมาคมทนายความ ซึ่งทนายความเองก็มีความเสี่ยงที่จะเสียใบอนุญาตในการว่าความ เช่นกัน

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ เจ้าหน้าที่สำนักความมั่นคงของรัฐ 10 นายและชายไม่ระบุตัวตนจำนวนหนึ่งลักพา นาย เกา ชื่อฉิง (Gao Zhisheng) ทนายความด้านสิทธิ มนุษยชนที่มีชื่อเสียงออกไปจากบ้านพักของเขาใน จังหวัดชานซี (Shanxi province) ล่วงเลยมาจนถึงปี ก็ยังไม่สามารถบอกได้ว่า ชื่อฉิงเขาอยู่ที่ไหน นางเกง เหอ (Geng He) ภรรยาของนายเกา ชื่อฉิงและ ลูกๆ เดินทางมาถึงสหรัฐอเมริกาในเดือนมีนาคม เพื่อ หลบหนีการถูกข่มขู่อย่างไม่หยุดหย่อนจากเจ้าหน้าที่ รวมทั้งการที่ลูกสาวของพวกเขาถูกกีดกันไม่ให้เข้า โรงเรียน

ทางการยังคงนำกฎหมายที่ไร้ประสิทธิภาพมาใช้กับ “ความลับของทางราชการ” และ “การยุยงให้เกิดการล้มล้างอำนาจรัฐ”

- ในเดือนสิงหาคม นายตัน ชูเหริน (Tan Zuoren) นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนถูกกล่าวหาว่า ทำการ “การยุยงให้เกิดการล้มล้างอำนาจรัฐ” เขาจัดให้มีการสืบสวนอิสระต่อกรณีการพังทลายของอาคารเรียนช่วงแผ่นดินไหวในมณฑลเสฉวน เดือนพฤษภาคมปี 2551 ก่อนถูกควบคุมตัว เขามีแผนจะตีพิมพ์รายงาน กระทั่งสิ้นปี ผลการตัดสินคดีของศาลก็ยังไม่ถูกประกาศออกมา
- วันที่ 23 พฤศจิกายน นายฮวง คี (Huang Qi) นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนถูกตัดสินจำคุก 3 ปี ด้วยข้อหา “ครอบครองความลับของรัฐอย่างผิดกฎหมาย” คือประกาศความต้องการของพ่อแม่ที่บุตรหลานเสียชีวิตจากเหตุแผ่นดินไหวในมณฑลเสฉวนบนเว็บไซต์ของเขา

ระบบความยุติธรรม

การพิจารณาไต่สวนคดีอย่างไม่เป็นธรรมยังคงพบเห็นได้ทั่วไปในจีน คำพิพากษาของศาลยังคงเปิดโอกาสให้มีการแทรกแซงทางการเมือง บ่อยครั้งที่จำเลยไม่สามารถเลือกจ้างทนายความของตนเองได้ อีกทั้งยังถูกปฏิเสธไม่ให้ติดต่อทนายความและครอบครัว ทางครอบครัวเองก็ไม่ได้รับข้อมูลที่เพียงพอเกี่ยวกับวันเวลาพิจารณาไต่สวนคดีและบ่อยครั้งถูกปฏิเสธไม่ให้เข้ารับฟังการไต่สวนคดี คำสารภาพที่มาจากทรมานยังคงได้รับการยอมรับว่า ใช้เป็นหลักฐานในศาลได้

พลเมืองนับล้านพยายามยื่นฎีการ้องทุกข์โดยตรงกับทางการผ่านระบบ “จดหมายและการเข้าเยี่ยม” หรือเป็นที่รู้จักกันในนาม “ระบบร้องทุกข์” แม้ว่าจะเป็นการกระทำที่ถูกกฎหมาย แต่บ่อยครั้งตำรวจกลับข่มขู่ผู้มาร้องทุกข์ และบังคับให้พวกเขากลับบ้านไปหรือกักขังพวกเขาอย่างผิดกฎหมายใน “คุกมืด” หรือโรงพยาบาลประสาทซึ่งพวกเขามีความสงสัยต่อการถูกละเมิด

เจ้าหน้าที่ยังคงขู่กรโชกผู้ปกครองของนักเรียนที่เสียชีวิตในเหตุตึกถล่มเมื่อครั้งแผ่นดินไหวในมณฑล

เสฉวน ในเดือนพฤษภาคม ปี 2551 และขัดขวางไม่ให้พวกเขาพูดคุยกับสื่อมวลชนหรือจัดให้มีการสืบสวนสอบสวนอิสระ

การควบคุมตัวโดยไม่มีการพิจารณาคดี

ทางการนำการลงโทษด้วยวิธีปกครองมาใช้เสมอ เช่น การให้การศึกษาใหม่ผ่านการใช้แรงงาน (Re-education through Labour, RTL) เพื่อควบคุมตัวประชาชนโดยไม่มีการพิจารณาคดี จากข้อมูลของรัฐบาลพบว่า มีผู้ได้รับโทษด้วยวิธีปกครอง 190,000 คน ลดลงจากจำนวนครั้งล้านคนในหลายปีที่ผ่านมา ถึงแม้ว่า ตัวเลขจริงจะสูงมากกว่านี้ก็ตาม อดีตนักโทษด้วยวิธีปกครองรายงานว่า เป้าหมายการลงโทษลักษณะนี้โดยทั่วไปจะมุ่งไปที่พวกนิยมลัทธิฟาหลุนก ซึ่งถือว่าเป็นนักโทษกลุ่มใหญ่ที่สุด ตามมาด้วยนักกิจกรรมทางการเมือง กลุ่มผู้ร้องเรียนและกลุ่มนิยมลัทธิศาสนาอื่นๆ นอกเหนือจากรัฐกำหนดไว้ ทางการมีวิธีการที่ผิดกฎหมายหลายรูปแบบ อาทิ “คุกมืด” “ชั้นการศึกษากฎหมาย” “ชั้นเรียนต่างๆ” และสถาบันทางสุขภาพจิต ในการควบคุมประชาชนนับพันคน

การทรมานและการปฏิบัติอย่างเลวร้ายอื่นๆ การทรมานยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในสถานกักกันต่างๆ บางครั้งถึงกับทำให้เสียชีวิต วิธีการทรมานที่ใช้กับผู้ถูกควบคุมตัว อาทิ การเข็มนซึ่งมักจะใช้ไม้เรียวไฟฟ้า การแขวนแขนขา การบังคับให้กิน การฉีดยาที่ไม่ระบุประเภทและการไม่ปล่อยให้หลับ

ในเดือนมีนาคม การเสียชีวิตในสถานกักกันของผู้ถูกคุมขังวัย 24 ปีในมณฑลยูนนานจุดชนวนให้เกิดการถกเถียงอย่างดุเดือดในอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับตำรวจและ “การกลั่นแกล้งในคุก” ซึ่งทรมานหรือไม่ก็ปฏิบัติต่อผู้ถูกกักขังอย่างเลวร้าย การถกเถียงทางอินเทอร์เน็ตนำไปสู่การตรวจสอบอย่างทันทั่วทั้งที่โดยสำนักงานอัยการประชาชนสูงสุด (Supreme People's Procuratorate, SPP) ในวันที่ 12 กรกฎาคม สำนักงานอัยการประชาชนสูงสุดตีพิมพ์รายงานการสอบสวนกรณีผู้เสียชีวิต 12 ราย จาก 15 รายในสถานกักกันช่วงระหว่าง 4 เดือนแรกของปี จากทั้งหมดนี้ พบว่า 7 รายถูกทุบตีจนเสียชีวิต ฆ่าตัวตาย 3 รายและอีก 2 รายเสียชีวิตเนื่องจากอุบัติเหตุ

โทษประหารชีวิต

ประเทศจีนยังใช้โทษประหารชีวิตอย่างกว้างขวาง รวมทั้งกับอาชญากรรมที่ปราศจากความรุนแรง การประหารชีวิตมักเกิดขึ้นหลังการพิจารณาไต่สวนคดีที่ไม่เป็นธรรม สถิติการลงโทษประหารชีวิตและการประหารชีวิตถูกจัดให้เป็นความลับทางราชการ และแม้ว่าจะมีการประหารชีวิตเกิดขึ้นนับพันครั้ง แต่รัฐบาลก็ไม่เคยเปิดเผยตัวเลขที่แท้จริง

เสรีภาพทางศาสนา

ผู้ประกอบการที่อยู่นอกเหนือจากที่รัฐอนุญาตจะต้องเผชิญกับการถูกข่มขู่คุกคาม การกักกันตัวโดยพลการ การจับขังคุกและประสบบกกับข้อบังคับร้ายแรงต่างๆ เกี่ยวกับเสรีภาพทางศาสนาของพวกเขา นักบวชชาวคาทอลิกและบาทหลวงทั้งหลายที่ปฏิเสธเข้าร่วมสมาคมคาทอลิกรักชาติแห่งประเทศจีน (Chinese Patriotic Catholic Association) ที่ได้รับการรับรองจากทางการจะถูกควบคุมตัวและไม่สามารถติดต่อกับโลกภายนอกได้เป็นเวลานาน หรือเป็นเป้าหมายถูกบังคับให้สูญหาย

- ยังไม่รู้ที่อยู่ของพระราชาคณะเจมส์ ซู ซือหมิน (Monsignor James Su Zhimin) วัย 75 ปีซึ่งเป็นบาทหลวงธรรมดา คนหนึ่งจากเมืองเปาติ๋ง (Baoding city) จังหวัดเหอเป่ย์ (Hebei province) นับตั้งแต่ที่ท่านถูกตำรวจควบคุมในปี 2539

ตำรวจทุบตีและควบคุมตัวตัวสมาชิกโบสถ์บ้านชาวคริสต์ที่ประกอบกิจการทางศาสนานอกเหนือจากที่ทางการรับรอง บ่อยครั้งที่ตำรวจทำลายโบสถ์และสังฆมณฑลเหล่านั้นไปรับการศึกษานใหม่โดยผ่านการใช้แรงงาน (RTL) หรือไม่กี่ส่งไปยังห้องขัง รัฐบาลรณรงค์ต่อต้านลัทธิฝ่าหลุนกงเข้มข้นมากขึ้น โดยกวาดต้อนจับกุมตัว การพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรมนำไปสู่การได้รับโทษอันยาวนาน ถูกบังคับให้สูญหายและเสียชีวิตในที่คุมขังหลังจากถูกทรมานและถูกละเมิดต่างๆ

- เจิน ช่งปิง (Chen Zhenping) ผู้นับถือลัทธิฝ่าหลุนกงถูกตัดสินจำคุก 8 ปีระหว่างการพิจารณาไต่สวนคดีตัวอย่างลับๆ ในเดือนสิงหาคมปี 2551 เธอถูกตั้งข้อกล่าวหาว่า “ใช้อ้องค์กรนอกรีตเพื่อล้มล้างกฎหมาย” ช่วงก่อน ระหว่าง

และหลังการไต่สวนคดี เธอไม่ได้รับอนุญาตให้ติดต่อกับทนายความ ในเดือนกันยายน ผู้คุมเรือนจำแจ้งแก่ครอบครัวของเธอว่า เธอถูกส่งตัวไปที่อื่นแล้ว แต่ปฏิเสธที่จะบอกว่าที่ไหน ทนายความของเจิน ช่งปิงก็ไม่สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับที่อยู่ของเธอได้

เขตปกครองตนเองซินเจียงอุยกูร์

ทางการมีข้อบังคับที่เข้มงวดมากขึ้นเกี่ยวกับเสรีภาพในการการแสดงออก การสมาคมและการชุมนุมที่เคร่งครัดอยู่แล้วในเขตปกครองตนเองซินเจียงอุยกูร์ ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจีน ซึ่งตามมาด้วยการปะทุของความรุนแรงเป็นประวัติการณ์ในเมืองอุรุมชี (Urumqi) เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม รัฐบาลรายงานว่า ผู้เสียชีวิต 197 คนนั้นส่วนใหญ่เป็นชาวซินเจียง และเสียชีวิตจากน้ำมือชาวอุยกูร์ และมีผู้บาดเจ็บกว่า 1,600 คน ชาวอุยกูร์ขึ้นข้อเรียกร้องทางอินเตอร์เน็ตประท้วงที่รัฐบาลไม่ดำเนินการใดๆ ต่อกรณีที่เกิดงานอพยพชาวอุยกูร์ถูกทำร้ายและถูกฆ่าโดยคนงานชาวซินเจียงในโรงงานของเล่นที่จังหวัดกวางตุ้งในเดือนมิถุนายน

ผู้เห็นเหตุการณ์การจลาจลในวันที่ 5 กรกฎาคมบอกว่า ตำรวจและกองกำลังความมั่นคงเข้าปราบปรามผู้ประท้วงอย่างสงบชาวอุยกูร์เพื่อป้องกันไม่ให้คนนับพันเดินขบวนผ่านเข้าไปในตัวเมืองได้ ตามรายงานหลายฉบับดังกล่าว ตำรวจทุบตีผู้ที่ประท้วงอย่างสันติด้วยกระบอง ไม้แก๊สน้ำตาในการสลายฝูงชน และยังกระสุนจริงตรงเข้าไปในกลุ่มผู้ชนที่ประท้วงอย่างสันติ ซึ่งส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตเพิ่มจำนวนมากขึ้น

สิ่งที่ตามมาหลังจากเหตุการณ์คือ ทางการบุกเข้าไปควบคุมตัวคนนับร้อยที่ต้องสงสัยว่า มีส่วนร่วมในการประท้วงถึงประตูบ้านโดยที่พวกเขาไม่รู้ตัว รวมทั้งเด็กชายและคนชรา ซึ่งครอบครัวและเพื่อนๆ ของพวกเขาต่างปฏิเสธว่า บุคคลเหล่านี้ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ ความรุนแรงหรือการประท้วง ผู้ถูกคุมขังหลายรายยังไม่ได้รับการดำเนินการใดๆ จนถึงสิ้นปี

ในเดือนสิงหาคม ทางการประกาศว่า สามารถจับกุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุจลาจลได้ 718 คน ซึ่ง 83 คนจากทั้งหมดนี้ถูกตั้งข้อหาว่า มีความผิดทางอาญารวมทั้งฆาตกรรมวางเพลิงและลักทรัพย์ วันที่ 9

พฤศจิกายน ทางกรมประกาศประหารชีวิตนักโทษ 9 คนหลังจากการพิจารณาไต่สวนคดีที่ไม่เป็นธรรม จากชื่อของพวกเขา สามารถระบุได้ว่าเป็นชาวอุยกูร์ 8 คน และอีก 1 คนเป็นชาวจีนฮั่น ในเดือนธันวาคม มีการตัดสินประหารชีวิตเพิ่มขึ้นอีก 13 คน และทางการประกาศว่า มีผู้ต้องสงสัยเพิ่มอีก 94 คน ในข้อหา มีส่วนร่วมกับเหตุจลาจลในเดือนกรกฎาคม

ในเดือนพฤศจิกายน รัฐประกาศโครงการ “ปราบปรามและลงโทษอย่างหนัก” อย่างเป็นทางการในภูมิภาคนี้ ซึ่งจะมีการดำเนินการไปจนถึงสิ้นปีเพื่อ “ขุดรากถอนโคน...เหล่าอาชญากร”

ทางการจีนกล่าวโทษว่า เหตุการณ์จลาจลครั้งนี้เกิดจากน้ำมือของ “พวกแบ่งแยกดินแดน” ชาวอุยกูร์ในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนางรายเบีย คะเดียร์ (Rebiya Kadeer) ประธานสภาอุยกูร์โลก (World Uyghur Congress) ทางกรยังไม่ยอมรับด้วยว่า นโยบายของรัฐสุ่มไฟแห่งความคับข้องใจของชาวอุยกูร์ ซึ่งนโยบายเหล่านี้ได้แก่ การจำกัดเสรีภาพในการแสดงออก การสมาคมและการชุมนุม ข้อกำหนดอันเคร่งครัดทางศาสนาและการปฏิบัติทางวัฒนธรรมอื่น ๆ และนโยบายทางเศรษฐกิจที่กีดกันชาวอุยกูร์ รวมทั้งการกระตุ้นให้ชาวจีนฮั่นอพยพเข้ามาในภูมิภาคนี้ กฎเกณฑ์ใหม่ที่ออกมายิ่งทำให้ข้อบังคับเดิมเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตในภูมิภาคนี้ซึ่งเคร่งครัดอยู่แล้วทวีความเข้มงวดขึ้นอีก ทำให้การใช้อินเทอร์เน็ตเป็นไปอย่างผิดกฎหมายด้วยการนิยามอย่างคลุมเครือว่า เป็นอาชญากรรม “แบ่งแยกทางชาติพันธุ์” ข้อกำหนดอันเคร่งครัดในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต การโทรศัพท์ระหว่างประเทศ การส่งข้อความถูกประกาศใช้ทันทีหลังเหตุการณ์จลาจลวันที่ 5 กรกฎาคม และยังคงมีผลบังคับใช้จนถึงสิ้นปี

วันที่ 19 ธันวาคม รัฐบาลกัมพูชาส่งผู้ขอลี้ภัยชาวอุยกูร์ 20 กลับไปยังประเทศจีน นับเป็นการฝ่าฝืนเสียงคัดค้านของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ทางกรจีนอ้างว่า กลุ่มคนเหล่านี้เกี่ยวข้องกับกรจลาจลที่เกิดขึ้นในเดือนกรกฎาคมและวันต่อมา ก็ปฏิเสธว่า การส่งกลับดังกล่าวเกี่ยวข้องกับเงินช่วยเหลือจำนวน 1.2 พันล้านเหรียญสหรัฐ ที่ให้กับกัมพูชา

เขตปกครองตนเองทิเบต

การประท้วงซึ่งปะทุขึ้นในเดือนมีนาคม ปี 2551 ยังคงดำเนินต่อไปตลอดทั้งปีหากแต่มีขนาดเล็กลง พร้อมกับควบคุมตัวและจับกุมอย่างยืดเยื้อ ชาวทิเบต 2 คนถูกประหารชีวิตด้วยข้อหาก่ออาชญากรรมระหว่างการจลาจลในเดือนมีนาคม ปี 2551

องค์การด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศต่างๆ รายงานว่า การเรียกร้องของนักโทษทางการเมืองชาวทิเบตจำนวนหนึ่งก่อนวันครบรอบเหตุการณ์สำคัญที่เป็นประเด็นอ่อนไหวทางการเมือง ก่อนวันครบรอบ 50 ปีของการเรียกร้องประชาธิปไตยที่ล้มเหลวของชาวทิเบตและส่งผลให้องค์ดาไล ลามะถูกเนรเทศออกจากประเทศ ทางกรปิดกั้นการสื่อสารทั้งที่เข้ามาและออกไปจากภูมิภาค ทั้งยังขัดขวางการตรวจสอบด้านสิทธิมนุษยชนอิสระอีกด้วย สิทธิของชาวทิเบตต่อเสรีภาพในการแสดงออก เสรีภาพทางศาสนา การชุมนุม และการสมาคมยังคงถูกควบคุมอย่างเคร่งครัดต่อไป รัฐบาลจีนยังคงตั้งต้นใช้ในโยบายต่างประเทศของตน ในกรณีทิเบตอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งออกแถลงการณ์สาธารณะโดยเจ้าหน้าที่ทางการจีนถึงความต้องการของจีนที่จะคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจและการทูตกับประเทศต่างๆ ที่ให้การสนับสนุนองค์ดาไล ลามะและประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทิเบต

- ในเดือนตุลาคม ชายชาวทิเบต 2 คน คือ โลซัง กยาทเซ (Losang Gyaltse) และ โลยาร์ (Loyar) ถูกประหารชีวิต พวกเขาถูกกล่าวหาว่า มีความผิดฐานวางเพลิงและถูกตัดสินประหารชีวิตในวันที่ 8 เมษายน ปี 2551 โดยศาลประชาชนกลางเทศบาลลาซา (Lhasa Municipal Intermediate People's Court) พวกเขาถูกจับกุมในเดือนมีนาคมระหว่างการจลาจลในเขตปกครองตนเองทิเบต และพื้นที่อื่นๆ ในจังหวัดไคลี้เคียงซึ่งมีชาวทิเบตอาศัยอยู่
- วันที่ 28 ธันวาคม โดนดูป วังเช็น (Dhondup Wangchen) ผู้สร้างภาพยนตร์อิสระชาวทิเบตถูกตัดสินจำคุก 6 ปี ด้วยข้อหา “ล้มล้างอำนาจรัฐ” หลังการพิจารณาไต่สวนคดีอย่างลับๆ โดยศาลจังหวัดในซินนิง (Xining) จังหวัดกิงไห่ (Qinghai province) ทนายความซึ่งเดิมถูกว่าจ้างโดย

ครอบครัวของเขาถูกห้ามมิให้ทำการว่าความ และก็ไม่แน่ว่าเขาจะมีตัวแทนทางกฎหมายหรือสามารถแก้ต่างให้ตัวเองระหว่างการพิจารณาคดีได้หรือไม่

เขตบริหารพิเศษฮ่องกง

วันที่ 4 มิถุนายน ผู้จัดงานระบุว่า มีคนกว่า 150,000 คน เข้าร่วมไว้ก่อนวันครบรอบ 20 ปีของการปราบปรามทางทหารอย่างรุนแรงที่จตุรัสเทียนอันเหมิน แต่นักกิจกรรมชาวจีนและชาวต่างชาติจำนวนหนึ่งก็ไม่ได้รับอนุญาตจากทางการจีนให้เข้าร่วมงาน ในเดือนกรกฎาคม ผู้คนนับหมื่นเดินขบวนเพื่อเรียกร้องในประเด็นต่างๆ อาทิ วิถีชีวิตของประชาชน ประชาธิปไตยและเสรีภาพในการพูด

การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ

กฎการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ (Race Discrimination Ordinance, RDO) มีผลบังคับใช้ในเดือนกรกฎาคม คณะกรรมการการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติแห่งสหประชาชาติ (UN Committee on the Elimination of Racial Discrimination, CERD) บันทึกไว้ว่า คำจำกัดความของการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในกฎการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาตินั้นไม่สมบูรณ์ สอดคล้องกับข้อที่ 1 ของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบของสหประชาชาติ คณะกรรมการฯ เสนอแนะว่า การเลือกปฏิบัติทางอ้อมด้านภาษา สถานภาพของผู้อพยพเข้าเมืองและสัญชาติควรถูกเพิ่มเข้าไปในนิยามด้วย ทั้งยังแนะนำให้เพิ่มเติมว่า หน้าที่และอำนาจของรัฐบาลควรให้เป็นไปภายใต้กรอบกฎการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติด้วยเช่นกัน

ผู้ลี้ภัยและผู้ขอลี้ภัย

ในขณะที่ยังไม่มีการบังคับใช้แผนปฏิรูประเบียบวิธีการเรียกร้องสิทธิที่เกี่ยวข้องกับการทรมาน คณะกรรมการการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติแห่งสหประชาชาติ เสนอแนะว่า รัฐบาลควรประกันสิทธิสำหรับผู้ลี้ภัยในการเข้าถึงข้อมูล การมีล่าม ความช่วยเหลือทางกฎหมายและการเยียวยาด้วยกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้มีการนำกฎหมายผู้ลี้ภัยพร้อมทั้งระเบียบวิธีการคัดสรรที่ครอบคลุมมาใช้ในการเรียกร้องสิทธิเพื่อลี้ภัยทุกครั้ง คณะกรรมการฯ ยังย้ำ

ข้อเสนอของตนให้ทางการให้สัตยาบันกับอนุสัญญา ค.ศ. 1951 (1951 Convention) ซึ่งเกี่ยวข้องกับสถานภาพของผู้ลี้ภัยและพิธีสาร ค.ศ. 1967 (1967 Protocol)

สิทธิของเลสเบี้ยน เกย์ คนรักร่วมเพศ และผู้แปลงเพศ

วันที่ 31 ธันวาคม รัฐบาลเขตบริหารพิเศษฮ่องกง (Hong Kong Special Administrative Region, HKSAR) ประกาศว่า การแปรญัตติกฎหมายเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติจะขยายความคุ้มครองกับกลุ่มคนเพศเดียวกันที่อยู่กินด้วยกัน และจะมีผลในวันที่ 1 มกราคม ปี 2553 กฎหมายของรัฐบาลเขตบริหารพิเศษฮ่องกง ไม่ได้ห้ามการเลือกปฏิบัติบนเหตุผลของรสนิยมทางเพศ

เขตบริหารพิเศษมาเก๊า

ในเดือนมิถุนายน นายเฟอร์นันโด ชุย แซอัน (Fernando Chui Sai-on) ซึ่งเป็นผู้สมัครเพียงคนเดียว ได้รับเลือกจากคณะกรรมการเลือกตั้งจำนวน 300 เสียงให้เป็นผู้บริหารสูงสุดของมาเก๊าจนถึงปี 2557 ในเดือนกันยายน ผู้สมัครจำนวน 12 คนได้รับการเลือกตั้งโดยตรงให้ดำรงตำแหน่งในสภานิติบัญญัติซึ่งมี 29 ที่นั่ง ส่วนสมาชิกสภานิติบัญญัติที่เหลือจะถูกแต่งตั้งหรือเลือกโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง

ในเดือนกุมภาพันธ์ สภานิติบัญญัติผ่านกฎหมายความมั่นคงแห่งชาติซึ่งครอบคลุมการกระทำอันเป็น “การปลุกปั่นเพื่อก่อการกบฏ” “การโฆษณาเพื่อล้มระบอบการปกครอง” “การกบฏ” และ “การจลาจลความลับแห่งรัฐ” นิยามอันคลุมเครือ เกี่ยวกับอาชญากรรมสามารถถูกนำมาใช้เพื่อละเมิดสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและการสมาคม พลเมืองชาวฮ่องกงหลายสิบคนรวมทั้งที่ปรึกษาทางกฎหมาย นักกิจกรรม ผู้สื่อข่าวและศาสตราจารย์ทางกฎหมาย ซึ่งพยายามเข้าร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวกับกฎหมายใหม่ที่ถูกเสนอขึ้นนั้นไม่ได้รับอนุญาตให้เดินทางเข้ามาในมาเก๊า ในเดือนธันวาคม นักกิจกรรมชาวฮ่องกง 3 คน ซึ่งวางแผนจะเรียกร้องให้ปล่อยนายหลิว เสี่ยวปอ (Liu Xiaobo) ในระหว่างการมาเยือนของประธานาธิบดีหู จินเทาที่ไม่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเก๊าด้วยเช่นกัน

อินเดีย

สาธารณรัฐอินเดีย

ประมุขแห่งรัฐ

หัวหน้าฝ่ายบริหาร

โทษประหารชีวิต

ประชากร

อายุขัยเฉลี่ย

อัตราการตายของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี (ชาย/หญิง)

อัตราการรู้หนังสือของผู้ใหญ่

ประติภา ปาทิล

มานโมฮัน ซิงห์

ยังใช้อยู่

1,198 ล้านคน

63.4 ปี

77/86 ต่อ 1,000

ร้อยละ 66

กฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายและความมั่นคงที่เข้มงวดมากยิ่งขึ้นเพื่อรับมือกับเหตุการณ์เช่นเดียวกับการโจมตีที่มูมไบในปี 2551 มีความเชื่อมโยงกับรายงานหลายฉบับที่กล่าวถึงการกักขังโดยพลการและการทรมาน ความรุนแรงของกลุ่มนิคมลัทธิเหมาในอินเดีย ตอนกลางแผ่ขยายไปถึงเบงกอลตะวันตก ซึ่งชุมชนท้องถิ่นหลายแห่งที่นั่นตกเป็นเป้าการโจมตีและมีพลเรือนอย่างน้อย 300 คนเสียชีวิต การวิสามัญฆาตกรรมเกิดขึ้นในหลายรัฐและนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนหลายราย ถูกคุกคามและถูกกักขังโดยพลการ การไต่สวนคดียังคงไม่สามารถสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมให้แก่ผู้เสียหายที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ผู้ที่ประสบความรุนแรงในการต่อต้านชนกลุ่มน้อยทางศาสนาและผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิจากบริษัทต่างๆ ชาวอดิวาซี (ชุมชนคนพื้นเมือง) เกษตรกรรายย่อยและคนจนเมืองทั่วอินเดียซึ่งถูกคุกคามการดำรงชีวิตจากการพัฒนาที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว และโครงการทำเหมืองแร่ต่างๆ ยังคงดำเนินการเคลื่อนไหวเพื่อต่อสู้เรียกร้องสิทธิในที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ อย่างน้อยมีผู้ถูกตัดสินลงโทษประหารชีวิต 50 ราย แต่ในช่วง 5 ปีมานี้ ไม่มีการประหารชีวิตแต่อย่างใด

ภูมิหลัง

ความร่วมมือด้านสันติภาพอินเดีย-ปากีสถานเริ่มอ่อนแรงลง ทางกรอินเดียกล่าวว่าย่ำว่า การโจมตีในปี 2551 ที่มูมไบกระทำโดยบุคคลหรือกลุ่มในปากีสถาน การโจมตีกินเวลา 3 วัน มีผู้เสียชีวิต 174 คน

ความร่วมมืออินเดีย-ปากีสถานในประเด็นแคชเมียร์ ยังไม่มีความคืบหน้า แม้ว่าทางการอินเดียมีการเจรจากับผู้นำแคชเมียร์หลายครั้งก็ตาม กองกำลังรักษาความมั่นคงของอินเดียส่งกองกำลังกึ่งทหารและตำรวจเข้าโจมตีการปฏิบัติการของกลุ่มนิคมลัทธิเหมาที่แพร่ขยายในวงกว้าง มีการประท้วงการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่กระทำโดยทั้งฝ่ายรัฐบาลและกลุ่มนิคมลัทธิเหมา มีผู้เสียชีวิตราว 200 คนจากสถานการณ์ความรุนแรงทางการเมืองระหว่างการเลือกตั้งทั่วไปในเดือนเมษายนและเดือนพฤษภาคม รวมทั้งจากการโจมตีด้วยวางระเบิดที่เกิดขึ้นหลายจุดทั่วประเทศ

ความเติบโตทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ยังคงจำกัดอยู่ในเมืองหลักแต่ก็ขยายตัวลดลงเนื่องจากแนวโน้มเศรษฐกิจโลกตกต่ำ ความกังวลด้านความมั่นคง และการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยรัฐและกลุ่มติดอาวุธ การประเมินของรัฐบาลจากปี 2548 ขึ้นให้เห็นว่า ประมาณ 1 ใน 4 ของประชากรอินเดียอยู่ภายใต้เส้นความยากจนแห่งชาติ

การเผชิญหน้ากับการก่อการร้ายและความมั่นคง

การสืบสวนเหตุก่อการร้าย ปี 2551 ในมูมไบและที่อื่นๆ นำไปสู่การใช้กฎหมายความมั่นคงในการควบคุมตัวผู้ต้องสงสัยกว่า 30 รายจากหลายรัฐโดยปราศจากข้อกล่าวหาเป็นเวลาตั้งแต่ 1 สัปดาห์จนถึง 2 เดือน มีรายงานการเสียชีวิตโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย การทรมานและการปฏิบัติอย่างเลวร้ายอื่นๆ ต่อผู้ต้องสงสัย และไม่มีการดำเนินการใดๆ เพื่อสอบสวนอิสระต่อกรณีดังกล่าว ซึ่งนำไปสู่การประท้วง

- ในเดือนตุลาคม ศาลฎีกาปฏิเสธคำร้องขอให้มีการสอบสวนอิสระกรณีการปะทะที่ Balta Houes กรุงเดลี ในเดือนกันยายน ปี 2551 ซึ่งมีชายหนุ่ม 2 รายและตำรวจอีก 1 รายเสียชีวิต ชายทั้งสองถูกกล่าวหาว่า มีส่วนเกี่ยวข้องกับการโจมตีด้วยระเบิดอย่างต่อเนื่องในกรุงเดลีเมื่อเดือนกันยายน ปี 2551

ความรุนแรงระหว่างกองกำลังรักษาความมั่นคง ทหารกองหนุนและกลุ่มนิยมลัทธิเหมา

ความขัดแย้งในรัฐฉัตตีสครห์ (Chhattisgarh) ซึ่งอยู่ทางตอนกลางของอินเดีย ระหว่างกลุ่มติดอาวุธนิยมลัทธิเหมาซึ่งรัฐบาลถือว่าเป็นกลุ่มผิดกฎหมาย และกองกำลังกึ่งทหารได้แพร่ขยายออกไปยังรัฐอื่นๆ หลังเหตุการณ์รุนแรงทางการเมืองเป็นเวลหลายเดือน ทั้งสองฝ่ายต่างก็ลักพาตัว ทรมานและเข่นฆ่าประชาชนโดยไม่ต้องได้รับโทษใดๆ บ่อยครั้งที่พวกเขาพุ่งเป้าไปที่พลเรือน เชื่อกันว่า กองกำลังกึ่งทหารรวมทั้งกลุ่มทหารกองหนุนซัลวา จูคุม (Salwa Judum militia) ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ความขัดแย้งอย่างต่อเนื่องดังกล่าวส่งผลให้ชาวอติวาตีราว 40,000 คน กลายเป็นผู้พลัดถิ่นในประเทศ โดย 20,000 คนต้องอาศัยอยู่ในค่ายพักพิงและที่เหลือก็กระจัดกระจายอยู่ตามรัฐต่างๆ รอบรัฐอานธรประเทศ (Andhra Pradesh) นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนซึ่งเปิดโปงการละเมิดโดยรัฐถูกคุกคามจากเจ้าหน้าที่รัฐอย่างต่อเนื่อง

ในเดือนพฤษภาคม ดร.บิณายัค เซ็น (Binayak Sen) คุณหมอซึ่งทำงานเพื่อสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชาวอติวาตีและแรงงานสัญญาจ้าง และนักวิพากษ์ของกลุ่มซัลวา จูคุมในรัฐฉัตตีสครห์ได้รับการประกันตัวออกมาหลังจากถูกคุมขังอยู่ในคุกนานถึง 2 ปี หมอบิณายัคยังคงเผชิญกับข้อกล่าวหาว่า ให้ความช่วยเหลือกลุ่มนิยมลัทธิเหมาด้วย

- วันที่ 17 กันยายน เจ้าหน้าที่ตำรวจวิสามัญฆาตกรรมชาวบ้าน 6 คนและเผาบ้านของพวกเขาในหมู่บ้านกาจันพาลลี (Gachanpalli) อำเภอแดนเทวดา (Dantewada) รัฐฉัตตีสครห์
- วันที่ 1 ตุลาคม ชาวบ้าน 9 คนรวมทั้งสมาชิก 4 คนของครอบครัวหนึ่งถูกตำรวจวิสามัญฆาตกรรมที่

กอมปาด (Gompad) อำเภอแดนเทวดา

- ในเดือนธันวาคม โกปา กุนจัม (Kopa Kunjam) สมาชิกของอาศรมวันวาลี เจตนา (Vanvasi Chetna Ashram) ซึ่งเป็นองค์กรพัฒนาเอกชนทำงานเพื่อจัดสรรที่อยู่ให้กับชุมชนชาวอติวาตีพลัดถิ่นจากความขัดแย้งในรัฐฉัตตีสครห์ถูกจับด้วยข้อหาฆาตกรรมอันมีเหตุจูงใจทางการเมืองทางการรื้อถอนทำลายสิ่งก่อสร้างของอาศรมในเดือนพฤษภาคม

ความขัดแย้งขยายไปถึงลาลการ์ห์ (Lalgarh) ในเบงกอลตะวันตก ชาวอติวาตีประมาณ 8,000 คน ยังคงพลัดถิ่นภายในประเทศ บางคนก็อยู่ในค่ายพักพิงชั่วคราว

- ในเดือนกันยายน เจ้าหน้าที่รัฐในเบงกอลตะวันตกจับกุมผู้หญิงชาวอติวาตี 23 คนในลาลการ์ห์ และตั้งข้อหาว่า เป็นพวกนิยมลัทธิเหมา แต่ต่อมาเจ้าหน้าที่ปล่อยตัวผู้หญิง 14 คน ออกมาเพื่อแลกเปลี่ยนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจนายหนึ่งที่ถูกทหารกลุ่มนิยมลัทธิเหมาจับตัวไป
- เดือนตุลาคม ทหารกลุ่มนิยมลัทธิเหมาลักพาตัวและสังหารเจ้าหน้าที่สืบราชการลับและทั้งศพที่ถูกตัดแขนขาไว้บนทางหลวงสายหนึ่งในรัฐฌาร์ขัณฑ์ (Jharkhand)

การเสียชีวิตโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

มีรายงานการเสียชีวิตโดยมิชอบด้วยกฎหมายซึ่งเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในรัฐต่างๆ ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในรัฐมณีปุระ (Manipur) และอัสสัม (Assam) ที่กองกำลังรักษาความมั่นคงและกลุ่มกองกำลังแบ่งแยกดินแดนติดอาวุธมีความขัดแย้งและต่อสู้กันมาเป็นเวลานานนับทศวรรษ นอกเหนือจากการประท้วงที่ยังคงดำเนินอยู่อย่างต่อเนื่องในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและแคชเมียร์ (Kashmir) ทางกฏปฏิเสธรการเพิกถอนพระราชบัญญัติอำนาจพิเศษของกองกำลังรักษาความมั่นคง ปี 2501 (Armed Forces Special Powers Act, 1958) ผู้รายงานพิเศษประจำสหประชาชาติว่าด้วยการวิสามัญฆาตกรรมและการลงโทษโดยพลการระบุว่า พระราชบัญญัติ

ฉบับนี้ส่งเสริมให้เกิดการวิสามัญฆาตกรรม เนื่องจากอนุญาตให้อำนาจเจ้าหน้าที่กองกำลังรักษาความมั่นคงสามารถยิงโดยหมายเอาชีวิตได้แม้ในสถานการณ์นี้ไม่จำเป็น

ในเดือนมีนาคม อนิล มาซุมดาร์ (Anil Mazumdar) บรรณาธิการหนังสือพิมพ์อาจิรายวัน (Aji daily) ถูกยิงเสียชีวิตในเมืองกัวฮาตี (Guwahati) ในรัฐอัสสัม หลังจากที่เขารณรงค์เรียกร้องให้มีการเจรจาด้วยสันติระหว่างแนวร่วมปลดปล่อยแห่งรัฐอัสสัมกับรัฐบาล

ในเดือนพฤษภาคม สาทิส ลอยทงบัม (Satish Loitongbam) และพีบัม กูเนนโดร ซิงห์ (Pebam Gunendro Singh) จากอิมภาล (Imphal) ถูกกักกันโดยผู้ที่สงสัยว่า น่าจะเป็นเจ้าหน้าที่กองทหารอัสสัมไรเฟิล (Assam Rifles) ซึ่งประจำการอยู่ที่รัฐมณีปุระ กูเนนโดร ซิงห์ถูกปล่อยตัวใน 3 วันต่อมา ส่วนสาทิส ลอยทงบัมถูกพาตัวไปอีกที่หนึ่งและถูกยิงเสียชีวิตในเดือนกรกฎาคม ตำรวจหน่วยรบเฉพาะกิจรัฐมณีปุระ วิสามัญฆาตกรรมสันจิต จุงคำ (Sanjit Chungkham) และราบีนา เดวี (Rabina Devi) ซึ่งกำลังตั้งครรภ์ที่ ไควรัมบ่า บาซาร์ (Khwairamband Bazaar) ในเมืองอิมภาล วิดีโอบันทึกเหตุการณ์แสดงให้เห็นว่า สันจิต จุงคำ ถูกวิสามัญฆาตกรรมหลังถูกจับกุม

การจับกุมและคุมขังโดยพลการ

ในเดือนสิงหาคม/กันยายน ทางกรรมนี้ประสบความสำเร็จการประท้วงโดยการจับกุมนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนกว่า 10 รายหลังจากจู่โจมเข้าตรวจค้นสำนักงานของพวกเขา หนึ่งในนั้นคือจิติน ยุมนาม (Jiten Yumnam) ซึ่งถูกควบคุมตัวเพื่อป้องกันเหตุร้าย จนกระทั่งสิ้นปี มีรายงานว่า ผู้มีถูกควบคุมตัวเพื่อป้องกันเหตุร้ายอีกประมาณ 90 คนในรัฐมณีปุระ

ความรับผิดชอบของบริษัท

ชุมชนชายขอบทั่วทั้งอินเดียพากันเอือมระอากับการที่รัฐบาลไม่มีความพยายามใดๆ ในการคุ้มครองพวกเขาจากการละเมิดสิทธิของบริษัท

โศกบาล

25 ปีหลังโศกนาฏกรรมสารพิษรั่วไหลในโศกบาลเมื่อปี 2527 ซึ่งเป็นหนึ่งในเหตุการณ์หายนาระทางอุตสาหกรรม

ที่เลวร้ายที่สุดของโลกเหตุการณ์หนึ่ง ชุมชนท้องถิ่นที่นั่นยังคงทนทุกข์กับผลกระทบที่เกิดขึ้นและดำเนินการรณรงค์เรียกร้องความเป็นธรรม การจัดการของรัฐไร้ประสิทธิภาพและการชดเชยก็ไม่เพียงพอ พื้นที่ของโรงงานยังคงมีการปนเปื้อนและทางการก็ล้มเหลวซ้ำแล้วซ้ำเล่าที่จะทำให้คำมั่นสัญญาต่อผู้รอดชีวิตและครอบครัวเป็นความจริง

การบังคับไล่ออกที่

ชุมชนชายขอบ ชาวนาไร่ที่ดินและชาวอติวาตีในรัฐต่างๆ ต่างก็ถูกคุกคามกับการบังคับไล่ออกที่ที่เอื้อประโยชน์ให้กับโครงการอุตสาหกรรมและธุรกิจต่างๆ ในบางกรณี ชาวอติวาตีถูกคุกคามและถูกไล่ออกจากที่ดินซึ่งรัฐธรรมนุญอินเดียประกาศให้พวกเขาเป็นเจ้าของแต่เพียงผู้เดียว ผู้มีอำนาจในการจัดทำประชาพิจารณ์ไม่ได้ให้ข้อมูลที่เพียงพอเกี่ยวกับโครงการธุรกิจหรือการพัฒนาใดๆ เจ้าหน้าที่รัฐและบริษัทต่างๆ มักจะกีดกันชุมชนที่ได้รับผลกระทบออกไปจากกระบวนการตัดสินใจ

- ดอนเกรีย คอนน์ และชุมชนชาวอติวาตีอื่นๆ ในนิยามกิริ (Niyamgiri) รัฐโอริสสากลับมาประท้วงกันอีกครั้งหลังจากที่ทางการอนุมัติผลการตรวจสอบทางสิ่งแวดล้อมซึ่งจะเป็นการอนุญาตให้บริษัทอังกฤษในเครือของเวदानตา รัชอร์ส (Vedanta Resources) และบริษัทโอริสสา ไมนิ่ง คอร์ปอเรชั่น (Orissa Mining Corporation) ดำเนินการทำเหมืองแร่บอโกไซด์ได้

การใช้กำลังเกินกว่าเหตุ

ตำรวจใช้กำลังโดยไม่มีเหตุจำเป็นหรือเกินกว่าเหตุกับผู้ประท้วงจากชุมชนชายขอบในหลายรัฐ บ่อยครั้งที่นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนที่ดำเนินการรณรงค์เรียกร้องสิทธิในที่ดินและสิ่งแวดล้อมสำหรับชุมชนชนบทถูกตำรวจจับกุม ฆ่มขู่และคุกคาม

- ในเดือนพฤศจิกายน ตำรวจยิงผู้นำชาวอติวาตี ซิงกันนา (Singanna) และแอนดรูว์ นาซิกา (Andrew Nachika) จาก Chasi Mulia Adivasi Sangh องค์การที่ทำงานด้านสิทธิที่ดินของชาวอติวาตีที่นารายันพัทนา (Narayanpatna) อำเภอกอราปุระ (Korapur) รัฐโอริสสาเสียชีวิต คนทั้ง

สองเข้าร่วมการเดินทางประท้วงที่มุ่งถึงความ
โหดร้ายของตำรวจต่อชุมชนฮินดูวาสิ

ตำรวจกล่าวถึงการเดินขบวนนี้ว่า เป็นการโจมตีรัฐ

- ในเดือนตุลาคม ตำรวจเมืองมัธยประเทศ (Madhya Pradesh) ใช้กำลังโดยไม่มีความจำเป็นกับผู้ชุมนุมประท้วงอย่างสงบกลุ่ม Save Narmada Movement ผู้นำ 20 คนถูกจับ ผู้ประท้วงเรียกร้องให้มีการประชุมเพื่อหารือและดำเนินการตามคำสั่งศาลในการฟื้นฟูชุมชนชาวฮินดูวาสิและชุมชนอื่นๆ ที่ต้องพลัดถิ่นจากโครงการชลประทาน
- ในเดือนสิงหาคม ทางกรรัฐโอริสสาปล่อยตัวอภาย์ ซาโฮ (Abhay Sahoo) จากพรรคคอมมิวนิสต์แห่งอินเดีย เขาถูกจำคุกเป็นเวลา 10 เดือนในข้อหาทักว่า 20 ข้อหา หลังเป็นผู้นำประท้วงเพื่อต่อต้านการถูกคุกคามจากการบังคับไล่อพยพที่อื่นเนื่องมาจากการก่อตั้งโรงงานถลุงเหล็ก POSCO ของเกาหลีใต้

ความคุ้มกัน

รัฐบาลอินเดียไม่ได้ดำเนินการใดๆ เพื่อให้เกิดความ
รับผิดชอบต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่างๆ ในอดีต

การสังหารหมู่ ปี 2527

ขณะนี้ มีผู้ต้องหา 20 คนถูกตัดสินว่า มีความผิดอัน
เนื่องมาจากการสังหารหมู่ชาวซิกข์ประมาณ 3,000 คน
ทางตอนเหนือของอินเดีย (รวมทั้งที่กรุงเดลี) หลังการ
ลอบสังหารนายกรัฐมนตรีอินทิวา คานธี ในปี 2527

- แรงกดดันจากสาธารณะชนบังคับให้หน่วยสืบสวนกลาง (Central Bureau of Investigation) ดำเนินคดีกับจักดิช ไทต์เลอร์ (Jagdish Tytler) และสัจจัน กุมาร (Sajjan Kumar) ผู้นำพรรคคองเกรสที่ถูกกล่าวหาว่า ยุยงกลุ่มผู้สนับสนุนของพวกเขาให้ทำการสังหารหมู่ในกรุงเดลี หลังจากการสืบสวนเบื้องต้นระบุว่า ไม่มีหลักฐานเอาผิดกับคนทั้งสอง ผู้ประท้วงกดดันให้พรรคคองเกรสซึ่งเป็นพรรครัฐบาลถอนรายชื่อคนทั้งสองออกจากรายชื่อผู้สมัครเลือกตั้งทั่วไป

การละเมิดสิทธิมนุษยชน

ผู้กระทำความผิดคดีละเมิดสิทธิมนุษยชนในรัฐปัญจาบ (Punjab) ระหว่างปี 2527 และปี 2537 และรัฐฮาร์ยัณห์ระหว่างปี 2541 และปี 2544 รวมทั้งผู้กระทำความผิดคดีบังคับให้บุคคลสูญหายและคดีวิสามัญฆาตกรรมยังคงหลีกเลี่ยงกระบวนการยุติธรรม ความคุ้มกันต่ออาชญากรรมต่างๆ ในอดีตยังคงมีอยู่ รวมทั้งการบังคับให้สูญหายของผู้คนนับพันในระหว่างการพิพาทด้วยอาวุธในแคชเมียร์ ตั้งแต่ปี 2532 ศาลประชาชนระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนและความยุติธรรม (International People's Tribunal on Human Rights) ในเขตแคชเมียร์ที่อินเดียบริหาร (Indian-administered Kashmir) ตีพิมพ์รายงานที่มีข้อมูลยืนยันว่า มีผู้เสียชีวิตมากกว่า 2,900 คน ซึ่งคนเหล่านี้หายไปในช่วงความขัดแย้งในแคชเมียร์

ความรุนแรงต่อชุมชน

ผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อการโจมตีชนกลุ่มน้อยมุสลิมในปี 2545 ที่กูจราท (Gujarat) และการละเมิดสิทธิมนุษยชนอื่นๆ รวมทั้งการวิสามัญฆาตกรรมในรัฐนี้ส่วนใหญ่ไม่ได้ถูกนำมาสู่กระบวนการยุติธรรมคดีต่างๆ ที่อยู่ในระหว่างการพิจารณามีความคืบหน้าเพียงน้อยนิดในปีนี้

- จากการไต่สวนของอัยการ พบว่า การสังหารอิชรัช จาฮัน (Ishrat Jahan) และชายอีก 3 คน โดยตำรวจรัฐกูจราทในวันที่ 16 มิถุนายนปี 2547 นั้นเป็น "การฆาตกรรมอย่างเลือดเย็น" อย่างไรก็ดีตาม รายงานฉบับนี้ถูกทำลายโดยรัฐกูจราทในศาลสูงซึ่งแต่งตั้งคณะสืบสวนพิเศษเพื่อดูแลคดีนี้โดยเฉพาะ ซึ่งการยื่นอุทธรณ์จากครอบครัวอิชรัช จาฮัน ทำให้ศาลสูงต้องพักการดำเนินคดีในทันทีเพื่อรวบรวมหลักฐานเพิ่มเติม

ในปี 2551 ประชาชนกว่า 15,000 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวคริสเตียนต้องกลายเป็นผู้พลัดถิ่นในรัฐโอริสสาตามมาด้วยความรุนแรงจากผู้สนับสนุนองค์กรชาตินิยมฮินดูหลายร้อยคน กระทั่งสิ้นปี ผู้พลัดถิ่นส่วนใหญ่ยังไม่ได้กลับบ้าน คำร้องต่อศาลถึงความรุนแรงยังไม่ไปถึงไหนและรัฐไม่ได้ดำเนินการกับผู้ก่อเหตุส่วนใหญ่

คณะกรรมการการของรัฐฟ้องร้องกับผู้นำ 68 คนของ พรรคฝ่ายค้านภารตียะ ชนตะ (Bharatiya Janata Party) และองค์การพันธมิตรชาตินิยมฮินดูต่อกรณีการทำลายมัสยิดบาบริ (Babri mosque) ในเมืองอโยธยา (Ayodhya) ปี 2535 จนถึงวันนี้ ยังไม่มีใครถูกดำเนินคดี ผู้ที่มีส่วนร่วมในเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้นและการสังหารหมู่ที่ตามมาในบางรัฐยังคงได้รับความคุ้มกัน

ที่แคชเมียร์ ตำรวจและกองกำลังกึ่งทหารสังหารชายคนหนึ่งและทำร้ายประชาชน 150 คน ระหว่างการชุมนุมประท้วงในเดือนมิถุนายน ผู้ประท้วงเรียกร้องให้มีการสืบสวนอิสระต่อข้อกล่าวหาถึงความเกี่ยวข้องของกองกำลังกึ่งทหารกรณีลวนลามทางเพศและฆาตกรรมผู้หญิง 2 คนที่โชเปียน (Shopian) ท่ามกลางรายงานที่พยายามปกปิดพยานหลักฐานการลวนลามทางเพศ การไต่สวนจากสำนักงานสืบสวนกลางสรุปว่า ไม่มีการลวนลามทางเพศเกิดขึ้นและผู้หญิงทั้งสองจมน้ำเสียชีวิตเอง ซึ่งเป็นสาเหตุให้สาธารณะเรียกร้องให้มีการสืบสวนอิสระขั้นทันที

การเลือกปฏิบัติ

ชุมชนวรรณะต่ำ ((Dalit)

สมาชิกของชุมชนวรรณะต่ำในหลายรัฐยังคงเผชิญกับการถูกโจมตี การต่อต้านทางสังคมและการกีดกันไม่ให้เข้าถึงบริการด้านสุขภาพ การศึกษา และกฎหมายกฎหมายพิเศษที่ลงโทษผู้กระทำความผิดฐานก่อความรุนแรงและเลือกปฏิบัติยังคงไร้ประสิทธิภาพ

- ในเดือนสิงหาคม ชาวชุมชนวรรณะต่ำ 4 คน เสียชีวิตจากความอดอยากในอำเภอนาลันดา (Nalanda) และเจฮานาบาด (Jehanabad) หลังจากที่สมาชิกวรรณะที่ครอบครองที่ดินส่วนใหญ่ ปฏิเสธไม่ให้พวกเขาเข้าถึงอาหารและข้าวของจำเป็นอื่นๆ
- ระหว่างการเลือกตั้งทั่วไปในเดือนเมษายนและเดือนพฤษภาคม ชุมชนวรรณะต่ำในหลายรัฐ โดยเฉพาะพิหาร กุจราฐ และอานธรประเทศถูกข่มขู่และทำร้าย ในวันที่ 23 เมษายน บ้านของชุมชนวรรณะต่ำจำนวน 74 หลังคาเรือนในอำเภอมาธูบานี (Madhubani) รัฐพิหารถูกเผา ทั้งให้ชาวบ้าน 300 คนไร้ที่อยู่อาศัย

ชนกลุ่มน้อย

ในคาร์นาตาคา (Karnataka) กลุ่มชาตินิยมฮินดูบุกกรุกสถานที่สักการะบูชาของชนกลุ่มน้อยหลายแห่ง ทั้งยังพุ่งเป้าหมายไปที่ผู้หญิงในเมืองและคู่สามีภรรยาที่นับถือสองศาสนาอีกด้วย

- วันที่ 25 มกราคม ศรี รามา ซีน (Sri Rama Sene) นักเคลื่อนไหวจากกลุ่มชาตินิยมฮินดูทำร้ายคน 10 คนที่นับแห่งหนึ่งที่เมืองมังกาลอ (Mangalore)

สิทธิของแรงงาน

กฎหมายที่รับประกันว่า ชาวชนบทที่ยากจนจะได้รับ การจ้างงานอย่างน้อย 100 วันต่อปีมีความก้าวหน้าในบางรัฐ แต่การบังคับใช้กฎหมายนั้นยังขึ้นอยู่กับชุมชนท้องถิ่นที่มีความตื่นตัว นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนที่มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบังคับใช้กฎหมายต้องเผชิญกับการถูกทำร้ายและข่มขู่คุกคาม

- วันที่ 10 กุมภาพันธ์ ตำรวจมัธยมประเทศจับกุม ชามิม โมดิ (Shamim Modi) ในข้อหาที่เป็นเท็จ ภายหลังที่องค์กรของเธอ สหภาพแรงงานอดิวาสี (Adivasi Labour Union) นำการประท้วงอย่างสันติเพื่อเรียกร้องให้มีการบังคับใช้กฎหมายเพื่อรับประกันสิทธิแรงงานและสิทธิที่ดิน เธอถูกจำคุกเป็นเวลา 21 วันก่อนได้รับการปล่อยตัว ในเดือนกรกฎาคม ตำรวจรัฐและกรมป่าไม้บุกเข้าตรวจค้นสำนักงานของเธอและกักขังชาวอดิวาสี 11 คนโดยพลการ ชามิม โมดิซึ่งถูกขู่เอาชีวิตได้ รับผิดชอบต่อบาดเจ็บจากการโดนทำร้ายในมุมไบโดยกลุ่มคนที่อ้างว่า ถูกจ้างมาจากผู้รับเหมาทำป่าไม้

สิทธิของหญิงรักหญิง ชายรักชาย ผู้ที่รักสองเพศและคนข้ามเพศ

ในเดือนกรกฎาคม มีคำพิพากษาที่เป็นจุดเปลี่ยนของระบบกฎหมายอินเดีย เมื่อศาลสูงสุดกรุงเดลีคัดค้าน มาตรา 377 ของประมวลกฎหมายอาญาแห่งอินเดีย ต่อกรณีพระราชบัญญัติว่าด้วยเพศ มาตรา 377 ซึ่งถูกบัญญัติขึ้นภายใต้กฎอาณานิคมของอังกฤษที่ระบุว่า รักร่วมเพศเป็นอาชญากรรมนั้นถือเป็นการเลือกปฏิบัติและ “ขัดต่อศีลธรรมรัฐธรรมนูญ” แต่การเพิกถอนกฎหมายอย่างเป็นทางการยังอยู่ระหว่างการดำเนินการ

โทษประหารชีวิต

ตลอดทั้งปีที่ผ่านมา ไม่พบว่า มีการตัดสินประหารชีวิตเกิดขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ศาลพิพากษาตัดสินลงโทษจำคุกตลอดชีวิตแก่นักโทษอย่างน้อย 50 ราย

การเยี่ยม/รายงานของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนล

๘ คณะผู้แทนของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนล เดินทางไปอินเดียในเดือนกุมภาพันธ์/มีนาคม และ สิงหาคม/กันยายน

□ India: Dodging responsibility – Corporations,

governments and the Bhopal disaster (ASA 20/002/2009)

□ _ India: Open Letter to authorities to withdraw the clearance granted to Vedanta-Orissa Mining Corporation for bauxitemining project which could threaten Dongria Kondh indigenous communities at Niyamgiri (ASA 20/004/2009)

□ _ India: Authorities should avoid excessive use of force in West Bengal (ASA 20/006/2009)

□ _ India: Revoke preventive detention of human rights defender in Manipur (ASA 20/019/2009)

อินโดนีเซีย

สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

ประมุขแห่งรัฐและหัวหน้าฝ่ายบริหาร
โทษประหารชีวิต

ประชากร

อายุขัยเฉลี่ย

อัตราการตายของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี (ชาย/หญิง)

อัตราการรู้หนังสือของผู้ใหญ่

ซูซีโล บัมบัง ยูไดโยโน
ยังใช้อายุ

230 ล้านคน

70.5 ปี

37/27 ต่อ 1,000

ร้อยละ 92

มีการประท้วงอย่างรุนแรงตลอดทั้งปีในปาปัว และประชากรของที่นั่นยังเผชิญกับข้อกำหนดอันเคร่งครัดต่อเสรีภาพในการแสดงออก และชุมนุม มีรายงานว่า ตำรวจทรมานและปฏิบัติอย่างเลวร้ายอื่น ๆ รวมทั้งใช้กำลังโดยไม่จำเป็นหรือเกินกว่าเหตุซึ่งบางครั้งนำไปสู่การเสียชีวิตโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หัวหมู่เกาะ ระบบยุติธรรมทางอาญายังคงไม่สามารถดำเนินการกับความคุ้มครองคุ้มครองละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและในอดีตได้

ในช่วงปีที่ผ่านมา ไม่มีใครต้องโทษประหารชีวิต อย่างไรก็ตาม กฎหมายท้องถิ่นฉบับใหม่ในอาเจะห์กลับอนุญาตให้ลงโทษด้วยการปาหินจนถึงแก่ความตายได้ การทำร้ายนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนยังคงมีให้เห็นอยู่ และมีนักโทษทางความคิดอย่างน้อย 114 คน กฎหมายสุขภาพฉบับใหม่จำกัดการเข้าถึง

การดูแลสุขภาพของแม่และเด็กอย่างเท่าเทียม

ภูมิหลัง

การเลือกตั้งรัฐสภามีขึ้นในเดือนเมษายน การเลือกตั้งประธานาธิบดีมีขึ้นในเดือนกรกฎาคม ประธานาธิบดีซูซีโล บัมบัง ยูไดโยโน (Susilo Bambang Yudhoyono) ได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีครั้งที่ 2 หลังจากที่อยู่ตำแหน่งครบวาระ การเลือกตั้งดำเนินไปโดยปราศจากเหตุการณ์ความรุนแรงใดๆ ยกเว้นในปาปัว (Papua)

- ในเดือนกรกฎาคม มีคนอย่างน้อย 9 คนเสียชีวิตจากการเหตุระเบิด

เสรีภาพในการแสดงออก

ประชาชนอย่างน้อย 114 คนถูกจับจากการแสดงทัศนะของพวกเขาอย่างสันติ ผู้ที่ถูกจับกุมส่วนใหญ่เป็นนักกิจกรรมทางเมืองแนวสันติซึ่งถูกตัดสินจำคุกในข้อหาชู้รชต้องห้ามสนับสนุนการประกาศเอกราชในมาลุกู (Maluku) หรือปาปัว

- ในเดือนมีนาคม บุค นาฮุมูรี (Buce Nahumury) ถูกตัดสินจำคุก 4 ปีจากการเข้าร่วมระบอบาคาเลเล (Kakalele) อย่างสันติใน จังหวัดอัมบอน มาลูกู (Ambon Maluku) ในเดือนมิถุนายน ปี 2550 ในระหว่างการระบอบ มีการคลี่ผืนธง “เบเน็งราชา” (Benang Raja) สัญลักษณ์การเคลื่อนไหวเพื่อเอกราชของมาลูกูใต้ต่อหน้าประธานาธิบดี นักระบอบาคาเลเลทั้ง 22 คนถูกตัดสินจำคุก ตั้งแต่ 7-20 ปี

นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนยังคงถูกข่มขู่และคุกคามอย่างต่อเนื่อง นักสิทธิมนุษยชนอย่างน้อย 7 คนถูกตั้งข้อหาหมิ่นประมาทซึ่งมีโทษจำคุกสูงสุดมากกว่า 5 ปี ภายใต้ประมวลกฎหมายอาญา การละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นในอดีตกับนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนส่วนใหญ่ เช่น การทรมาน การฆาตกรรม และการถูกบังคับให้สูญหายยังไม่ได้รับการแก้ไขและผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบต่อการกระทำดังกล่าวก็ไม่เคยถูกนำตัวเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

ถึงแม้ว่า จะมีผู้ต้องหาสองรายถูกลงโทษกรณีมีส่วนร่วมการฆาตกรรมนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนที่มีชื่อเสียง มูเนียร์ ซาอิด ทาลิบ (รู้จักกันในนามมูเนียร์) ข้อกล่าวหาที่เชื่อถือได้ระบุว่า ผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบต่อการฆาตกรรมเป็นนายทหารระดับสูง ยังคงลอยนวลต่อไป มูเนียร์ ซาอิด ทาลิบถูกวางยาพิษเมื่อวันที่ 7 กันยายนปี 2547

เสรีภาพทางศาสนา

ชนกลุ่มน้อยทางศาสนายังคงมีความเปราะบางต่อการถูกโจมตีอย่างรุนแรงจากกลุ่มที่มีใช้รัฐ และมักจะถูกละเมิดสิทธิ

นักศึกษาจากวิทยาลัยคริสเตียน เอสทีที เซเทีย (Christian STT Setia College) ยังคงไปเรียนและอาศัยอยู่ในที่พักชั่วคราว พวกเขาถูกอพยพออกจากโรงเรียนในพูโล (Pulo) หมู่บ้านป็นัง รันตี (Pinang Ranti) ตำบลมากัสซาร์ (Makassar) ในจาการ์ต้าตะวันออก ตามมาด้วยการปะทะอย่างรุนแรงของกลุ่มแนวร่วมพิทักษ์อิสลาม (Islamic Defenders Front) ในเดือนกรกฎาคม ปี 2551 นักศึกษาอย่างน้อย 17 คนอดอาหารประท้วงในเดือนตุลาคม เพราะพวกเขาเสี่ยง

ต่อการถูกบังคับไล่ที่ไปยังสถานที่แห่งใหม่ซึ่งเชื่อว่า แย่กว่าเดิม กระทั่งสิ้นปี นักศึกษาของเอสทีที เซเทียยังคงพำนักและเรียนในพื้นที่ชั่วคราวในจาการ์ต้า

ปาปัว

ความรุนแรงที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงระหว่างการเลือกตั้งรัฐสภาและประธานาธิบดี สร้างบรรยากาศของความกลัวและการข่มขู่คุกคาม มีรายงานหลายฉบับระบุว่า กองกำลังรักษาความมั่นคงใช้กำลังโดยไม่จำเป็นหรือเกินกว่าเหตุในช่วงของการเดินขบวนประท้วง และมีการทรมานและการปฏิบัติอย่างเลวร้ายอื่นๆ ระหว่างการจับกุม สอบสวนและควบคุมตัว ทั้งยังมีรายงานว่า กองกำลังความมั่นคงทำการสังหารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ข้อบังคับที่เข้มงวดถูกนำมาใช้เพื่อควบคุมสิทธิในการแสดงและชุมนุมโดยสันติ

วันที่ 6 เมษายน ตำรวจกราดยิงผู้ชุมนุมประท้วงในเมืองนาบิเร (Nabire) จังหวัดปาปัว มีผู้ได้รับบาดเจ็บอย่างน้อย 7 คนรวมทั้งนักเรียนอายุ 10 ปีซึ่งถูกยิงขณะเดินทางกลับจากโรงเรียน เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับบาดเจ็บเช่นกันจากลูกธนู ตำรวจทุบตีและปฏิบัติอย่างเลวร้ายอื่นๆ กับโมนิกา ซองโกนาอู (Monika Zonggonau) อะเบต โก เคอียา (Abet Nego Keiya) และนักเคลื่อนไหวทางการเมืองอีก 15 คนระหว่างและหลังการจับกุม วันที่ 9 เมษายน ร่างของอาเบต เนโก เคอียา ถูกพบที่หมู่บ้านวหาเรีย (Waharia village) อำเภอนาบิเร (Nabire)

นักโทษทางความคิดฟิลิป คาร์มา (Filep Karma) และยusak ปาเกจ (Yusak Package) ซึ่งถูกตัดสินจำคุกเป็นเวลา 15 และ 10 ปีตามลำดับยังคงอยู่ในเรือนจำ คนทั้งสองถูกดำเนินคดีในปี 2548 ฐานโบกธง “ดาวแห่งรุ่งอรุณ” (Morning Star flag)

ตำรวจ

การทรมานยังคงเป็นวิธีการที่ถูกใช้กันแพร่หลายระหว่างการจับกุม สอบสวน และคุมขัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้ต้องหาคดีอาญาที่มาจากชุมชนยากจน และชุมชนชายขอบ นักกิจกรรมทางการเมืองแนวสันติล้วนมีความเปราะบางต่อการถูกละเมิดสิทธิจากตำรวจ รวมทั้งการถูกใช้กำลังโดยไม่จำเป็นหรือใช้กำลังเกินกว่าเหตุ ซึ่งบางครั้งทำให้ถึงกับเสียชีวิต และถูกทรมาน

และการปฏิบัติอย่างเลวร้ายอื่นๆ และตำรวจไม่มีการดำเนินการใดๆ เพื่อคุ้มครองผู้ประท้วงและชนกลุ่มน้อยทางศาสนา

- ในเดือนมกราคม ชาวบ้านอย่างน้อย 75 คนจากหมู่บ้านซูลูก บองกาล (Suluk Bongkal village) จังหวัดเรียว (Riau province) ถูกกล่าวหาว่ามีความผิดฐานครอบครองที่ดินโดยผิดกฎหมาย ตำรวจจับกุมพวกเขาในเดือนธันวาคม ปี 2551 และบังคับไล่ที่พวกเขาออกไป ในเดือนสิงหาคมพวกเขาถูกตัดสินจำคุก 10 เดือนและถูกปรับเป็นเงิน 1 ล้านรูเปียอินโดนีเซีย จนสิ้นปี ชาวบ้านก็ยังไม่ได้รับเงินชดเชยหรือที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมในพื้นที่ที่ทดแทน

ในเดือนมกราคม ตำรวจออกกฎหมายใหม่ว่าด้วยการใช้กำลังในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ (เลขที่ 1/2551) ซึ่งส่วนใหญ่สอดคล้องกับหลักการพื้นฐานของสหประชาชาติว่าด้วยการใช้กำลังและอาวุธ (UN Basic Principles on the Use of Force and Firearms) ในเดือนมิถุนายน ตำรวจออกกฎหมายใหม่ว่าด้วยการปฏิบัติตามหลักการสิทธิมนุษยชน (เลขที่ 8/2551) อย่างไรก็ตาม กลไกความรับผิดชอบภายในและภายนอกในการรับมือกับการละเมิดโดยตำรวจยังคงขาดประสิทธิภาพ

ความคุ้มกัน

ความคุ้มกันต่อคดีการละเมิดมนุษยชนที่เกิดขึ้นมากมายในอดีต เช่นในอาเจะห์ ปาปัว ทิมอร์-เลสเต และพื้นที่อื่นๆ ยังคงดำเนินอยู่ รัฐบาลส่งเสริมความสมานฉันท์กับติมอร์-เลสเต แต่ในขณะเดียวกัน รัฐบาลไม่ได้ดำเนินการกระบวนการยุติธรรมต่ออาชญากรรมที่เกิดขึ้นในช่วงที่อินโดนีเซียยึดครองติมอร์ตะวันออก (2518-2542)

- ในเดือนสิงหาคม รัฐบาลแทรกแซงกระบวนการพิจารณาไต่สวนของศาลในติมอร์-เลสเตโดยกดดันให้รัฐบาลติมอร์-เลสเตปล่อยตัวมาร์ทีนัส เบเร (Martenus Bere) ผู้นำทางทหารพลเรือนซึ่งถูกฟ้องร้องดำเนินคดีฐานฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ พลเรือนและอาชญากรรมต่อมนุษยชาติในเมืองสุวัย (Suai) ในปี 2542 ในเดือนตุลาคม มาร์ทีนัส

เบเรได้รับอนุญาตให้เดินทางกลับอินโดนีเซียก่อนที่คดีของเขาจะถูกดำเนินการฟ้องร้องโดยศาลอิสระในการพิจารณาคดีที่เป็นธรรม

คนกว่า 300 คนที่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีโดยคณะกรรมการพิเศษแห่งสหประชาชาติเพื่ออาชญากรรมรุนแรงสำหรับอาชญากรรมต่อมนุษยชาติและอาชญากรรมประเภทอื่นๆ (UN Special Panels for Serious Crimes for Crimes against Humanity and Other Crimes) ยังคงลอยนวล และอยู่นอกขอบเขตที่ศาลและกฎหมายของติมอร์-เลสเตควบคุมไปถึงได้ เชื่อกันว่า ส่วนใหญ่ผู้คนเหล่านี้พำนักอยู่ในอินโดนีเซีย รัฐบาลปฏิเสธที่จะดำเนินการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ซึ่งถือว่ารัฐบาลไม่ได้เคารพหลักการของสหประชาชาติในการไต่สวนคดีพลเมืองของอินโดนีเซียในติมอร์-เลสเต

ในเดือนกันยายน คณะกรรมการพิเศษว่าด้วยการสูญหายของบุคคล ปี 2540-2541 แห่งสภาผู้แทนราษฎรผลักดันให้รัฐบาลจัดตั้งศาลสิทธิมนุษยชนเฉพาะกิจเพื่อไต่สวนคดีผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบต่อการบังคับให้สูญหาย คณะกรรมการพิเศษชุดนี้ยังได้เรียกร้องให้รัฐบาลให้สัตยาบันกับอนุสัญญาาระหว่างประเทศอนุสัญญาาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนให้ปลอดภัยจากการบังคับให้สูญหาย (International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance) อย่างไรก็ตาม รัฐบาลมิได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะภายในสิ้นปีนี้

โทษประหารชีวิต

ไม่มีรายงานเกี่ยวกับการประหารชีวิต อย่างไรก็ตาม มีประชาชนอย่างน้อย 117 คนถูกตัดสินลงโทษโทษประหารชีวิต ในเดือนกันยายน รัฐสภาภูมิภาคอาเจะห์มีมติผ่านประมวลกฎหมายอาญาอิสลามท้องถิ่นซึ่งอนุญาตให้มีการลงโทษโดยการขว้างหินใส่จนถึงแก่ชีวิตกรณีคืบขู่และอนุญาตให้มีการเขียนถึง 100 ครั้งสำหรับกรณีรักร่วมเพศ ถึงแม้ว่า ผู้ว่าการอาเจะห์ปฏิเสธที่จะลงนามในข้อบังคับที่ออกมาใหม่นี้ แต่กฎหมายก็มีผลบังคับใช้โดยอัตโนมัติในเดือนตุลาคม

สิทธิในสุขภาพอนามัย

อัตราการตายของมารดาายังมีสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน

ชุมชนยากจนและชนชายขอบ

ในเดือนกันยายน กฎหมายสุขภาพฉบับใหม่ได้รับการพิจารณาอนุมัติ สิ่งต่าง ๆ ที่ต่างไปจากประมวลกฎหมายอาญาคือ กฎหมายฉบับนี้อ่อนุญาตให้มีการทำแท้งได้ในบางกรณี เช่น หากการตั้งครรภ์นั้นเป็นอันตรายต่อมารดาหรือบุตร หรือหากการตั้งครรภ์เป็นผลมาจากถูกข่มขืนซึ่งส่งผลต่ออาการทางจิตที่เกิดขึ้นหลังเผชิญเหตุการณ์รุนแรงต่าง ๆ องค์การพัฒนาเอกชนท้องถิ่นวิจารณ์ว่า กฎหมายใหม่นี้ เลือกปฏิบัติต่อสตรีที่ยังไม่แต่งงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลเพศวินดีและอนามัยเจริญพันธุ์

การเยี่ยม/รายงานของแอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนล

๘ คณะผู้แทนของแอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนลเดินทางไปอินโดนีเซียในเดือนเมษายน มิถุนายน และกรกฎาคม

- Indonesia: Jailed for waving a flag – Prisoners of conscience in Maluku (ASA 21/008/2009)
- Unfinished business: Police accountability in Indonesia (ASA 21/013/2009)

ลาว

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ประมุขแห่งรัฐ

หัวหน้าฝ่ายบริหาร

โทษประหารชีวิต

ประชากร

อายุขัยเฉลี่ย

อัตราการตายของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี (ชาย/หญิง)

อัตราการรู้หนังสือของผู้ใหญ่

จุมมะลี ไชยะสอน

บัวสอน บุนผาวัน

ยกเลิกในทางปฏิบัติ

6.3 ล้านคน

64.6 ปี

68/61 ต่อ 1,000

ร้อยละ 72.7

ผู้ขอลี้ภัยชาวลาวเชื้อสายม้งประมาณ 4,500 คนถูกส่งกลับจากประเทศไทยไปลาว ทางลาวยังคงจำกัดเสรีภาพในการแสดงออก การชุมนุมและการสมาคมอย่างเข้มงวด ทั้งยังไม่อนุญาตให้มีสื่ออิสระ การขาดการเข้าถึงข้อมูลของคณะกรรมการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอิสระเป็นอุปสรรคต่อการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและการพัฒนาที่ดินใหม่นำไปสู่การบังคับใช้ลื้อ ซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐกล่าวหาว่า กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดินกลายเป็นปัญหาที่มีความกดดันมากที่สุดของประเทศ

ภูมิหลัง

วันที่ 25 กันยายน ลาวให้สัตยาบันในกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights)

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities) และอนุสัญญาต่อต้านการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่ (UN Convention against Corruption) คำตั้งรัฐบาลที่ให้มีการขึ้นทะเบียนสมาคมในประเทศมีผลบังคับใช้ในเดือนพฤศจิกายน ซึ่งจะเป็นการอนุญาตให้ภาคประชาชนสังคมนักจัดตั้งกลุ่มได้เป็นครั้งแรก

ภาวะทุพโภชนาการเรื้อรังยังมีสูง โดยครึ่งหนึ่งของเด็กชนบทอายุต่ำกว่า 5 ปี เป็นโรคขาดสารอาหารเรื้อรัง และมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในท้องที่ห่างไกลและในกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีเชื้อลาว-ไทย

ผู้ลี้ภัยและผู้ขอลี้ภัย

ในเดือนธันวาคม ทางกรไทยและลาวร่วมกันผลักดันคนลาวเชื้อสายม้งราว 4,500 ออกจากประเทศกลับไปยังลาว คนลาวเชื้อสายม้งซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่ชัดได้เดินทางมายังประเทศไทยเพื่อขอลี้ภัย แต่ไม่ได้รับ

โอกาสให้เข้าดำเนินการขอสถานภาพกับสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ หน่วยงานด้านผู้พลัดถิ่นขององค์กรสหประชาชาติ และถูกบังคับส่งตัวกลับ ชาวลาวเชื้อสายม้งที่ถูกส่งตัวกลับสองสามร้อยคนถูกจัดให้อยู่ในพื้นที่ที่ทางการจัดหาให้ รวมทั้งหมู่บ้านผาลัก (Phalak) ในอำเภอกะสี (Kasi) แต่ไม่สามารถระบุที่ตั้งและสภาพความเป็นอยู่ได้ ผู้สังเกตการณ์อิสระไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึงผู้อพยพกลับมาเหล่านี้ และไม่มีทรัพยากรเพียงพอที่จะรองรับการอพยพกลับครั้งมหาศาลนี้ได้

เสรีภาพในการแสดงออก

รัฐบาลควบคุมการเสวนาในประเด็นสาธารณะอย่างเคร่งครัดรวมทั้งในสื่อและอินเทอร์เน็ต

- 10 ปีหลังการจำคุก นักกิจกรรมเรียกร้องประชาธิปไตยที่รอดชีวิต 3 คนจากเหตุการณ์ที่เรียกว่าการประท้วงเดือนตุลาคมยังคงถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำจังหวัดสามเข (Samkhe) ถึงแม้ว่าพวกเขาจะมีกำหนดพ้นโทษในวันที่ 25 ตุลาคมก็ตาม ทางกรกล่าวไว้ว่า ทั้งสามคนนี้ได้รับโทษจำคุก 20 ปี
- วันที่ 2 พฤศจิกายน กองกำลังรักษาความมั่นคงจับตัวชาวนาและคนอื่นๆ ประมาณ 300 คนที่วางแผนจะประท้วงกรณีสูญเสียที่ดินและไม่ได้รับการสนับสนุนด้านเศรษฐกิจและสังคม ทั้งหมดถูกปล่อยตัวออกมา ยกเว้นอีก 9 คนซึ่งไม่รู้ว่าจะอยู่ที่ไหนและมีชะตากรรมเช่นไร

โทษประหารชีวิต

การพักโทษประหารชีวิตในทางปฏิบัติยังคงมีอยู่และไม่มีรายงานว่ามีกรณีประหารชีวิตเกิดขึ้น

อย่างไรก็ตาม มีการเก็บรักษาความลับอย่างเข้มงวดในกรณีการใช้โทษประหารชีวิต

- หญิงชาวอังกฤษถูกจับในปี 2551 ด้วยข้อสงสัยว่า ค้ายาเสพติดและถูกพิพากษาลงโทษประหารชีวิต หลังการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรม ศาลเวียงจันทน์พิพากษาให้เธอจำคุกตลอดชีวิตตามเงื่อนไขของกฎหมายภายในประเทศหลังจากที่พบว่า เธอตั้งครรภ์ ต่อมา เธอถูกส่งตัวไปรับโทษที่ประเทศอังกฤษ

สภาพเรือนจำ

ถึงแม้ว่ารัฐบาลพยายามควบคุมความลับอย่างเข้มงวด รายงานได้เปิดเผยให้เห็นสภาพอันแร้นแค้นในเรือนจำลาวและศูนย์กักกันของตำรวจ ไม่มีอาหารและน้ำสะอาด เจ้าหน้าที่เรือนจำทุบตีนักโทษเพื่อเป็นการลงโทษและมีการใช้ตรวนไม้กับนักโทษบางคน

เสรีภาพทางศาสนา

รายงานหลายฉบับจากจังหวัดสะหวันนะเขต (Savannaketh) และสาร์วัน (Saravan) กล่าวถึงเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นพยายามบังคับชาวคริสต์เดินให้ยกเลิกความเชื่อของพวกเขา การสอบสวน การขู่เอาชีวิตและการคุกคามเป็นวิธีการที่ถูกระบุไว้ในรายงาน และยังปรากฏว่า ผู้ที่เพิ่งเปลี่ยนไปนับถือศาสนาคริสต์จะเป็นตกเป็นเป้าโดยเฉพาะ

รายงานของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

_ Laos: Submission to the UN Universal Periodic Review (ASA 26/003/2009)

_ Laos: Peaceful protesters must be released immediately (ASA 26/004/2009)

มาเลเซีย

มาเลเซีย

ประมุขแห่งรัฐ

หัวหน้าฝ่ายบริหาร

โทษประหารชีวิต

ประชากร

อายุขัยเฉลี่ย

อัตราการตายของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี (ชาย/หญิง)

อัตราการรู้หนังสือของผู้ใหญ่

สมเด็จพระราชาธิบดีสุลต่าน มีซัน ไชนัล อาบิดิน

นาจิบ ตุน ราซัค (แทนอับดุลลาห์ อามัด บาดาวีในเดือนเมษายน)

ยังใช้อยู่

27.5 ล้านคน

74.1 ปี

12/10 ต่อ 1,000

ร้อยละ 91.9

เสรีภาพในการแสดงออกถูกจำกัด บล็อกเกอร์ถูกดำเนินคดีและผู้เดินขบวนประท้วงอย่างสงบมักจะถูกจับกุม อย่างน้อยมีคน 2 คนเสียชีวิตระหว่างการควบคุมตัวของตำรวจ แรงงานอพยพ ผู้ลี้ภัยและผู้ขอลี้ภัยถูกจับกักขัง และถูกปฏิบัติอย่างเลวร้ายในสถานกักกัน มาเลเซียปฏิเสธข้อเสนอแนะภายใต้กระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UN Universal Periodic Review, UPR) เพื่อรับประกันสิทธิการชุมนุมอย่างสันติ และเพื่อให้สัตยาบันอนุสัญญาว่าด้วยผู้ลี้ภัย (UN Refugee Convention) และอนุสัญญาสหว่าด้วยแรงงานผู้อพยพ (UN Migrant Workers Convention)

ภูมิหลัง

นาจิบ ตุน ราซัค (Najib Tun Razak) ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรีในเดือนเมษายน หลังจากสมาชิกพรรคลาออก 3 ราย ความตึงเครียดทางการเมืองเพิ่มขึ้นในรัฐเปรัก (Perak state) ซึ่งตั้งอยู่ทางตอนเหนือของเมืองหลวงกัวลาลัมเปอร์ (Kuala Lumpur) และเคยถูกควบคุมโดยพรรคฝ่ายค้านพรรคพันธมิตรประชาชน (People's Alliance, PA) หลังการประชุมกับนายกรัฐมนตรีสุลต่านแห่งประสังข์ให้มุขมนตรีแห่งรัฐจากพรรคพันธมิตรประชาชนลาออกในเดือนกุมภาพันธ์ ระหว่างการประชุมสมัชชารัฐในเดือนพฤษภาคม ขณะที่ผู้แทนรัฐบาลแนวร่วมแห่งชาติ (National Front) แชมป์รับอับดุล คาคีร์ (Zambry Abdul Kadir) ถูกคาดหวังว่าจะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นมุขมนตรีแห่งรัฐ โฆษกพรรคฝ่ายค้าน ว. ศิวะกุมาร (V. Sivakumar) กลับถูกบังคับ

ให้ออกจากการประชุมโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ การจับกุมช่วงสั้นๆ เกิดขึ้นอีกหลายสิบครั้งก่อนและหลังการประชุมสมัชชา

เสรีภาพในการแสดงออก

เสรีภาพในการแสดงออกถูกบั่นทอนอย่างรุนแรง พร้อมกับที่ทางการบังคับใช้กฎหมายต่างๆ รวมทั้งกฎหมายว่าด้วยการสื่อสารและมัลติมีเดีย ปี 2541 (Communication and Multimedia Act 1998, CMA) เพื่อจัดการกับความเห็นเชิงวิพากษ์

- ช่องทางข่าวเสรี มาเลเซียกินี (Malaysiakini) รายงานและเผยแพร่วิดีโอ 2 เรื่องเกี่ยวกับการประท้วงที่เกิดขึ้นในเดือนสิงหาคมโดยชาวมุสลิมที่ต่อต้านการย้ายวัดอินดูมายังละแวกบ้านของพวกเขา หน่วยงานควบคุมอินเทอร์เน็ตของรัฐบาลสั่งให้มาเลเซียกินีถอดเอาวิดีโอที่ออกทั้งหมดว่าจะดำเนินคดีกับพวกเขาภายใต้กฎหมายว่าด้วยการสื่อสารและมัลติมีเดีย ปี 2541 ด้วยข้อหาหลงเนื้อหาไม่เหมาะสม แต่ก็ยังไม่มีการตั้งข้อกล่าวหาใดๆ
- หลังจากการปราบปรามบล็อกเกอร์ในเดือนมีนาคม บล็อกเกอร์ 8 คนถูกจำคุกและเสียค่าปรับหลังจากถูกจับกุมในข้อหาภายใต้กฎหมายว่าด้วยการสื่อสารฯ ปี 2541 จากการลงข้อความแสดงความคิดเห็นเชิงวิพากษ์เกี่ยวกับสุลต่านแห่งเปรักท่ามกลางวิกฤติการณ์ทางการเมืองของรัฐ สมาชิกรัฐสภาฝ่ายค้านการ์ปาล ซิงห์ (Parkal Singh) ถูกตั้งข้อหาภายใต้พระราชบัญญัติว่า

ด้วยการก่อความไม่สงบ (Sedition Act) จาก การขู่ที่จะฟ้องศาลท่าน โดยอ้างว่าศาลท่านฝ่าฝืน รัฐธรรมนูญแห่งรัฐ บล็อกเกอร์คนหนึ่งยอมรับ ผิดในคดีที่ยังไม่มีการตัดสิน ทั้งหมดถูกปล่อยตัว จากการประกันตัว

- โมฮัมมัด อาสรี ไชนูล อะบิดีน (Mohamad Asri Zainul Abidin) ผู้นำทางศาสนาถูกตั้งข้อกล่าวหาในเดือนพฤศจิกายนภายใต้กฎหมายบริหาร อิสลามแห่งเซลังงอร์ (Selangor Islamic Administration Enactment) กรณีที่จัดงาน ปาฐกถาทางศาสนาโดยไม่ได้รับอนุญาตจาก ทางการ การพิจารณาไต่สวนคดีของเขายังไม่มี ความคืบหน้า ขณะที่เขาได้รับการประกันตัวเป็น อิสระ หากได้รับการพิสูจน์ว่าผิดจริง เขาจะถูกจำคุกเป็นเวลา 2 ปีและ/หรือปรับสูงถึง 3,000 ริงกิต มาเลเซีย (873 ดอลลาร์สหรัฐ)
- ในเดือนตุลาคม รายงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หลายฉบับกล่าวโทษกลุ่ม Sisters in Islam องค์การด้านสิทธิสตรีหลังจากที่พวกเธอวิพากษ์ วิจัยกรณีการเซ็นด้วยหวายซึ่งเป็นการลงโทษของ ชาวมุสลิม ผู้นำองค์กร 2 คนถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจ สอบสวนภายใต้ พระราชบัญญัติว่าด้วยการปลุก ระดมต่อต้านรัฐบาล (Sedition Act)

การจับกุมและคุมขังโดยพลการ

ในความพยายามที่จะปราบปรามผู้มีความเห็นต่าง ทางกรจับกุมผู้ประท้วงอย่างสันติหลายร้อยคน และ กักขังพวกเขาจนถึง 24 ชั่วโมง นักโทษทางความคิด ซึ่งเป็นผู้นำของกองกำลังปฏิบัติการเพื่อสิทธิชาวฮินดู (Hindu Rights Action Force, HINDRAF) 5 รายที่ถูก กักขังภายใต้พระราชบัญญัติความมั่นคงภายใน (Internal Security Act, ISA) ได้รับการปล่อยตัว นักโทษอีก 10 คนที่ถูกกักขังภายใต้พระราชบัญญัติ ฉบับเดียวกันนี้ได้รับการปล่อยตัวเช่นเดียวกัน มี รายงานว่า ประชาชนอีก 9 คนยังถูกคุมขังอยู่ภายใต้ พระราชบัญญัติความมั่นคงภายในนี้

- หว่อง ชิน ฮวด (Wong Chin Huat) ถูกจับกุมใน เดือนพฤษภาคมภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยการ ปลุกระดมต่อต้านรัฐบาล หลังการประท้วง

ต่อต้านรัฐบาลต่อกรณีวิกฤติรัฐประเระ ในเดือน เดียวกัน โมฮัมหมัด ซาบูร์ (Mohamad Sabur) รองประธานพรรคฝ่ายค้าน อิสลามมาเลย์ (Pan-Malaysian Islamic Party, PAS) และคนอื่น ๆ อีกอย่างน้อย 14 คนถูกจับโทษฐานเข้าร่วม หรือวางแผนการประท้วงกรณีวิกฤติรัฐประเระ ต่อ มา นายความ 5 คนซึ่งว่าความให้กับคนทั้ง 14 คนนี้ถูกจับ พวกเขาถูกปล่อยตัวหลังถูกคุมขัง หนึ่งคืน

- ในเดือนสิงหาคม ประชาชนเกือบ 600 คนถูก จับกุมเป็นเวลาสั้นๆ หลังการรณรงค์ต่อต้าน พระราชบัญญัติความมั่นคงภายใน มีคน 6 คนถูกกักตัวข้ามคืน รวมทั้งรองประธานพรรค พันธมิตรประชาชนศิวิลระสา ราซือเอห์ (PA Vice-President Sivarasa Rasiah)
- ในเดือนกันยายน สมาชิกของกองกำลังปฏิบัติการ เพื่อสิทธิชาวฮินดู 16 คนรวมทั้งอดีตผู้ต้องขัง ภายใต้พระราชบัญญัติความมั่นคงภายใน พี. อุช ยาคุมาร์ (P. Uthayakumar) ถูกคุมตัวในเวลา เพียงสั้นๆ ขณะที่พยายามถือเทียนประท้วงใน กรุงกัวลาลัมเปอร์

การเสียชีวิตระหว่างการควบคุมตัว

- มีการค้นพบหลักฐานการทรมานมากมายตามตัว ของคู่กัน อนันธาน (Kugan Ananthan) ซึ่ง เสียชีวิตระหว่างการควบคุมตัว ในเดือนตุลาคม เจ้าหน้าที่ตำรวจนายหนึ่งถูกตั้งข้อกล่าวหาว่า เป็นสาเหตุของการทำร้ายร่างกายอย่างทารุณ
- ในเดือนกรกฎาคม โติ๊ะ เบง ฮ็อค (Teoh Beng Hock) เลขาธิการผู้นำพรรคฝ่ายค้านเสียชีวิตหลัง จากตกลงมาจากชั้นบนของสำนักงานใหญ่คณะ กรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งมาเลเซีย (the Malaysian Anti-Corruption Commission) ในเซลังงอร์ ซึ่งในตอนเย็นก่อนนั้น เจ้าหน้าที่ ตำรวจนำเขามาสอบสวนในฐานะที่เป็นพยาน ในการสืบสวนกรณีรัฐบาลใช้เงินกองทุนรัฐโดย มิชอบ การไต่สวนคดีมีกรณีนี้ยังคงดำเนินการอยู่

ความรุนแรงต่อสตรีและเด็กหญิง

รายงานการละเมิดทางเพศ รวมทั้งการข่มขืนผู้หญิงและเด็กหญิงชาวปีนัง (Penan) ในหมู่บ้านบารัม (Baram) รัฐซาราวัก (Sarawak) โดยคนงานบริษัททำไม้เป็นพื้มาของการตีพิมพ์รายงานในเดือนกันยายน โดยคณะทำงานเฉพาะกิจของรัฐเพื่อสืบสวนกรณีดังกล่าว รายงานยืนยันว่า ผู้หญิงและเด็กหญิงที่มีอายุเพียง 10 ขวบถูกข่มขืนโดยพนักงานบริษัททำไม้ อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิเสธการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของพนักงานบริษัทต่อกรณีข่มขืน ดังนั้น ตำรวจจึงยุติการสืบสวนต่อ

ความทารุณ ไร่มนุษยธรรมและการทำโทษที่ไม่เคารพศักดิ์ศรี

ประชาชนยังคงถูกเขียนจากการกระทำผิดกรณีต่างๆ

- ในเดือนพฤษภาคม รัฐบาลประกาศว่า ตั้งแต่ปี 2545 รัฐบาลได้ลงโทษโดยการเขียนผู้อพยพจำนวน 47,914 คนโทษฐานทำผิดกฎหมายการเข้าเมือง เฉพาะในปี 2551 มีผู้ถูกเขียนถึง 34,923 คน
- ในเดือนกรกฎาคม ศาลสูงซาโรหะห์ในรัฐปะหัง (Pahang) พิพากษาคัดสินให้เขียนนาร์ติกา เดวี (Kartina Devi) 6 ครั้งและปรับโทษฐานตีแม่แอลกอฮอล์ ในเดือนกันยายน นาซารุดิน กามา รุดดิน (Nazarudin Kamar) ถูกพิพากษาให้ถูกเขียน 6 ครั้งและจำคุก 1 ปีโทษฐานตีแม่แอลกอฮอล์ โมฮัมมัด ซาห์ริน (Mohamad Shahrin) และนาเดียห์ ฮัสซัน (Nadiyah Hussin) ถูกพิพากษาโดยศาลอิสลามรัฐเซลังงอร์ให้ถูกเขียน 6 ครั้งโทษฐานที่พยายามมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส ผู้ที่ถูกลงโทษทั้งหมดนี้เป็นชาวมุสลิม

ผู้ลี้ภัยและผู้อพยพ

ผู้อพยพ รวมทั้งผู้ลี้ภัยและผู้ลี้ภัย มักจะถูกจับกุมและถูกคุมขังเป็นเวลานาน

บุคคลเหล่านี้มักถูกจับกุมและกักกันตัวเป็นระยะเวลานาน รัฐบาลไม่ได้แยกความแตกต่างระหว่างผู้อพยพ ผู้ลี้ภัยและผู้ลี้ภัย จนถึงเดือนพฤษภาคม สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติหน่วยงานด้านผู้ลี้ภัยขององค์การสหประชาชาติ ได้ขึ้นทะเบียนบุคคลในความดูแล (people of concern) จำนวน 49,000 คน ร้อยละ 89 มาจากพม่า และมีผู้ลี้ภัยอีกประมาณ 45,000 คนที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียน

ศูนย์กักกันตัวยังคงมีสภาพต่ำกว่ามาตรฐานสากลยิ่งนัก มีรายงานเกี่ยวกับอาหารที่ไม่เพียงพอ โภชนาการต่ำ สุขอนามัยที่เลวร้าย และการละเมิดทางกายภาพ

- ในเดือนพฤษภาคม นักโทษจากพม่า 2 คน เสียชีวิตด้วยโรคฉี่หนู ซึ่งเป็นการติดเชื้อแบคทีเรียที่มีสาเหตุมาจากการสัมผัสน้ำที่ปนเปื้อนน้ำบัสสวะสัตว์ ที่สถานกักกัน Juru Immigration Depot เดือนสิงหาคม ผู้ต้องขังที่สถานกักกัน KLIA Immigration Depot เสียชีวิตหลังจากติดเชื้อโรคไข้หวัดนก H1N1 ส่วนผู้ต้องขังคนอื่นๆ ถูกส่งเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลด้วยสาเหตุของโรคร้ายแรงทั้งสองนี้

โทษประหารชีวิต

อย่างน้อยที่สุด ศาลสูงพิพากษาลงโทษประหารชีวิตนักโทษ 68 รายขณะที่ยังไม่ทราบจำนวนผู้ถูกประหารชีวิตแน่ชัด มาเลเซียไม่สนับสนุนกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติที่เสนอให้มีการพักโทษประหารชีวิตหรือยกเลิกเสีย ทั้งยังไม่เปิดเผยจำนวนครั้งที่ดำเนินการประหารอีกด้วย

การเยี่ยม/รายงานของแอมเนสตี

อินเตอร์เนชันแนล

☑ คณะผู้แทนของแอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลเดินทางไปมาเลเซียในเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม

☐ Malaysia: End caning as a punishment for all offences (ASA 28/006/2009)

พม่า

สหภาพพม่า

ประมุขแห่งรัฐ

หัวหน้าฝ่ายบริหาร

โทษประหารชีวิต

ประชากร

อายุขัยเฉลี่ย

อัตราการตายของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี (ชาย/หญิง)

อัตราการรู้หนังสือของผู้ใหญ่

พลเอกอาวุโส ตาน ฉ่วย

พลเอก เต็งเส่ง

ยกเลิกในทางปฏิบัติ

50 ล้านคน

61.2 ปี

1020/102 ต่อ 1,000

ร้อยละ 89.9

นักโทษการเมืองเกือบ 2,200 คนยังอยู่ในห้องขัง ส่วนใหญ่ถูกคุมขังอยู่ในสภาพเลวร้ายและนักโทษจำนวนมากเผชิญความทุกข์ทรมานกับสุขภาพกายและจิตที่ย่ำแย่ทางการจับนางออง ซาน ซู จี เลขานุการพรรคสันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย (National League for Democracy: NLD) พรรคฝ่ายค้านหลัก และสั่งกักบริเวณเธอต่ออีก 18 เดือน การต่อสู้ทิวความเข้มข้นขึ้นระหว่างทหารและพันธมิตรกองกำลังติดอาวุธชนกลุ่มน้อยชาวกะเหรี่ยง กับกลุ่มต่อต้านติดอาวุธกองทัพปลดปล่อยแห่งชาติกะเหรี่ยง (Karen National Liberation Army: KNLA) การสู้รบนี้มาพร้อมกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรงและทำให้คนนับพันต้องลี้ภัยไปยังประเทศเพื่อนบ้านอย่างประเทศไทย ทางการยังคงพุ่งเป้าไปที่นักเคลื่อนไหวชนกลุ่มน้อยที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านในหลายรูปแบบต่อนโยบาย การปฏิบัติงาน และโครงการต่างๆ ของรัฐบาล

ภูมิหลัง

ในเดือนสิงหาคม นางออง ซาน ซู จี ได้รับอนุญาตให้พบกับวุฒิสมาชิกของสหรัฐอเมริกา และเดือนตุลาคม เธอได้พบกับเจ้าหน้าที่ประสานงานรัฐบาลของเธอเป็นครั้งแรกนับตั้งแต่เดือนมกราคม 2551 ทั้งนี้ ในเดือนพฤศจิกายน เธอพบกับคณะผู้แทนระดับสูงจากสหรัฐอเมริกา

ในเดือนเมษายน สภาสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ

(State Peace and Development Council: SPDC รัฐบาลทหาร) เสนอให้กลุ่มติดอาวุธที่เป็นชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ตกลงหยุดยิงกับรัฐบาลและทำหน้าที่เป็นกองกำลังคุ้มกันตามแนวชายแดนภายใต้การบัญชาการของ SPDC เพื่อเตรียมการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นในปี 2553 ซึ่งนับเป็นการเลือกตั้งครั้งแรกนับตั้งแต่ปี 2533 ซึ่งการเจรจาและการต่อสู้กับกลุ่มติดอาวุธเหล่านั้นยังคงดำเนินไปตลอดทั้งปี จนถึงสิ้นปี มีเพียง 9 กลุ่มเท่านั้นที่ยอมรับข้อเสนองาน เหตุผลที่กลุ่มติดอาวุธส่วนใหญ่ปฏิเสธคือ กลัวที่จะสูญเสียดินแดนหรืออำนาจการควบคุม

การบรรเทาทุกข์ การฟื้นฟูและการพัฒนาหลังเหตุการณ์ภัยพิบัติพายุไซโคลนนาร์กีส ปี 2551 ยังคงดำเนินต่อไปในขณะที่ในรัฐชิน (Chin) และยะไข่ (Rakhine) เกิดการขาดแคลนอาหารอย่างหนัก พม่าเริ่มสร้างรั้วกั้นพรมแดนกับบังคลาเทศ ซึ่งทำให้ความตึงเครียดระหว่างสองประเทศเพิ่มขึ้น ประชาคมระหว่างประเทศแสดงความห่วงใยว่า รัฐบาลพม่าอาจแสวงหาสมรรถนะด้านนิวเคลียร์

นักโทษการเมือง

ถึงแม้ว่า รัฐบาลจะปล่อยนักโทษกว่า 13,000 คนในเดือนกุมภาพันธ์และกันยายน แต่ในจำนวนนี้มีนักโทษการเมืองซึ่งเป็นที่รู้จักเพียง 158 คนเท่านั้น รวมทั้งนักโทษทางความคิด 5 คน คือ มา ซิน ซิน เลห์ (Ma Khin Khin Leh) อู ซอว์ เนง เนง (U Saw Naing Naing) อู ซู ฮั่น (U Soe Han) โก อัง ตุน (Ko Aung Tun) และ เคง ควง ซาน (Khaing Kaung San) พวกเขาเหล่านี้ถูกจำคุกนานประมาณ 10 ปี มีประชาชน

อย่างน้อย 50 คนถูกจับกุมระหว่างการปล่อยตัว นักโทษในเดือนกันยายนและในช่วงสิ้นปี ขณะนี้ยังมี นักโทษการเมืองที่ถูกคุมขังอยู่เกือบ 2,200 คน

- ในเดือนมกราคม ศาลพิพากษาคดีสินใจจำคุก โบ มิน ยู โค (Bo Min Yu Ko, Phyo Gyi - โฟยี) สมาชิกสหภาพนักศึกษาแห่งสหพันธ์พม่า (Burma Federation of Students Union) เป็นเวลา 104 ปีด้วยข้อกล่าวหาต่างหลากหลาย ข้อหา รวมทั้งความผิดอีก 6 คดีภายใต้กฎหมาย คนเข้าเมือง (Immigration Act)
- ในเดือนพฤษภาคม หลังจากที่ชายชาวอเมริกัน ไม่ทราบชื่อเข้าไปในบ้านพักของออง ซาน ซู จี ทางกรจับเธอข้อหาละเมิดข้อบังคับของการ กักขังในบ้านพักซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่ ปี 2546 หลังการพิจารณาคดีที่เปิดเผยบางส่วนในเรื่องจำ อินแสง กรุงย่างกุ้ง เธอถูกพิพากษาคดีสินใจให้รับ โทษใช้แรงงานอย่างหนักเป็นเวลา 3 ปี แต่โทษ ถูกลดลงซึ่งเป็นการเพิ่มระยะเวลาการกักตัวใน บ้านพักอีก 18 เดือน
- ในเดือนกันยายน ทางกรกักตัว ชีเยว ซอร์ ลวิน (Kyaw Zaw Lwin – หรือ นี นี ออง Nyi Nyi Aung) ชายชาวพม่าที่เป็นพลเมืองของสหรัฐอเมริกา เมื่อเขาเดินทางมาถึงพม่าเพื่อเยี่ยมครอบครัว ซึ่ง สมาชิก 4 คนเป็นนักโทษทางความคิด ในระหว่างการควบคุมตัว เจ้าหน้าที่ผู้คุมทรมานชีเยว ซอร์ ลวินและปฏิเสธที่จะให้เขาได้รับการรักษา พยาบาล ในเดือนตุลาคม เขาถูกพิจารณาคดี ข้อโกงและปลอมแปลงเอกสาร ทางกรประกาศ ต่อสาธารณะว่า ชีเยว ซอร์ ลวินอาจถูกตัดสิน ประหารชีวิตหากมีความผิดจริง

สภาพเรือนจำ

ทางการยังคงส่งและแยกนักโทษการเมืองออกไป ให้ไกลจากครอบครัวและมิตรสหายของพวกเขา แม้จะแจ้งกับทางคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่ง สหประชาชาติ (UN Human Rights Council) ในเดือน มีนาคมว่า มีการเยี่ยมนักโทษและนักโทษได้รับการ ดูแลทางสุขภาพที่เพียงพอ นักโทษการเมืองอย่างน้อย 220 คน ถูกย้ายไปสถานกักขังที่ห่างไกลตั้งแต่เดือน

พฤศจิกายน 2551 ทำให้ครอบครัวมีความยากลำบาก ในการจะให้ความช่วยเหลือที่จำเป็นได้ สภาพเรือนจำ ยังคงย่ำแย่อย่างที่สุด รวมทั้งการไม่มีอาหาร น้ำ และ การรักษาพยาบาลที่เพียงพอ และทางการมักจะขัง เดี่ยวนักโทษการเมืองเสมอ

- ในเดือนมีนาคม ฮลา เมียว เนือง (Hla Myo Naung) นักเคลื่อนไหวถูกจองจำในคุกที่ห่าง ไปจากบ้านของเขาถึง 1,500 กิโลเมตร เขาอยู่ใน สภาพที่อันตรายซึ่งทำให้เกือบสูญเสียการ มองเห็น เขาตาบอดไปแล้วหนึ่งข้างหลังจาก ถูกปฏิเสธไม่ให้เข้ารับการรักษาทางการแพทย์ เฉพาะทาง
- ต้นเดือนมีนาคม โค ตัย ชีเยว (Ko Htay Kywe) ผู้นำนักศึกษาถูกคุมตัวออกไปไกลจากครอบครัว ของเขากว่า 1,100 กิโลเมตร เขาถูกขังมิให้มีการ ติดต่อกับภายนอกและถูกแยกให้ขังเดี่ยว เจ้าหน้าที่ทัศนสถานข่มขู่นักโทษคนอื่นว่า พวกเขา จะได้รับโทษอย่างรุนแรงหากมาคุยกับ โค ตัย ชีเยว
- ในเดือนมีนาคม ซู ซู นเว (Su Su Nway) นักรณรงค์ของ NLD ป่วยต้องรักษาตัวในเรือนจำ ที่อยู่ห่างจากบ้านของเธอกว่า 1,000 กิโลเมตร เจ้าหน้าที่ทัศนสถานให้การรักษาทางจิตแก่เธอ ซึ่งยิ่งทำให้สภาพของเธอแย่ลงไปอีก เธอถูก แยกให้ขังเดี่ยวเป็นระยะๆ เพื่อเป็นการลงโทษต่อ ความผิดหลายคดีและถูกปฏิเสธไม่ให้ครอบครัว มาเยี่ยม
- ในเดือนพฤษภาคม ซาร์กันาร์ (Zarganar) นักแสดงตลกและนักเคลื่อนไหวซึ่งถูกคุมตัว ไกลออกไปจากบ้านของเขาถึง 1,400 กิโลเมตร ต้องการการดูแลทางการแพทย์อย่างเร่งด่วน อันเนื่องมาจากปัญหาสุขภาพหลายประการ รวมทั้งโรคหัวใจโต เขาหมดสติในเดือนเมษายน และถูกนำส่งโรงพยาบาล 10 วันหลังจากนั้น จากการไปเยี่ยมที่เรือนจำ Myitkyina ในวันที่ 7 ธันวาคม น้องสะใภ้ของเขายืนยันว่า เขาทน ทรมานกับอาการคันจากโรคผิวหนังอย่างรุนแรง

การพุ่งเป้าไปที่ชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์

รัฐบาลยังคงพุ่งเป้าไปที่นักเคลื่อนไหวซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ที่ทำการรณรงค์ประเด็นทางการเมือง สิ่งแวดล้อม และ/หรือศาสนา และที่ให้การหรืออ้างว่าสนับสนุนกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมืองของชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์และกลุ่มติดอาวุธ

- ในเดือนมกราคม ทางกรจับ ทูบตีและจำคุกหญิงและชายชายะโซอย่างน้อย 19 คนข้อหาครอบครองเอกสารด้านสิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตย และเอกสารสำหรับเตรียมจัดตั้งองค์กรทางการเมือง พวกเขาถูกตัดสินจำคุกเป็นเวลา 5 ถึง 7 ปี
- ในเดือนมกราคม ทหารทูบตีผู้หญิงชาวไทใหญ่หลายครั้งหลังจากที่กล่าวหาว่าเธอให้ข่าวสารแก่กองกำลังชาวไทใหญ่และเป็นผู้นำทางให้พวกเขา
- ในเดือนกุมภาพันธ์ ตำรวจจับกุมเยาวชนชาวคะฉิ่น 2 คนในข้อหาเข้าเว็บไซต์ต้องห้ามเกี่ยวกับพม่า
- ในเดือนมีนาคมและต้นเดือนเมษายน ทางกรจับตาดูกลุ่มหยุดยิง พรรครัฐมอญใหม่ (New-Mon State Party: NMSP) มากขึ้น และ บ่อยครั้งมีการสอบถามเกี่ยวกับการติดต่อกับสื่อ
- ในเดือนมิถุนายน ทางกรรัฐยะไข่จับกุม โซ โซ (Soe Soe) ในข้อหาติดต่อกับกลุ่มต่อต้านที่อยู่นอกประเทศและพิพากษาจำคุกเธอเป็นเวลา 6 ปี

ในรัฐยะไข่ การสังหารชนกลุ่มน้อยชาวโรฮิงญาอย่างเป็นระบบยังมีได้ลดน้อยลงเลย ส่งผลให้ชาวโรฮิงญานับพันหนีไปยังบังคลาเทศ ไทยหรือมาเลเซียโดยทางเรือ ในเดือนมกราคม ทหารเรือพม่าสกัดเรือลำหนึ่งซึ่งเพิ่งออกจากพม่า และควบคุมชาวโรฮิงญา 78 คนไว้บนเรือนาน 6 วัน ทั้งยังทุบตีพวกเขาอย่างรุนแรงก่อนที่จะส่งกลับทะเล ในเดือนเมษายน การประชุมระดับภูมิภาค กระบวนการบาห์ตี (Bali Process) รัฐบาลประกาศต่อสาธารณะโดยปฏิเสธการยอมรับว่าชาวโรฮิงญาเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศหรือในฐานะเป็นพลเมืองของพม่า

การจับกุมและการคุมขังในช่วงไซโคลนนาร์กิส

มีอาสาสมัครอย่างน้อย 29 คนซึ่งช่วยงานบรรเทาทุกข์หลังจากไซโคลนนาร์กิสถล่มพม่าในเดือนพฤษภาคม 2551 ที่ยังคงถูกคุมขังในข้อหาทำกิจกรรมซึ่งทางการเห็นว่า เกี่ยวข้องกับการเมือง อย่างน้อยอาสาสมัครเหล่านี้ไม่น้อยกว่า 18 คนถูกตัดสินให้จำคุกเป็นเวลา 10 ถึง 35 ปี

- ในเดือนตุลาคม ทางกรจับกุมประชาชนอย่างน้อย 10 คนในข้อหาจับบริจาคลังของหรือปัจจัยบรรเทาทุกข์จากต่างประเทศ อย่างน้อย 5 คน เป็นสมาชิกขององค์กรท้องถิ่น Lin Let Kye (“ดาวจรัสแสง”) ที่ทำหน้าที่ดำเนินกิจกรรมบรรเทาทุกข์และกิจกรรมทางสังคม

การพิพาทด้วยกันด้วยอาวุธและการพลัดถิ่น

กองทัพพม่ายังคงโจมตีกองกำลังติดอาวุธซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์อย่างต่อเนื่อง โดยมักจะมุ่งเป้าไปที่พลเรือนและเป็นสาเหตุให้เกิดการพลัดถิ่นอย่างกว้างขวาง ในเดือนมิถุนายน การปะทะระหว่างทหารและกองกำลังกะเหรี่ยงพุทธเพื่อประชาธิปไตย (Democratic Karen Buddhist Army: DKBA) ที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล ทำให้พลเรือนชนกลุ่มน้อยชาวกะเหรี่ยงจำนวนมากพลัดถิ่นภายในประเทศ และมีผู้ลี้ภัยกว่า 4,800 คนต้องหนีเข้ามายังประเทศไทย ทั้งนี้ DKBA บังคับเกณฑ์ประชาชนให้มาแบกของหรือช่วยงานทหาร ทำลายหมู่บ้านร้าง และฝังลูกระเบิดหลังจากที่ชาวบ้านเดินทางหนีออกไป

เดือนสิงหาคม มีเหตุการณ์โจมตีที่รุนแรงที่สุดในรอบ 10 ปีกับกองกำลังกู้ชาติไทใหญ่ (Shan State Army-South) และพลเรือนชาวไทใหญ่กว่า 10,000 คนถูกบังคับให้เคลื่อนย้าย ส่วนใหญ่เป็นการพลัดถิ่นภายในประเทศ การโจมตีมีลักษณะเฉพาะคือการสังหารโดยมิชอบด้วยกฎหมายและการละเมิดทางเพศ อีกทั้งในเดือนสิงหาคม ทหารปะทะกับกองกำลังโกกั้ง (Myanmar National Democratic Alliance Army) ส่งผลให้กลุ่มชาติพันธุ์ชาวโกกั้ง (Kokang) กว่า 3,000 คนต้องหนีไปยังประเทศจีน ต่อมาภายหลัง เกือบทั้งหมดเดินทางกลับมายังพม่า จำนวนผู้พลัดถิ่นภายในประเทศเพิ่มขึ้นกว่า 500,000 คน

การละเมิดสิทธิที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา

ทหารกระทำการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยเชื่อมโยงกับโครงการพัฒนาของทางการต่างๆ รวมทั้งการบังคับใช้แรงงาน การสังหาร การทุบตี การยึดเอาที่ดิน การบังคับทำการเกษตร การจำกัดเสรีภาพในการเดินทาง และการยึดเอาทรัพย์สิน กองกำลังทหารดูแลความปลอดภัยให้กับโครงการท่าอากาศยานยาดานา (Yadana) เขตยาดากุน (Yetagun) และกันบวค-เมียก กะเลย์ (Kanbauk-Myiang Kalay) ในเขต Tanintharyi รัฐกะเหรี่ยง (Kayin State) บังคับให้พลเรือนทำงานในค่ายทหาร ถนนและบ่อบำบัดน้ำเสีย การขุดที่ดินโดยไม่ได้จ่ายค่าชดเชยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการก๊าซเชว (Shwe gas project) ในรัฐยะไข่อีกด้วย ทั้งยังมุ่งเป้าไปที่ชาวบ้านที่ต้องสงสัยว่าต่อต้านหรือตั้งข้อวิพากษ์เกี่ยวกับโครงการ มีการจับกุม ควบคุมตัวและสอบปากคำชาวบ้าน ซึ่งทำให้ชาวบ้านบางส่วนต้องหนีออกไปจากพื้นที่

ทหารเด็ก

กองทัพพม่าและกองกำลังที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลยังคงมีการเกณฑ์และใช้การกักขังทหารเด็กอย่างเป็นระบบ ทั้งทางตรงและโดยผ่านตัวแทนต่างๆ ซึ่งกองกำลังติดอาวุธชนกลุ่มน้อยก็มีการเกณฑ์ทหารเด็กเช่นเดียวกัน รัฐบาลไม่สามารถทำให้แผนปฏิบัติการต่อต้านการเกณฑ์และการใช้ทหารเด็กให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ทั้งที่ได้เคยให้คำมั่นด้วยวาจาในเดือนกันยายน ปี 2550 ว่า จะดำเนินการใน "อนาคตอันใกล้นี้" แต่รัฐบาลก็มิได้ดำเนินการใดๆ ที่จะพัฒนาไปสู่การปลดอาวุธอย่างเป็นทางการ การยกเลิกการระดมพล หรือกระบวนการกลับคืนเด็กสู่ครอบครัว

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ยังคงได้รับรายงานและเหยียบยกรณีการเกณฑ์ทหารเด็กโดยเจ้าหน้าที่รัฐ ปลายปีที่ผ่านมา ILO ได้รับคำร้องทุกข์ 131 ฉบับเกี่ยวกับการเกณฑ์ทหารที่ต่ำกว่าเกณฑ์อายุตั้งแต่ปี 2550 ทั้งนี้ มีเด็ก 59 คนถูกปล่อยตัวออกมาจากกองทัพ ทางการยืนยันว่า เด็กเข้าร่วมทางทหารด้วยความสมัครใจ และลงโทษสถานเบากับผู้กระทำผิดในการเกณฑ์ทหารเด็กที่อายุต่ำกว่าเกณฑ์โดยการดำเนินคดีแทนเท่านั้น ทางการยังปล่อยตัวทหารเด็กจำนวน 3 ใน 4 คนซึ่งก่อนหน้านี้ถูกตัดสินและจำคุกโทษฐานที่หนีทหาร

การตรวจสอบระดับสากล

ในเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ ที่ปรึกษาพิเศษเลขาธิการสหประชาชาติ (UN Secretary-General's Special Adviser) เดินทางเยี่ยมพม่าและเสนอรายงานต่อคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UN Security Council) เดือนกุมภาพันธ์ ผู้แทนพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในพม่า (UN Special Rapporteur on the situation of human rights) เดินทางไปพม่า และเสนอรายงานต่อคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UN Human Rights Council) รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศของไทยจัดการพูดคุยอย่างเป็นทางการกับสหภาพแห่งชาติกะเหรี่ยง (Karen National Union: KNU) โดยได้รับอนุญาตจากรัฐบาลพม่า สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติเดินทางเยี่ยมพม่าในเดือนมีนาคม ในเดือนเมษายนและมิถุนายน มีการจัดการประชุมกระบวนการบาทลซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อยับยั้งการค้ามนุษย์ การลักลอบขนคนเข้าเมืองและการป้องกันการย้ายถิ่นอย่างผิดกฎหมายในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก นอกจากนี้ ก็ยังมีการหารือถึงสถานการณ์ชาวโรฮิงญาในพม่าอีกด้วย

หลังการจับกุมของ ชาน ซู จี คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติออกแถลงการณ์ผ่านสื่อแสดงความห่วงใยและเรียกร้องให้ปล่อยนักโทษการเมืองทั้งหมด สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ และผู้แทนพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในพม่าออกแถลงการณ์เกี่ยวกับการจับกุมนางออง ชาน ซู จี สหภาพยุโรปก็คว่ำบาตรทางเศรษฐกิจกับพม่าหนักมากยิ่งขึ้น

ในเดือนมิถุนายน เลขาธิการสหประชาชาติเดินทางเยี่ยมพม่า คณะผู้แทนสหประชาชาติว่าด้วยเรื่องเด็กและความขัดแย้งกันด้วยกำลังอาวุธ (UN Representative for Children and Armed Conflict) เดินทางเยี่ยมพม่าในเดือนกรกฎาคม ในเดือนสิงหาคม สหประชาชาติหารือกับรัฐบาลในการพัฒนาแผนปฏิบัติการร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเด็กในความขัดแย้งกันด้วยกำลังอาวุธภายใต้มติคณะมนตรีความมั่นคงที่ 1612 และ 1882 ในเดือนตุลาคม คณะทำงานของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ

ออกข้อสรุปเกี่ยวกับเด็กและความขัดแย้งกันด้วยกำลังอาวุธในพม่า ในเดือนธันวาคม สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้รับมติเกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในพม่า

หลังจากที่สหรัฐอเมริกาเพิ่มรายชื่อบุคคลและเครือข่ายธุรกิจซึ่งจะถูกคว่ำบาตรทางการเงินในเดือนมกราคม และประกาศออกมาในเดือนกุมภาพันธ์ว่า จะจัดให้มีการพิจารณาทบทวนนโยบายต่อประเทศพม่า ในเดือนกันยายน สหรัฐอเมริกามีการสรุปว่า จะยังคงการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจแต่จะเริ่มการเจรจากับรัฐบาลพม่า ต่อมาเมื่อเดือนสิงหาคม วุฒิสมาชิกสหรัฐเดินทางเยี่ยมพม่า และเมื่อเดือนพฤศจิกายน รัฐบาลสหรัฐฯ ส่งคณะผู้แทนระดับสูงไปพม่า

โทษประหารชีวิต

ในเดือนตุลาคม ศาลใน Laogai รัฐฉานพิจารณาตัดสินประหารชีวิตทหารเด็กอย่างน้อย 1 คน โทษฐานที่ฆ่าบุคคลที่อาจจะเป็นทหารเด็กเช่นเดียวกัน

รายงานของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

□ _ Open letter to the governments of Bangladesh, India, Indonesia, Malaysia, Myanmar and Thailand on the plight of the Rohingyas (ASA 01/001/2009)

□ _ Myanmar: Daw Aung San Suu Kyi's new sentence "shameful", 11 August 2009

ฟิลิปปินส์

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ประมุขแห่งรัฐและหัวหน้าฝ่ายบริหาร

โทษประหารชีวิต

ประชากร

อายุขัยเฉลี่ย

อัตราการตายของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี (ชาย/หญิง)

อัตราการรู้หนังสือของผู้ใหญ่

กลอเรีย มาคาปากัล อาร์โรโย

ยกเลิกแล้วสำหรับความผิดทุกประเภท

92 ล้านคน

71.6 ปี

32/21 ต่อ 1,000

ร้อยละ 93.4

ในปี 2553 รัฐบาลได้กำหนดเส้นตายแผนปฏิบัติการ "ปราบปราม" กลุ่มคอมมิวนิสต์ ซึ่งกองทัพไม่ได้ระบุนความแตกต่างระหว่างนักต่อสู้ของกองทัพประชาชนใหม่ (New People's Army: NPA) กับนักเคลื่อนไหวพลเรือน และนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนที่มาจากชนบท ส่งผลให้เกิดการพลัดถิ่นและการสังหารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ทหารมีแนวโน้มที่จะกักขังพลเรือนอย่างลับๆ มีการทรมานและปฏิบัติอย่างเลวร้าย ไร้มนุษยธรรมและลดทอนศักดิ์ศรี ทั้งสองฝ่ายต่างก็กระทำการเช่นฆ่าอันเนื่องมาจากแรงจูงใจทางการเมืองและการบังคับให้สูญหาย วัฒนธรรมความคุ้มกันยังคงมีอยู่ เนื่องจากแทบไม่มีการนำตัวผู้กระทำผิดเข้าสู่การพิจารณาตัดสิน ในเดือนกรกฎาคม รัฐบาลเริ่มกระบวนการเจรจาสันติภาพอย่างเป็นทางการ

ทางการกับกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยแห่งชาติ (National Democratic Front: NDF) และกลุ่มแนวร่วมปลดปล่อยอิสลามโมโร (Moro Islamic Liberation Front: MILF)

ประชาชนหลายแสนคนยังคงพลัดถิ่น โดยเฉพาะชนพื้นเมืองที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลทั่วประเทศ และชาวโมโร (ชาวฟิลิปปินส์มุสลิม) ในหมู่เกาะมินดาเนาที่ได้รับผลกระทบ กำลังติดอาวุธและหน่วยพิฆาตเอกชนทำการสังหารอย่างป่าเถื่อน ชนพื้นเมืองต้องทนทุกข์จากผลพวงของความขัดแย้งและการต้องถูกบังคับออกไปจากที่ดินของพวกเขาอันเนื่องมาจากผลประโยชน์ของอุตสาหกรรม

การพิพาทกันด้วยด้วยอาวุธภายในประเทศ

ในเดือนธันวาคม ประธานาธิบดีลิงนามใน “พระราชบัญญัติการกำหนดและกระลงโทษอาชญากรรมที่ขัดต่อกฎหมายมนุษยธรรมสากล การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ และอาชญากรรมต่อมนุษยชาติอื่นๆ” (An Act Defining and Penalizing Crimes against International Humanitarian Law, Genocide and Other Crimes Against Humanity)

กลุ่มแนวร่วมปลดปล่อยอิสลามโมโร (MILF)

ในเดือนกรกฎาคม ทหารและ MILF เห็นพ้องที่จะยุติปฏิบัติการทางทหารหลังการสู้รบต่อเนื่องมานานเป็นเวลานานหนึ่งปีในหมู่เกาะมินดาเนา ทางตอนใต้ของฟิลิปปินส์ ในเดือนกันยายน ทั้งสองฝ่ายลงนามในกรอบข้อตกลงเพื่อให้กลุ่มติดต่อกันระหว่างประเทศ (International Contact Group) เป็นผู้รับประกันการเจรจาสันติภาพ ในเดือนตุลาคม พวกเขาลงนามข้อตกลงว่าด้วยการพิทักษ์พลเรือนซึ่งเป็นการยืนยันหน้าที่ความรับผิดชอบของพวกเขาภายใต้กฎหมายด้านมนุษยธรรมและกฎหมายสิทธิมนุษยชน อีกทั้งยังแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบระหว่างประเทศ (International Monitoring Team) และองค์กรพัฒนาเอกชนในการดำเนินการตรวจสอบและทำหน้าที่ปกป้องพลเรือน โดยการเจรจาสันติภาพอย่างเป็นทางการมีขึ้นในเดือนธันวาคม

ในเดือนเดียวกันนี้ รัฐบาลประมาณการว่า มีประชาชนราว 125,000 คนพลัดถิ่นอยู่ในจังหวัดมากูอินดาเนา (Maguindanao province) เพียงร้อยละ 20 ของครอบครัวพลัดถิ่นอาศัยอยู่ในศูนย์สำหรับพลัดถิ่น ส่วนคนอีกจำนวนมากอาศัยอยู่ในเต็นท์ซึ่งไม่เหมาะที่จะเป็นที่อยู่อาศัยในระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีไต้ฝุ่นและน้ำท่วมซึ่งเกิดขึ้นบ่อยครั้ง นอกจากนี้สภาพความเป็นอยู่ก็แย่ ไม่มีน้ำสะอาด มาตรฐานสุขอนามัยไม่เพียงพอและมีอัตราการขาดสารอาหารสูง

กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยแห่งชาติ (NDF)

ในเดือนมิถุนายน รัฐบาลและ NDF เห็นพ้องที่จะทำงานร่วมกันในการเปิดให้มีการเจรจาสันติภาพขึ้นอีกครั้งเพื่อยุติการพิพาทกันด้วยอาวุธซึ่งเกิดขึ้นตลอดระยะเวลา 40 ปีที่ผ่านมา NDF มีสายสัมพันธ์อยู่กับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งฟิลิปปินส์ (Communist Party

of the Philippines: CPP) และ NPA

ในเดือนกรกฎาคม รัฐบาลยกเลิกการระงับข้อตกลงร่วมเกี่ยวกับการรับรองความปลอดภัยและความคุ้มกัน (Joint Agreement on Safety and Immunity Guarantee) เพื่อให้ NDF เตรียมการเจรจาที่เริ่มมาตั้งแต่ปี 2548 อย่างไรก็ตาม ความพยายามของทหารที่จะขจัด NPA ออกไปนั้นส่งผลให้เกิดการพลัดถิ่นของประชาชนหลายพันคน รวมทั้งชนพื้นเมืองจากพื้นที่ทั่วประเทศ

ในเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม ประชาชนราว 1,800 คนจากชุมชนพื้นเมือง 15 กลุ่ม ในจังหวัดซุริกา เดล (Surigao del Sur province) อีก 400 คนจากชุมชน 7 แห่งในจังหวัดโคตาบาโตเหนือ (North Cotabato province) และอีก 500 คนจาก 7 ชุมชนในดาเวา เดล เซอร์ (Davao del Sur) ต้องหนีภัยหลังจากที่กองกำลังทหารของรัฐบาลรุกไล่เข้าไปในชุมชนของพวกเขา กิจกรรมทางเศรษฐกิจได้รับผลกระทบและการเคลื่อนไหวของชาวบ้านก็ถูกจำกัด สมาชิกชุมชนบางคนถูกข่มขู่ให้เข้าร่วมกับกองกำลังเฉพาะกิจกองกำลังกันตันกัน-บากานี (Gantangan – Bagani Force) ซึ่งเป็นกองกำลังพลเรือนที่ได้รับการหนุนหลังจากรัฐบาล ซึ่งประกอบด้วยชนพื้นเมือง มีหน้าที่ต่อสู้กับ NPA อย่างไรก็ตามบางคนก็กลับคืนสู่ภูมิลาเนาช่วงก่อนสิ้นปี

การสังหารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

ในรายงานฉบับต่อมาเกี่ยวกับฟิลิปปินส์ในเดือนเมษายน ผู้แทนพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการวิสามัญฆาตกรรมและการฆ่าโดยพลการ (UN Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions) ระบุว่า รัฐบาลไม่ได้ดำเนินการปฏิรูปใดๆ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า ได้สั่งให้มีการรับผิดชอบต่อกรณีละเมิดสิทธิมนุษยชน ทั้งยังระบุว่า ความคุ้มกันไม่ต้องรับโทษจากการสังหารโดยมิชอบด้วยกฎหมายนั้นเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง และการคุ้มครองพยานยังไม่มี ความเหมาะสม นอกจากนี้ CPP และ NPA ต่างก็ไม่ได้ทำให้การสังหารโดยมิชอบด้วยกฎหมายลดลง

- ในเดือนมีนาคม กลุ่มผู้ลอบทำร้ายที่มีอาชญากรรมได้ยิงนักเคลื่อนไหวต่อต้านเหมืองแร่ฮิลเซอร์ บิล

เลนส์ (Eliezer Billanes) เสียชีวิต ที่จังหวัดโคตาบาโตใต้ (South Cotabato province) ในขณะที่เขาเดินทางกลับมาจากการประชุมกับทหารเพื่อหารือเกี่ยวกับข้อห่วงใยถึงความปลอดภัยของตัวเอง

- ในเดือนมิถุนายน ทหาร 5 นายทำร้ายและวิสามัญฆาตกรรมมาตอง สะพาลอน (Katog Sapalon) คนเผาถ่าน ตอหน้าครอบครัวของเขาในจังหวัดมากูอินดาเนา สมาชิกในครอบครัวกล่าวว่า ทหารถามซ้ำแล้วซ้ำอีกว่าเขาเป็นสมาชิกของ MILF หรือไม่
- ในเดือนกันยายน ชายพร้อมอาวุธสังหารบาทหลวงเซซิลิโอ ลูเซโร (Father Cecilio Lucero) ซึ่งเป็นบาทหลวงนิกายคาทอลิก และนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน ในจังหวัดซามาร์ตอนเหนือ ในขณะที่ท่านเดินทางพร้อมกับตำรวจรักษาความปลอดภัยหนึ่งนาย
- ในเดือนพฤศจิกายน สมาชิกกองกำลังกึ่งทหารกว่า 100 คน ร่วมกับทหารรับจ้างของตระกูลการเมืองที่มีอิทธิพล ทำการสังหารหมู่ชาวบ้านกว่า 60 คน รวมทั้งผู้สื่อข่าวและเจ้าหน้าที่สื่อ 33 คน ในจังหวัดมากูอินดาเนา กลุ่มคนที่ถูกฆ่าเหล่านี้กำลังลงคะแนนในบัตรเลือกตั้งผู้สมัครผู้ว่าราชการจังหวัด

การทรมานและการปฏิบัติอันเลวร้ายอื่น ๆ รวมถึงการถูกบังคับให้สูญหาย

การทรมานยังคงเป็นเครื่องมือที่ถูกใช้อยู่ต่อไปในค่ายทหารและศูนย์กักกันลับ ในเดือนพฤษภาคม คณะกรรมการต่อต้านการทรมานแห่งสหประชาชาติ (UN Committee Against Torture) แสดงความห่วงใยเกี่ยวกับ “ข้อกล่าวหาที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก ที่ยังเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเชื่อถือได้...ต่อการทรมานและการปฏิบัติอย่างเลวร้ายซึ่งดำเนินไปอย่างเป็นกิจวัตรและแพร่หลายกับผู้ต้องสงสัยที่อยู่ในความดูแลของตำรวจ โดยเฉพาะการให้ร้ายสภาพ” และการปฏิบัติเหล่านั้น “กระทำโดยผู้ที่บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่ทหาร ซึ่งบ่อยครั้งนักที่จะถูกสอบสวนหรือดำเนินคดี”

- ในเดือนมกราคม ทหารลักพาตัวมันเซอร์ ซาลิห์ (Mansur Salih) คนขับรถสามล้อ จากจังหวัดมากูอินดาเนา ระหว่างที่บุกเข้าตรวจค้นหมู่บ้านของเขา ทหารพาเขาไปยังศูนย์กักกันลับซึ่งเขาไม่สามารถติดต่อกับบุคคลภายนอกได้ ทั้งยังถูกทำร้ายและถูกขี้อัดด้วยไฟฟ้าครั้งแล้วครั้งเล่า เขาได้รับอาหารเพียงครั้งเดียวในทุกๆ 3 วัน มันเซอร์ซาลิห์ถูกบังคับให้ลงนามในเอกสารที่เขาไม่ได้อ่านก่อนที่เขาจะปรากฏตัวในเดือนเมษายนและถูกตัดสินว่ามีความผิดฐานลอบวางเพลิง
- ในเดือนพฤษภาคม มีรายงานว่า ทหารลักพาตัวเมลิสซ่า ร็อกซ์ (Melissa Roxas) ชาวอเมริกันเชื้อสายฟิลิปปินส์ ในจังหวัดทาร์ลัค (Tarlac province) ทหารทุบตีเธอและทรมานด้วยการใช้ถุงพลาสติกทำให้ขาดอากาศหายใจ เมลิสซ่า ร็อกซ์กล่าวไว้ว่า เธอถูกระเบิดตัวผิดพลาดโดยคนที่ลักพาตัวเธอมาคิดว่า เธอเป็นอดีตเลขาธิการกลุ่มแรงงานฝ่ายซ้าย Migrante

ในเดือนพฤศจิกายน ร่างพระราชบัญญัติการต่อต้านการทรมานถูกยกให้เป็นกฎหมาย

สิทธิของชนพื้นเมือง

ความเห็นชอบอันเป็นอิสระ การแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ซึ่งถูกบัญญัติอยู่ในกฎหมายฟิลิปปินส์นั้นยังไม่เกิดขึ้นจริงในทางปฏิบัติ ในเดือนสิงหาคม คณะกรรมการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (UN Committee on the Elimination of Racial Discrimination) แสดงความกังวลว่า ชนพื้นเมืองไม่มีส่วนร่วมในการหารืออย่างเพียงพอเกี่ยวกับโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ คณะกรรมการยังเน้นด้วยว่า ผลกระทบจากการพลัดถิ่นภายในประเทศมีผลต่อวิถีการดำรงชีวิต สุขภาพ และการศึกษาของชนพื้นเมือง

- ในเดือนตุลาคม ตำรวจติดอาวุธจำนวน 100 นาย และทีมงานหรือทำลายได้ทำการขับไล่ชาวบ้านอย่างรุนแรงให้ออกไปจากบริเวณประท้วงใน Didipio จังหวัดนิววา วิซคาย่า (Nueva Vizcaya province) ชาวบ้านประท้วงต่อต้านการบังคับไล่

เรือที่ชนพื้นเมืองและคนชนบทหลายร้อยคนให้ ออกไปจากบ้านของพวกเขาใน Didipio เพื่อเปิด ทางให้กับการสำรวจสินแร่ มีรายงานว่า ตำรวจ ใช้กำลังอันไม่จำเป็นหรือเกินกว่าเหตุและขว้าง แก๊สน้ำตาเข้าใส่ฝูงชน

เสรีภาพในการแสดงออก

รัฐบาลประณามนักเคลื่อนไหวและองค์กรพัฒนาเอกชน ฝ่ายซ้ายว่า เป็นผู้ให้การสนับสนุนพวกคอมมิวนิสต์ นักเคลื่อนไหวตกเป็นเป้าการฟ้องร้องคดีอาญา หรือที่ รู้จักกันว่าคดี SLAPP (Strategic Lawsuits Against

Public Participation - การดำเนินคดีทางยุทธศาสตร์ ต่อต้านการมีส่วนร่วมของสาธารณะ)

การเยี่ยม/รายงานของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

☑ คณะผู้แทนของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเดินทางไปฟิลิปปินส์ในเดือนมีนาคม เมษายน พฤษภาคม และธันวาคม

☐ Shattered Lives: Beyond the 2008-2009 Mindanao Armed Conflict (ASA 35/003/2009)

สิงคโปร์

สาธารณรัฐสิงคโปร์

ประมุขแห่งรัฐ

หัวหน้าฝ่ายบริหาร

โทษประหารชีวิต

ประชากร

อายุขัยเฉลี่ย

อัตราการตายของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี (ชาย/หญิง)

อัตราการรู้หนังสือของผู้ใหญ่

เอส. อาร์. นาธาน

ลี เซียน ลุง

ยังใช้อยู่

4.7 ล้านคน

80.2 ปี

4/4 ต่อ 1,000

ร้อยละ 94.4

กฎหมายมีความเข้มงวดเพื่อจำกัดเสรีภาพในการแสดงออกและการชุมนุม และใช้เพื่อข่มขู่และลงโทษนักวิจารณ์ที่แสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมารวมถึงนักเคลื่อนไหวฝ่ายค้านมากขึ้น อีกทั้งยังไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่ถูกตัดสินประหารชีวิตมากนัก และผู้กระทำความผิดทางอาญาหลายรายถูกลงโทษโดยการเขียน

เสรีภาพในการแสดงออกและการชุมนุม

คดีการฟ้องร้องต่อกรณีเสรีภาพในการแสดงออกและการชุมนุมโดยเจ้าหน้าที่รัฐหลายคดีได้สร้างบรรยากาศแห่งความกลัวต่อผู้ที่มีความเห็นต่าง อย่างไรก็ตาม ผู้วิจารณ์รัฐบาลและนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน รวมทั้งอดีตนักโทษทางความคิดยังคงจัดกิจกรรมชุมนุมเขียนบทความและทำทนายอำนาจของพรรคกิจประชา (People's Action Party)

- ดอกเตอร์ชี ซุน จวน (Dr Chee Soon Juan) เลขาธิการพรรคฝ่ายค้าน พรรคประชาธิปไตยสิงคโปร์ (Singapore Democratic Party: SDP) ถูกจับกุมหลายครั้ง รวมทั้งความผิดโทษฐานปราศัยในที่สาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาตสองครั้ง เขาถูกปรับเป็นเงิน 10,000 ดอลลาร์สิงคโปร์ (7,100 ดอลลาร์สหรัฐ) หรือถูกคุมขังเป็นเวลา 10 สัปดาห์ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการแสดงในที่สาธารณะ (Public Entertainment and Meetings Act: PEMA)
- สมาชิกพรรคประชาธิปไตยสิงคโปร์ ยับ เคง โฮ (Yap Keng Ho) เผชิญกับข้อกล่าวหาหลายครั้งที่เกี่ยวกับการจำหน่ายหนังสือพิมพ์ของพรรคระหว่างการเลือกตั้งในปี 2549 เขาเลือกที่จะถูกจำคุก 20 วันหลังจากปฏิเสธที่จะจ่ายค่าปรับจำนวน 2,000 ดอลลาร์สิงคโปร์ (1,400 ดอลลาร์สหรัฐ) ทั้งดอกเตอร์ชี ซุน จวนและยับ เคง โฮต่าง

เผชิญกับข้อกล่าวหาหลายต่อหลายครั้งสำหรับกรณีการชุมนุมและการเดินขบวนที่ผิดกฎหมาย

ในเดือนเมษายน ทางกรรได้ประกาศกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ปี 2552 (Public Order Act 2009: POA) ซึ่งกฎหมายนี้บังคับใช้เพื่อควบคุมเสรีภาพในการแสดงออก สิทธิในการชุมนุมโดยสงบและสิทธิในการก่อตั้งสมาคม กฎหมายนี้ถูกใช้เป็นครั้งแรกกับผู้ประท้วงสมาชิกลัทธิฝ่าหลุนกง 5 ราย ซึ่งถูกกล่าวหาว่า ชุมนุมโดยผิดกฎหมาย กฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยนี้ส่งเสริมและสร้างความแข็งแกร่งให้กับกฎหมายอื่นๆ ที่บัญญัติไว้ก่อนแล้ว รวมทั้งกฎหมายว่าด้วยการแสดงในที่สาธารณะ และกฎหมายต่อต้านทั่วไป (Miscellaneous Offences Act) ซึ่งบังคับใช้ก่อนหน้านี้เพื่อปราบปรามการเดินขบวนโดยสงบ

กฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยนี้ยังได้ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายในการห้ามบุคคลถ่ายทำภาพยนตร์และจัดฉายภาพยนตร์เกี่ยวกับกิจกรรมการบังคับใช้กฎหมาย การแก้ไขกฎหมายภาพยนตร์ (Films Act) จำกัดการบันทึกภาพการประท้วงที่ไม่ได้รับอนุญาตและบุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ลงเลือกตั้ง

การคุมขังโดยไม่มีการพิจารณาคดี

ผู้ต้องสงสัยว่าเป็นผู้ก่อความไม่สงบชาวมุสลิมประมาณ 20 คน ยังคงถูกควบคุมตัวตามกฎหมายความมั่นคงภายใน (Security Act: ISA) ผู้ถูกคุมขัง 2 ราย ซึ่งถูกคุมขังตั้งแต่ปี 2545 ตามกฎหมายความมั่นคงภายในได้รับการปล่อยตัวแล้ว

รัฐบาลประกาศว่ามีผู้ถูกคุมขัง 366 คน ถูกคุมขังโดยไม่มีการพิจารณาคดีในช่วงเวลา 5 ปี ตามกฎหมายอาญา (บทเฉพาะกาล) แต่ผู้ถูกคุมขัง 272 คนได้รับการปล่อยตัวในช่วงระยะเวลาเดียวกัน

โทษประหารชีวิต

ไม่มีรายงานที่ครบถ้วนเกี่ยวกับการตัดสินประหารชีวิต การประหารชีวิตรวมทั้งข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างน้อยมีนักโทษ 1 ราย คือตัน ซอร์ จิน (Tan Chor Jin) ถูกประหารชีวิตในเดือนมกราคม และมีนักโทษอย่างน้อย 6 รายถูกศาลตัดสินลงโทษประหารชีวิต ซึ่งเชื่อว่า ตัวเลขที่แท้จริงของการประหารชีวิตและการลงโทษประหารชีวิตจะต้องสูงมากกว่านี้

การทรมานและการปฏิบัติอย่างเลวร้ายอื่นๆ

การเขียนยังคงเป็นรูปแบบหนึ่งของการลงโทษ ผู้กระทำผิดตามกฎหมายของสิงคโปร์ อย่างน้อยผู้กระทำผิด 5 รายถูกลงโทษด้วยการเขียน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นความผิดทางเพศ เช่น การข่มขืน การเกณฑ์ทหาร ยังคงเป็นหน้าที่ตามกฎหมาย ภายใต้ข้อบังคับทางทหาร ผู้คัดค้านการเป็นทหารเพราะขัดกับมโนธรรม (conscientious objectors) และผู้ที่ไม่ได้ไปเกณฑ์ทหารอาจจะถูกเขียนและถูกคุมขังในฐานะที่ทำผิดกฎหมายไม่ปฏิบัติตามคำสั่งทางกฎหมายหรือฝ่าฝืนกฎหมาย

สิทธิผู้ย้ายถิ่น

หนึ่งในสี่ของประชากรในสิงคโปร์เป็นผู้ย้ายถิ่น

- ชาวพม่า 2 รายซึ่งทำงานในสิงคโปร์มาเป็นเวลา 11 ปี ไม่ได้รับการต่ออายุใบอนุญาตทำงาน เนื่องจากพวกเขาสนับสนุนการเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตยในพม่า

ไทย

ราชอาณาจักรไทย

ประมุขแห่งรัฐ

หัวหน้าฝ่ายบริหาร

โทษประหารชีวิต

ประชากร

อายุขัยเฉลี่ย

อัตราการตายของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี (ชาย/หญิง)

อัตราการรู้หนังสือของผู้ใหญ่

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

ยังใช้อยู่

67.8 ล้านคน

68.7 ปี

13/8 ต่อ 1,000

ร้อยละ 94.1

เสรีภาพในการแสดงออกมีความถดถอยอย่างยิ่งในปี 2552 เว็บไซต์ไทยนับหมื่นถูกสั่งปิดจากข้อกล่าวหาหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์และมีการจับกุมบุคคลจำนวนมาก รัฐบาลมีความคืบหน้าเพียงน้อยนิดในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง ซึ่งมีเหตุการณ์รุนแรงเกิดขึ้นตลอดทั้งปี ผู้ก่อความไม่สงบยกระดับความรุนแรงมากขึ้น โดยมุ่งเป้าหมายไปที่พลเรือนรวมทั้งเจ้าหน้าที่รักษาความมั่นคง ยังคงมีความคุ้มกันให้กับเจ้าหน้าที่รัฐที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยไม่มีสัมฤทธิ์ผลใดๆ ในการดำเนินคดีต่อเนื่องกันเป็นปีที่หก ผู้ลี้ภัยและผู้ขอลี้ภัยจากประเทศพม่าและประเทศลาวถูกผลักดันให้กลับประเทศต้นทางแม้ว่าเป็นที่ที่พวกเขามีความเสี่ยงต่อการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

ภูมิหลัง

นับเป็นครั้งแรกภายในช่วงเวลา 8 ปี ที่พรรคประชาธิปัตย์เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลผสม โดยพรรคประชาธิปัตย์เป็นหัวหน้ารัฐบาลตลอดปี 2552 ความขัดแย้งทางการเมืองซึ่งนำมาสู่การแบ่งฝักแบ่งฝ่ายในประเทศตั้งแต่ปี 2551 ยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่องระหว่างฝ่ายพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยและแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ รัฐบาลได้นำส่วนที่สองของกฎหมายความมั่นคงภายในมาใช้เป็นครั้งแรกในเดือนเมษายน เมื่อกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติได้ทำการประท้วง ซึ่งนำไปสู่ความรุนแรงในช่วง

ที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพการประชุมสุดยอดอาเซียน โดยรัฐบาลได้ประกาศใช้กฎหมายความมั่นคงภายในมากกว่า 5 ครั้งในปีนี้ รวมถึงในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง โดยนำกฎหมายดังกล่าวมาใช้แทนกฎอัยการศึกที่ประกาศใช้ที่นั่น ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ใช้กระสุนจริง และมีผู้บาดเจ็บสาหัสหลายคน รัฐบาลจึงยกเลิกการประชุมและในเดือนถัดมา คนร้ายจำนวนหนึ่งได้พยายามสังหารแกนนำพันธมิตรฯ นายสนธิ ลิ้มทองกุล โดยการยิงกระสุนกว่า 100 นัด

การพิพาทกันด้วยอาวุธในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างยังคงดำเนินไปตลอดทั้งปี จำนวนผู้เสียชีวิตทั้งหมดในช่วง 6 ปีที่ผ่านมาถึงเกือบ 4,000 คน แม้ว่ารัฐบาลมีความพยายามหลายรูปแบบในการลดบทบาททหารในระดับนโยบายและระดับการตัดสินใจแต่ไม่ได้ช่วยลดความรุนแรงลงได้ ในเดือนมิถุนายน คนร้ายไม่ทราบกลุ่มจำนวน 6 คนยิงกราดใส่อดีตนายกพลเอกในจังหวัดนราธิวาส ซึ่งได้คว่ำชีวิตชาวมุสลิมที่กำลังปฏิบัติศาสนกิจจำนวน 10 ราย ส่วนอีก 12 รายนั้นบาดเจ็บสาหัส

เสรีภาพในการแสดงออก

ในเดือนมกราคม วุฒิสภาได้จัดตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อกำกับดูแลการดำเนินการทางกฎหมายกับผู้ที่ถูกพิจารณาว่า เป็นผู้กระทำความผิดฐานหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ซึ่งกฎหมายนี้ห้ามคำพูดหรือการกระทำใดๆ ที่เป็นการหมิ่น จาบจ้วงหรืออาฆาตมาดร้ายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และในเดือนเดียวกันนี้ รัฐบาลได้จัดทำเว็บไซต์เพื่อให้ประชาชนได้รายงานกรณี

บุคคลใดละเมิดกฎหมายนี้ ตลอดปีที่ผ่านมา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยความร่วมมือกับกองทัพบกสั่งปิดเว็บไซต์นับหมื่นเว็บไซต์ที่ถูกกล่าวหาว่า ละเมิดพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์โดยวิพากษ์วิจารณ์ราชวงศ์ในเดือนมีนาคม ตำรวจเข้าตรวจค้นสำนักงานของหนังสือพิมพ์ประชาไทออนไลน์ และคุมขังผู้อำนวยการสำนักข่าวในช่วงเวลาสั้นๆ มีผู้ได้รับโทษคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ 3 รายถูกลงโทษจำคุกเป็นเวลา 18 ปี ซึ่งภายในช่วงเวลา 2 ปี มา นี้ มีผู้ได้รับโทษคดีดังกล่าวรวมเป็น 4 คน

- ในวันที่ 3 เดือนเมษายน ศาลตัดสินลงโทษจำคุกสุวิชา ทำคือ เป็นเวลา 10 ปี เนื่องจากเนื้อหาที่เขาโพสต์ลงในบล็อกของตนเองนั้นถือได้ว่าเป็นการหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์
- ในวันที่ 28 เดือนสิงหาคม ศาลตัดสินลงโทษจำคุกดารุณี ชาญเชิงศิลป์กุล เป็นเวลา 18 ปี เนื่องจากข้อความที่เธอพูดในที่ชุมนุมประท้วงในปีพ.ศ. 2551

การได้รับการคุ้มครอง

ในเดือนมกราคม นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งให้ดำเนินการสืบสวนเหตุการณ์ 3 เหตุการณ์ที่ชนกลุ่มน้อยโรฮิงญาถูกกองกำลังรักษาความปลอดภัยผลักดันให้กลับสู่ทะเลลึก อย่างไรก็ตาม ไม่มีใครถูกดำเนินคดี และในเดือนเดียวกันนี้ นายกรัฐมนตรีให้ปฏิญาณในการดำเนินการกรณีบุคคลที่ถูกบังคับให้สูญหายของทนายความชาวมุสลิม นายสมชาย นีละไพจิตร แต่ยังไม่มีความคืบหน้าหรือการริเริ่มดำเนินคดีใดๆ

ในเดือนเมษายน แม้จะมีการพบว่า กองกำลังรักษาความมั่นคงใช้กำลังอย่างไม่เหมาะสมในการสังหารผู้คนจำนวน 32 คนในมัตติกกรือเซะ ในปี 2547 และการสืบสวนคดีภายหลังเหตุการณ์ระบือถึงผู้รับผิดชอบเหตุการณ์เป็นนายทหารระดับสูง 3 ราย แต่รัฐบาลประกาศว่า จะไม่มีการดำเนินคดีใดๆ ในเดือนพฤษภาคม การสืบสวนคดีภายหลังเหตุการณ์ที่ตากใบในปี 2547 ซึ่งมีผู้เสียชีวิตระหว่างการถูกควบคุมตัวจำนวน 78 รายนั้นไม่สามารถระบุถึงสถานการณ์ที่เป็นสาเหตุของการเสียชีวิตและไม่มีการดำเนินคดีใดๆ ถึง

สิ้นปี หนึ่งปีหลังจากการสืบสวนคดี ได้มีการระบุว่า อิหม่ามยะผา กาเซ็งเสียชีวิตจากการปฏิบัติอย่างเลวร้ายระหว่างถูกควบคุมตัว อย่างไรก็ตาม รัฐบาลไม่ได้เริ่มต้นดำเนินการใดๆ กับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทรมานและการฆ่าในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง

การพิพาทกันด้วยอาวุธภายในประเทศ

ปี 2552 นี้จะเห็นถึงวิกฤตของจำนวนครั้งและความรุนแรงในการโจมตีพื้นที่ภาคใต้โดยผู้ก่อความไม่สงบซึ่งพุ่งเป้าไปที่กองกำลังรักษาความมั่นคงและพลเรือนที่ถูกเข้าใจว่า ปฏิบัติการร่วมหรือให้ความร่วมมือกับภาครัฐ ส่วนการโจมตีอื่นๆ ไม่มีเป้าหมายที่แน่ชัดและส่งผลกระทบต่อชีวิตและการบาดเจ็บของคนจำนวนมาก ทั้งนี้ ผู้ก่อความไม่สงบฆ่าตัดศีรษะผู้คนอย่างน้อย 8 ราย ความรุนแรงถูกยกระดับมากขึ้นในช่วงเดือนรอมฎอน ซึ่งเป็นเดือนศักดิ์สิทธิ์ มีรายงานถึงการโจมตีอย่างน้อย 32 ครั้ง ซึ่งมีผู้เสียชีวิต 35 รายและบาดเจ็บ 80 ราย

- ในวันที่ 12 เดือนมีนาคม โลลา เปาเอติเต ดาโอเะ นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนถูกยิงจนเสียชีวิตในจังหวัดยะลา เธอเป็นสมาชิกในครอบครัวรายที่สี่ที่ถูกฆ่าในพื้นที่ภาคใต้นี้ ส่วนผู้ที่ยังเหลือรอดอยู่คือลูกๆ ของเธอสามคนเท่านั้น
- ในวันที่ 27 เมษายน การโจมตี 5 เหตุการณ์ในวันครบรอบ 5 ปีเหตุการณ์มัสยิดกรือเซะนำไปสู่การเสียชีวิตของผู้คน 9 รายและบาดเจ็บอีก 2 ราย
- ในวันที่ 15 มิถุนายน คนกรีดข่าในจังหวัดยะลา 1 รายถูกแทงจนเสียชีวิตก่อนจะถูกตัดคอ ต่อมาร่างของเขาถูกเผาและทิ้งไว้ให้เน่าในสนาม ขนของที่ศีรษะของเขาถูกเสียบไว้ที่พลั่วใกล้ๆ กันนั้น
- ในวันที่ 25 สิงหาคม มีผู้บาดเจ็บ 20 รายจากเหตุการณ์ระเบิดรถยนต์ในจังหวัดนราธิวาส

ผู้ลี้ภัยและแรงงานvrp

ในเดือนมกราคม ทางกรมไทยผลักดันชนกลุ่มน้อยชาวโรฮิงญาจำนวน 200 คนที่มาจากประเทศพม่าและบังคลาเทศให้ออกสู่ทะเลลึกโดยไม่มีจุดหมายปลายทางที่แน่ชัดและมีเสบียงเพียงน้อยนิด ก่อนหน้านั้น พวก

เขาถูกคุมขังบนเกาะแห่งหนึ่งเป็นเวลาหลายสัปดาห์ และถูกปฏิเสธไม่ให้เข้าถึงสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ซึ่งเป็นหน่วยงานของสหประชาชาติว่าด้วยผู้ลี้ภัย อย่างน้อยมีผู้เสียชีวิตหลังจากนั้น 2 คน เหตุการณ์นี้ส่งผลให้ตัวเลขทั้งหมดของผู้ลี้ภัยและแรงงานอพยพที่ถูกผลักดันกลับทางทะเลสูงถึงประมาณ 1,200 คนในช่วงเวลา 2 เดือน และในเดือนเดียวกันนี้ ทางกาตาร์ได้ยึดเรือที่มีผู้โดยสารชาวโรฮิงญาจำนวน 78 คนไว้และกักกันตัวพวกเขาตลอดทั้งปี สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติได้รับอนุญาตให้เข้าพูดคุย มีรายงานว่า ไม่มีการรักษาพยาบาลเพียงพอ

ช่วงระยะเวลาตลอดทั้งปี ทางกาตาร์ดำเนินการจัดส่งกลุ่มชาวลาวเชื้อสายม้งรวมทั้งผู้ขอลี้ภัยจากพื้นที่พักพิงในจังหวัดเพชรบูรณ์กลับประเทศอย่างต่อเนื่อง ท่ามกลางคำถามที่ว่า การส่งกลับนั้นไม่ได้เป็นไปด้วยความสมัครใจ ปลายเดือนธันวาคม ทางกาตาร์ผลักดันชาวลาวเชื้อสายม้งจำนวน 4,500 คนจากเพชรบูรณ์รวมทั้งชาวลาวเชื้อสายม้งที่ได้รับสถานภาพผู้ลี้ภัยที่อยู่ในจังหวัดหนองคายตั้งแต่ปี 2549 กลับประเทศ สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ

ไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึงกลุ่มผู้ขอลี้ภัยเหล่านี้ แม้ว่ามีผู้ได้รับสถานภาพผู้ลี้ภัย 158 คนได้รับการตอบรับจากประเทศต่างๆ เพื่อไปตั้งถิ่นฐาน ซึ่งในจำนวนนี้มีเด็ก 78 คน และบางคนคลอดในระหว่างการถูกกักกันตัว

การดำเนินการพิสูจน์สัญชาติสำหรับแรงงานต่างด้าวเริ่มต้นในเดือนกรกฎาคม อย่างไรก็ตาม รัฐบาลไทยไม่ได้เผยแพร่หรืออธิบายกระบวนการต่อแรงงานอพยพอย่างเพียงพอ นายหน้าจัดหางานทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการจึงเอาเปรียบแรงงานผู้ขาดความรู้ความเข้าใจเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงิน

โทษประหารชีวิต

ในเดือนสิงหาคม ทางกาตาร์ประหารชีวิตโดยการฉีดยาพิษนักโทษคดีค้ายาเสพติด 2 รายคือ นาย บัณฑิต เจริญวานิชและนายจิรวัดมน พุ่มพุกษ์ ซึ่งนับเป็นการประหารชีวิตครั้งแรกในประเทศไทยนับตั้งแต่ปี 2546 เป็นต้นมา

รายงานของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

□ Thailand: Torture in the southern counter-insurgency (ASA 39/001/2009)

ติมอร์-เลสเต

สาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต

ประมุขแห่งรัฐ

หัวหน้าฝ่ายบริหาร

โทษประหารชีวิต

ประชากร

อายุขัยเฉลี่ย

อัตราการตายของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี (ชาย/หญิง)

อัตราการรู้หนังสือของผู้ใหญ่

โจเซ มานูเอล รามอส-ฮอร์ตตา

เคย์ ราลา ซานานา กุสเมา

ยกเลิกแล้วสำหรับความผิดทุกประเภท

1.1 ล้านคน

60.7 ปี

92/91 ต่อ 1,000

ร้อยละ 50.1

ยังคงมีความคุ้มกันต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ร้ายแรงซึ่งเกิดขึ้นช่วงการลงประชามติเพื่อประกาศเอกราชในปี 2542 และเหตุการณ์ตลอดช่วงเวลา 24 ปีภายใต้การยึดครองของอินโดนีเซีย ระบบการพิจารณาคดียังคงมีความอ่อนแอและการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมยังมีข้อจำกัด ตำรวจ

และกองกำลังรักษาความมั่นคงยังคงใช้กำลังเกินความจำเป็นและเกินกว่าเหตุ ระดับความรุนแรงในครอบครัวยังอยู่ในอัตราสูง

ภูมิหลัง

ในเดือนกุมภาพันธ์ สภาความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UN Security Council) ได้ออกเสียงเป็นเอกฉันท์ใน

การขยายพันธกิจการรักษาความมั่นคงออกไปอีกหนึ่งปี มีการจัดตั้งคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยสิทธิเด็ก (National Commission for the Rights of the Child) และรัฐบาลได้ลงนามในพิธีสารเลือกรับของกติกา ระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม ค่าสำหรับผู้พลัดถิ่นภายในประเทศจำนวน 65 แห่งถูกปิดอย่างเป็นทางการภายในปีนี้ อย่างไรก็ตาม ครอบคลุมอีกประมาณ 100 ครอบครัวยังคงอยู่ในที่พักพิงชั่วคราว

ระบบยุติธรรม

ในเดือนมิถุนายน มีการออกประมวลกฎหมายอาญา เพื่อบังคับใช้ร่วมกับบัญญัติในธรรมนูญกรุงโรม แต่ยังคงไม่มีประสิทธิภาพในการดำเนินการกับความคุ้มกัน โทษของอาชญากรรมที่ผ่านมา กฎหมายคุ้มครองพยาน (Witness Protection Law) ซึ่งมีผลบังคับใช้ในเดือน กรกฎาคมมีข้อบกพร่องที่สำคัญยิ่งบางประการ เช่น ไม่ได้บรรจุผู้เสียหายจากอาชญากรรมลงไปในการนิยามของ “พยาน” และแม้ว่า ในแต่ละเขตจะมีจำนวนผู้พิพากษาและทนายความเพิ่มมากขึ้น แต่การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมยังคงมีข้อจำกัด

ตำรวจและกองกำลังรักษาความมั่นคง

มีข้อกล่าวหาอย่างน้อย 45 ข้อเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยตำรวจ ส่วนอีก 8 ข้อหาที่กระทำโดยทหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติอย่างเลวร้าย การใช้กำลังเกินความจำเป็นและเกินกว่าเหตุ กลไกการแสดงความรับผิดชอบของตำรวจและทหารมีความอ่อนแอ

การดำเนินการกับผู้เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในปี 2549 ภายหลังจากขับไล่ทหารจำนวนหนึ่งในสามของประเทศออกยังคงดำเนินไปอย่างเชื่องช้า และไม่สมบูรณ์ ไม่มีสมาชิกของกองกำลังรักษาความมั่นคงคนใดที่ถูกเรียกร้องให้แสดงความรับผิดชอบ ต่อเหตุการณ์ความรุนแรงในสถานการณ์ถูกเงินในปี 2551

ความรุนแรงต่อสตรีและเด็กหญิง

ความรุนแรงทางเพศและความรุนแรงต่อสตรียังคงอยู่ในระดับที่สูงมาก มีรายงานถึงความรุนแรงต่อสตรี

ซึ่งบ่อยครั้งจะได้รับการแก้ปัญหาตามกลไกประเพณี มากกว่าจะหาแนวทางแก้ไขผ่านระบบยุติธรรมทางอาญา

ความคุ้มกัน

รายงานจากทั้งคณะกรรมการสอบสวนความจริงและสมานฉันท์ (Commission for Reception, Truth and Reconciliation: CAVR) และคณะกรรมการสอบสวนความจริงและมีมิตรภาพอินโดนีเซีย-ติมอร์-เลสเต (Indonesia-Timor-Leste Truth and Friendship Commission: CTF) ระบุว่า ไม่ได้มีการหิบบกกรณีการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่างๆ มหาหรือในรัฐสภาช่วงก่อนสิ้นปี ข้อการสูงสุดไม่ได้ยื่นฟ้องตามรายงานการสืบค้นของคณะทำงานสืบสวนอาชญากรรมร้ายแรงแห่งสหประชาชาติ (UN Serious Crimes Investigation Team) ต่ออาชญากรรมในปี 2542 ซึ่งขณะนี้ มีเพียงผู้กระทำผิดเพียงคนเดียวเท่านั้นที่ถูกคุมขังจากอาชญากรรมดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ยังมีความเคลื่อนไหวด้านบวกคือ มีมติของสภาในการจัดตั้งสถาบันติดตามข้อเสนอแนะของ CAVR/CTF ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบเมื่อกลางเดือนธันวาคม

- ในวันที่ 30 สิงหาคม รัฐบาลปล่อยตัว มาร์ตินัส เบเร (Martenus Bere) ผู้นำกลุ่มติดอาวุธซึ่งถูกฟ้องร้องจากองค์การสหประชาชาติถึงอาชญากรรมต่อมนุษยชาติในปี 2542 เขาถูกปล่อยตัวเป็นอิสระและกลับไปอินโดนีเซียในเดือนตุลาคม
- ในเดือนสิงหาคม ประธานาธิบดีปฏิเสธรการเรียกร้องให้มีการจัดตั้งศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ สำหรับอาชญากรรมในอดีต ในเดือนกันยายน สภาผู้เสียหายแห่งชาติ (National Victims' Congress) ได้เรียกร้องให้มีการจัดตั้งศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ

การเยี่ยม/รายงานของแอมเนสตี

อินเตอร์เนชันแนล

- ☑ คณะผู้แทนของแอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลเดินทางไปยังติมอร์-เลสเตในเดือนมิถุนายนและกรกฎาคม
- ☐ _ We cry for justice: Impunity persists 10 years on in Timor-Leste (ASA 57/001/2009)

เวียดนาม

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ประมุขแห่งรัฐ

หัวหน้าฝ่ายบริหาร

โทษประหารชีวิต

ประชากร

อายุขัยเฉลี่ย

อัตราการตายของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี (ชาย/หญิง)

อัตราการรู้หนังสือของผู้ใหญ่

เหวียน มินห์ เจี๊ยต

เหวียน เติง ซุง

ยังใช้อยู่

88.1 ล้านคน

74.3 ปี

: 27/20 ต่อ 1,000

ร้อยละ 90.3

การควบคุมเสรีภาพในการแสดงออกและการชุมนุมอย่างเข้มงวดยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง การปราบปรามผู้มีความคิดเห็นแตกต่างมีความรุนแรงมากขึ้น มีการจับกุมนักการเมืองและนักเคลื่อนไหวด้านสิทธิมนุษยชนซึ่งวิพากษ์วิจารณ์การทุจริตและนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับประเทศจีนอย่างแพร่หลาย บล็อกเกอร์ถูกคุมขังในช่วงเวลาสั้น ๆ ข้อกังวลเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติจะถูกใช้เป็นข้ออ้างในการจับกุมและสอบสวนทางอาญาในคดีส่วนใหญ่ ชาวคาทอลิกที่ทำการประท้วงโดยสงบกรณีการถือครองที่ดินต้องเผชิญกับการใช้กำลังเกินกว่าเหตุจากตำรวจและถูกจับกุม สมาชิกของชนกลุ่มน้อยและกลุ่มทางศาสนาถูกข่มขู่และคุกคาม รัฐสภาอนุมัติถอดอาชญากรรม 8 รายการที่มีต่อโทษถึงประหารชีวิตออก แต่ยังคงไว้ซึ่งความผิดอุกฉกรรจ์ 21 รายการ มีการตัดสินประหารชีวิตอย่างน้อย 59 คดี และการประหารชีวิตนักโทษ 9 รายถูกรายงานในสื่อต่างๆ ไม่มีสถิติที่เป็นทางการเกี่ยวกับโทษประหารชีวิตเผยแพร่สู่สาธารณะ

ภูมิหลัง

การทุจริตเป็นประเด็นสาธารณะที่สำคัญยิ่ง ในวันที่ 30 มิถุนายน เวียดนามได้ให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (UN Convention against Corruption) รัฐบาลเวียดนามปฏิเสธข้อเสนอนะหลักในรายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศของเวียดนาม

เอง โดยได้ปฏิเสธการปรับปรุงหรือยกเลิกบทบัญญัติความมั่นคงแห่งชาติตามประมวลกฎหมายอาญา ปี 2542 ซึ่งขัดแย้งกับกฎหมายระหว่างประเทศ อาทิ ยกเลิกความเข้มงวดใดๆ ต่อการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่าง การโต้แย้ง การเมืองฝ่ายค้านและสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและการชุมนุม และการปล่อยตัวนักโทษทางความคิด ความต้องการที่ดินที่เพิ่มสูงขึ้นนำไปสู่การใช้กฎหมายในเดือนตุลาคมเพื่อการจ่ายค่าชดเชย การตั้งถิ่นฐานใหม่และโอกาสการจ้างงานของผู้ที่ต้องอพยพออกไปจากที่ดินของตัวเองจากโครงการพัฒนาต่างๆ

เสรีภาพในการแสดงออก - ผู้มีความเห็นต่าง

ยังคงมีการควบคุมเสรีภาพในการแสดงออกอย่างเคร่งครัด ไม่ว่าจะทางสิ่งพิมพ์ การออกอากาศและทางอินเทอร์เน็ต การจับกุมรอบใหม่เริ่มต้นในเดือนพฤษภาคม โดยมีเป้าหมายที่ทนายความอิสระ บล็อกเกอร์และนักเคลื่อนไหวสนับสนุนประชาธิปไตยที่วิพากษ์วิจารณ์นโยบายรัฐบาล ทางกรอ้างว่าการเปิดโปงเหล่านี้เป็น “การละเมิดต่อความมั่นคงแห่งชาติ” ซึ่งมีผู้เกี่ยวข้องถึง 27 คน หนึ่งในนั้นถูกตัดสินจำคุกเป็นเวลา 5 ปีครึ่งในเดือนธันวาคม และอย่างน้อย 4 คนถูกคุมตัวในชั้นสอบสวนตอนสิ้นปี พวกเขาถูกจับตามมาตรา 79 ของหมวดความมั่นคงแห่งชาติในประมวลกฎหมายลักษณะอาญาในข้อหาพยายามจะล้มล้างอำนาจรัฐ ซึ่งต้องโทษถึงชีวิต พวกเขาเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับพรรคประชาธิปไตยแห่งเวียดนาม (Democratic Party of Viet Nam) ซึ่งเป็นพรรคการเมืองพลัดถิ่นที่เรียกร้องให้มีการจัดตั้งพรรคการเมืองหลายพรรคตามระบอบประชาธิปไตย

โดยวิพากษ์วิจารณ์การตกลงทางธุรกิจที่ยังมีข้อกังขา และนโยบายชายแดนที่เกี่ยวข้องกับประเทศจีน

- ลี คอง ดินห์ (Le Cong Dinh) นายความชื่อดัง ถูกจับกุมในวันที่ 13 มิถุนายน รัฐบาลได้ออกโฆษณาชวนเชื่อเพื่อต่อต้านเขาผ่านสื่อของรัฐในทันที ในเดือนสิงหาคม โทรทัศน์ของรัฐบาลออกอากาศคลิปลิขิตชื่อ “คำสารภาพ” ของเขา ดินห์ถูกคุมขังโดยไม่ได้รับอนุญาตให้ติดต่อกับใครเลย ไม่มีการอนุญาตให้ครอบครัวและนายความ เข้าเยี่ยม จากนั้นกระทรวงยุติธรรมเพิกถอนใบอนุญาตทนายความ ส่งผลให้เขาไม่สามารถทำงานด้านกฎหมายอีกต่อไป

นักโทษทางการเมือง/นักโทษทางความคิด

มีนักโทษทางการเมืองอย่างน้อย 31 ราย รวมถึง บาทหลวงเหงียน วัน ลี (Nguyen Van Ly) เหวียน วัน ได (Nguyen Van Dai) และ ลี ดี คง หนัน (Le Thi Cong Nhan) ซึ่งยังคงถูกคุมขังหลังจากที่ได้รับโทษจากการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรม นักโทษทางการเมืองอื่นๆ รวมทั้งนายความ สมาชิกสหภาพแรงงาน สมาชิกกลุ่มพรรคการเมืองอิสระและกลุ่มนักสิทธิมนุษยชน ซึ่งส่วนใหญ่ถูกตัดสินว่า มีความผิดฐาน “ดำเนินการโฆษณาชวนเชื่อ” อันเป็นการต่อต้านรัฐ ตามมาตรา 88 ของประมวลกฎหมายลักษณะอาญา

ในเดือนตุลาคม มีการพิจารณาคดีกับผู้ที่มีความเห็นต่าง 9 คน ซึ่งถูกจับกุมในเดือนกันยายน ปี 2551 เนื่องจากทำป้ายประกาศ แจกจ่ายใบปลิวและโพสต์ข้อความในอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นการวิพากษ์วิจารณ์นโยบายรัฐบาลและเรียกร้องประชาธิปไตยตามมาตรา 88 การพิจารณาคดีเกิดขึ้นครั้งแรกที่ศาลประชาชนในฮานอย ซึ่งนักวิ ดรัน ดุค ธาซ (Tran Duc Thach) และ พัม วัน ตรอย (Pham Van Troi) ถูกตัดสินจำคุกเป็นเวลา 3 และ 4 ปีตามลำดับ

- วู ฮึง (Vu Hung) ครูวิชาฟิสิกส์ ได้รับโทษจำคุกสามปีที่ศาลแห่งนี้ เนื่องจากเขาทำการประท้วงโดยอดอาหารในปลายปี 2551 หลังจากที่เขาเห็นว่ารักษาความมั่นคงที่เขาซ้าแล้วซ้าเล่า ระหว่างการสอบสวน หลังจากการพิจารณาคดี ฮึงประท้วงโดยการอดอาหารอีกครั้งต่อการตัดสิน

คดีและสภาพการคุมขังของเขา ก่อนหน้านั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจเคยจับกุมเขาระหว่างการชุมนุมประท้วงโดยสงบในเดือนเมษายน 2551 ซึ่งเขาถูกทุบตีก่อนปล่อยตัวไป

ในการพิจารณาคดีครั้งที่สอง ชาย 6 คน รวมทั้งนักเขียนเหงียน ขวน เจีย (Nguyen Xuan Ngia) อายุ 60 ปี และเหงียน วัน ทินห์ (Nguyen Van Tinh) อายุ 67 ปี ถูกลงโทษจำคุกระหว่าง 3 และ 6 ปี

ผู้มีความเห็นต่างอีก 9 คนที่ได้รับโทษต่างถูกภาคทัณฑ์หรือกักบริเวณในบ้านเป็นเวลา 4 ปี

การเลือกปฏิบัติ-ชนกลุ่มน้อยและกลุ่มทางศาสนา

เจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงยังคงดำเนินการจับกุมคุกคามและติดตามสมาชิกของกลุ่มศาสนาซึ่งถือว่าต่อต้านรัฐบาลอย่างใกล้ชิดโดยต่อเนื่อง ท่านติช กวาง โด (Thich Quang Do) พระสังฆราชของนิกายพุทธจักรเพื่อเอกภาพของเวียดนาม (Unified Buddhist Church of Viet Nam (UBCV) ยังคงถูกจำกัดบริเวณและผู้นำท่านอื่นๆ ถูกจำกัดการเคลื่อนไหวและถูกควบคุมตัวอย่างใกล้ชิด

กองกำลังรักษาความมั่นคงเผชิญหน้ากับชาวคาทอลิกและสมาชิกของชนกลุ่มน้อยเชื้อสายกัมพูชากรม (Khmer Krom) กรณีข้อพิพาทเรื่องที่ดิน โดยมีการใช้กองกำลังเกินความจำเป็นต่อต้านและจับกุมการชุมนุมประท้วงโดยสงบ

ในเดือนกันยายนและธันวาคม เจ้าหน้าที่ดำเนินการกับกลุ่มผู้ประท้วง รวมทั้งตำรวจนอกเครื่องแบบทำการข่มขู่ ก่อวินและทำร้ายร่างกายผู้ติดตามพระภิกษุติช หนัน ฮันห์ (Thich Nhan Hanh) จำนวนเกือบ 380 คน เพื่อให้พวกเขาออกจากวิหารในจังหวัดลัมดง (Lam Dong)

ชนกลุ่มน้อยเชื้อสายมอญตากราร์ด (Montagnards) อย่างน้อย 6 คนในพื้นที่สูงตอนกลางของประเทศถูกลงโทษจำคุกระหว่าง 8-12 ปี ในเดือนเมษายนและกันยายน ด้วยข้อหา “บ่อนทำลายความเป็นปึกแผ่นของชาติ” ยังมีชาวมอญตากราร์ดอีกไม่ทราบจำนวนที่

ต้องรับโทษจำคุกเป็นเวลานานตั้งแต่การประท้วงครั้งใหญ่เกี่ยวกับการยึดที่ดินและเสรีภาพในการนับถือศาสนาในปี 2545 และปี 2547

โทษประหารชีวิต

ภายหลังจากการหารือ สมาชิกรัฐสภาได้ลงมติให้นำคดีอาชญากรรม รวมทั้งความผิดทางเศรษฐกิจ 4 ราย ที่มีโทษถึงประหารชีวิตออก 8 รายการ ซึ่งเป็นการลดประเภทการลงโทษด้วยการประหารชีวิตลงเหลือ 21 รายการ ทั้งนี้ กระทรวงยุติธรรมได้เสนอให้ลดประเภทคดีอาชญากรรมลงเหลือ 12 รายการ โทษประหารชีวิตสำหรับคดียาเสพติดยังคงมีผลบังคับใช้ อยู่ รัฐบาลดำเนินนโยบายรักษาความลับในทุกๆ ด้านของโทษประหารชีวิต รวมทั้งสถิติจากรายงานของสื่อมวลชน พบว่า มีนักโทษ 59 รายถูกตัดสินประหารชีวิตในปีนี้ และการประหารชีวิต 9 รายได้รับการรายงานโดยสื่อมวลชน

รายงานของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

- _ Viet Nam should release peaceful critics (ASA 41/005/2009)
- _ Viet Nam: Prisoner of conscience sentenced (ASA 41/008/2009)
- _ Viet Nam: Prisoner of conscience, Le Cong Dinh (ASA 41/002/2009)

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย

90/24 ซอยดวงพร ลาดพร้าวซอย 1 แขวงจอมพล
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2513 8745, 0 2513 8754
โทรสาร 0 2939 2534
www.amnesty.or.th